

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 P.TS. Trimestre
UNIO POSTAL:
15 P.TS. Trimestre

Any XXII. - Núm. 8.064 - Dimarts, 24 de gener de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

En la pau del Senyor
i confortada amb els Sants Sagraments i la Benedicció Apostòlica
ha donat l'ànima a Déu

Donya Antònia Giralt vídua de Mestres

Al Cel ens puguem veure!

En llur cristiana devoció, son fill Rvnd. Dr. D. Manuel Mestres i Giralt, Pvre., germà, cunyades, nébots, cosins i parents tots, demanen als qui l'havien coneguda i estimada, que, junt amb la caritat d'una oració per la seva ànima, vulguin acompanyar el cadàver a donar-li terra sagrada, en el cementiri de Sant Gervasi, avui, dia 24, a dos quarts de deu del matí.

Casa mortuòria: C. Enric Granados (abans Universitat), 46, segon, segona

L'Emm. senyor Cardenal Arquebisbe de Tarragona i els Il·lms. senyors Bisbes de Barcelona, Urgell, Avila, Vich, Solsona i Vic. Capítular de Girona, han concedit indulgències en la forma de consuetud.

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Queda oberta la negociació de tots els cupons

Venciment 1.er de febrer vinent

(el líquid import del qual ens sigui conegut)

Negociem igualment el cupó Deute Amortitzable 5 per 100 i el d'Obligacions del Tresor 5 per 100, venciments 15 i 4 de febrer pròxim respectivament.

Estampillem a l'acte els Bons 6 per 100 de la Catalana de Gas i Electricitat, S. A.

Lliure de comissió

Admetem Obligacions del Tresor 5 per 100, venciment 4 febrer, per a llur conversió per Obligacions venciment 4 febrer 1924, reemborsables amb 1 per 100 de prima, o bé per a llur prorrogació a tres mesos termini.

Lliure de comissió

Direcció telegràfica: **MARSANSBAN**

Apartat de Correus núm. 1.
Telèfons números: 589 A.
689 A.
789 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

DEL 1 AL 31 DE GENER

IMPORTANTES DESCOMPTES en la totalitat dels articles

En cartells fixats en les respectives seccions s'anticipa la quantia del descompte que correspon a llurs articles.

DEL 7 AL 28 DE GENER

VENDA D'ARTICLES VARIATS

PREUS ÚNICS 4, 8 i 12 PESSETES

SECCIÓ
DE
CATIFES
Pis primer

S'ha posat a la venda un important lot a preus molt avantatjosos. Fins el dia 28 del corrent mes, regirà a més a més, un descompte especial sobre els preus marcats.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI - MATARO
Qualitat superior

TOS BRONQUITIS CATARROS SOFEC

CURACIÓ PROMTE I RADICAL
AMB XAROP VIAN
QUE'S VEN EN LES FARMACIES I CENTRES D'ESPECIALITAT
I EN LA FARMACIA I LABORATORI EL SILEO - SANT PABLO, 35 BARCELONA

TOS PASTA PECTORAL

balsàmica, per a calmar la tos i facilitar l'expectoració

Antic preparat del doctor ANDREU
Domaneu-lo a totes les farmacies

Torre a Sarrià

Per trenta mil duros en vengué una, en lloc inunflorable, mirant a dos carrers, assolada; calefacció a totes les cambres, bany, jardí, lloc per a garatge. Tracte directe. Adreça: Major, 48, Sarrià, botiga.

ELS NENS de PALMIL
miners demanen
LES MARES sàvies els hi purguen.

Alcohols purs

rectificats de 96,97°. Especials per a Clíniques, Laboratoris, Farmàcies i Perfumeries

ANISSATS DE TOTES CLASSES

Venda al major i al detall

A. ANTICH

Ronda Sant Pau, 32. - Telè. 810 A

Dr. Montaña dels Hospitals de Paris - Pell i Veneri - Sant Pau, 23, pral., 2.^a

DR. BREMON Sols Raigs X. Radiografia instantània visceral. Instal·lació transportable a domicili. BRUCH, 48. - De 4 a 6.

Dr. Camps Puntas Ronyons, Vies urinàries i Cirurgia. Rda. Universitat 14. De 3 a 5 i de 7 a 9 h.

El Dr. P. Puig i Roig METGE-TOCOLEG, s'ha traslladat al carrer de OLARIS, núm. 71, 1.er, 2.ª - Telèfon 1428 G.

"Economia i Finances"

Compraria d'aquesta revista els dos números 1 de l'any 1918. Escriure a LA VEU. Número 50.

Notícies

Dejorn del diumenge històric passat la capital s'assabentà que Benet XV havia mort. Malgrat l'estar el poble incomunicat amb els habituals orgues d'informació, la nova va córrer tot seguit, causant el sentiment degut en les multituds cristianes d'aquesta terra, que, ultra veure en el sant baró finat el Cap de l'Església hi endevinaven un pare amorós per Catalunya.

El dia tingué una beatitud de calma i Barcelona, sentint el dol que afligia el món, no tingué actes en què es traslluís la joia.

L'Orquestra Simfònica executà un concert a Eldorado; s'inauguraren els Pomells de Joventut de la barriada de Santa Eulàlia de Provençana; el Sindicat Lliure tingué míting al Clot; Molinere, a Romea, fou honorat en son centenari per l'Escola Catalana d'Art Dramàtic; el Casal Catòlic de Sant Andreu obrí les seves sales; el doctor Gabriel Estapé féu la seva entrada a l'Acadèmia de Medicina i el doctor Gilrona, a l'Acció Popular, dissertà sobre l'hospitalitat barcelonina.

Es pregà matí i tard a les temples per l'ànima del Sant Pare i es depositaren a Telegrafs gran nombre de despaxos de condol endreçats a Roma.

Observatori Meteorològic de la Universitat de Barcelona. - Dia 23 de gener de 1922.

Hores d'observació: A les set del matí, a la una i a les sis de la tarda.

Baròmetre a 0° i al nivell del mar: 762.1, 762.0, 761.0.

Termòmetre sec: 9.2, 11.5, 10.8.
Termòmetre humit: 8.0, 10.0, 8.5.
Humitat (centèsimes de saturació): 85, 82, 83.

Direcció del vent: NNE., SO., SO.

Velocitat del vent en metres per segon: 0, 4.0, 1.0.

Estat del cel: Tapat.

Classe de núvols: C.K.N.

Temperatures extremes a l'ombra: Màxima, 11.8; mínima, 8.2; mínima prop del sol, 8.0.

Oscil·lació termomètrica, 3.8.

Temperatura mitja: 10.0.

Precipitació aquosa, des de les set del matí del dia anterior a les set del dia de la data, 0.0 mm.

Recorregut del vent en igual període, 142 km.

Observacions particulars: Boira.

El director: E. Alcobé.

- Fosfo-Glíc-Kola-Lecitinat cura inapetència. B. Domènech, Ronda Sant Pau, 71.

Un veí del passatge de Bassols és tan amant de la disciplina domèstica, que perquè la seva dona es va permetre tenir una opinió contrària en cert assumpte li va administrar una correcció contundent, tant, que la pobre va haver d'anar al dispensari de Sant Martí a fer-se curar una pila de blaus.

Se n'ha passat denúncia al jutjat.

JOIES VILANOVA Unió, 8

En unes barraques de Montjuich hi viuen dues famílies que es nodren de reüll. I l'una, infatigablement, troba mal fet tot el que fa l'altra.

Aquest estat d'ànim ha anat preparant la ruptura d'hostilitats que sobrevingué diumenge d'últim para,

entre i filla, de l'un cantó, contra pare, mare i filla, de l'altre. Hi va haver feina per a tots, fins per als passants que contemplaven amb gran interès la lluita hominica, el resultat de la qual va ser que unes mares i fills, de 51 i 21 anys, van haver d'empendre el camí del dispensari de Santa Madrona.

Se n'ha donat part al jutjat.

-15 per 100 Descompte fins el 31
en vaixelles porcellana, pisa, jocs cafè, te, florers cristall i objectes present.
Oristalleria Estebe, R. Catalunya, 95

Al dispensari de Sant Andreu va ser auxiliada Francisca Martí, de 17 anys, la qual tenia contusions de promissió reservada a les cames de resultes d'haver caigut pujant a un tramvia al carrer de la Sagrera.

SABO CARMEN GUIDOR
El millor sabó de tocador
Demani's a tot arreu

A la matinalada d'ahir s'inicià un incendi a la fàbrica de tubs esmaltats dels carrers de Borrell i Campo Sagrado, degut a haver-se encès una caldera de vernís.

El personal de la casa apagà el foc abans de l'arribada dels bombers.

Un llagador de carretons del carrer de Santa Eugènia va denunciar que un determinat subjecte n'hi havia llogat un i no l'hi havia tornat.

La policia va fer algunes indagacions i va trobar en un bar del carrer de Salmeron l'indicat subjecte, el qual va manifestar que el carreró l'havia venut a un drapaire del carrer de la Llibertat i que anteriorment havia fet el mateix amb un altre carreró.

Tots dos carretons van ser recuperats i l'elixerit «comerciant» va ser posat a disposició del jutjat.

Ahí amb motiu del Sant del Rei, les tropes van vestir de gala, s'hissà bandera en els edificis públics, en els balcons dels quals, així com als edificis, es van col·locar domusos, i les bateries de Montjuich van fer les salves d'ordenança.

En molt escàs nombre es troben els subjectes que no han tingut mai dispepsia, paraula que vol dir digestió difícil; en canvi més de la quarta part de la humanitat la pateix, necessitant augmentar la secreció de l'humor gàstric; tonificar la mucosa del ventrell i augmentar son poder digestiu. Tot això aconseguix usant l'Elisir Estomacal de Salz de Carlos.

S'està procedint, a la Rambla, a la poda dels platans.

Ahí va començar davant del Liceu, essent presenciada l'operació per gran nombre de curiosos.

La Fulla Oficial corresponent al dia d'avui, publica:

«Part oficial del ministeri de la Guerra, dia 22, a les deu de la nit: Segons comunica l'Alt Comissari, no ha ocorregut novetat en els territoris de Melilla, Ceuta i Tetuan. «Diàmetre a la tarda va morir a Madrid el cardenal arquebisbe de Toledo, don Enric Almaraz i Santos. «Les notícies rebudes de províncies no aousen novetat.»

Un home de 50 anys, Ramon Puigdomènech, que vivia a una tenda de campanya a la carretera del Carmel, notant que la tela de la tenda s'encenia per una espurna que va saltar d'un brasero, va voler apagar-la i es va produir cremades d'alguna importància a les mans.

Ja ser curat al dispensari d'Horta.

A instància d'un fondista del carrer dels Cadens, un municipal va procedir a la detenció d'un dels dependents al qual aquell acusa d'haver pres d'un calaix, alguns talonaris d'abonament, sens dubte per a vendre'ls d'amagat.

Va ser auxiliada al dispensari de Sant Andreu, la nena Pilar Delrio González, de tres anys, la qual tenia cremades de segon grau a la regió glútea, degudes a haver-se entrebancat amb una olla d'aigua bullenta a casa seva, carrer de Las Navas de Tolosa.

Dos individus del Sometent van capturar a Alvar Cudrás, de 17 anys, aragones, sense domicili, el qual havia estat sorprès sequellant el calaix del taulell d'una botiga de pesca salada del carrer de la Pallà, 9.

A la Unió i Germanat de Mestres Pintors de Barcelona, Fernando, 30, principal, se celebrà una reunió extraordinària per a tractar de la constitució d'una Mutua d'acció del

Pelleteria LA SIBERIA

Rambla de Catalunya, 15, i carrer de les Corts Catalanes, 624

Grans rebaixes del 15 de gener al 15 de febrer

15 per 100 de descompte en tots els articles confeccionats

Grans existències en abrics i mantes cotxe

treball, i altres assumptes d'interès social. Amb tal objecte convoca els seus associats per al vinent dijous, a les cinc de la tarda. Es prega la puntual assistència.

Ha marxat a París el director general de l'Agència Americana, doctor Oscar de Carvalho Azevedo, que ha estat hoste de la nostra ciutat durant alguns dies.

Fou acomiadat per molts amics i admiradors, als quals expressà l'agraïment que sent pels elogis de que l'han fet objecte, els periodistes barcelonins.

El Centre Excursionista «Rodamón», ha traslladat el local social del carrer de Sant Ximpi el 41 de la Palma de Sant Just, 3 (Petits Ballaires i Dansaires de Sant Just).

SETMANA SELECTA

Els preus ruinosos
marcats en els nostres
escaparates sols regiran
AQUESTA SETMANA

10 - Carme - 10

LA FILOSOFIA

Vida religiosa

Avui: Santa Timoteu i Felícia, bisbes i màrtirs, i Tirs, màrtir. — Demà: La Conversió de Sant Pau, apòstol, i Santa Elvira, verge i màrtir.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Sant Francesc de Paula. Hores d'exposició: De dos quarts de vuit del matí a dos quarts de sis de la tarda. — Demà, a l'església parroquial de Sant Pere de les Puel·les.

La missa d'avui: Sant Timoteu, bisbe màrtir, color vermell. — La de demà: La Conversió de Sant Pau, apòstol, color blanc.

Cort de Maria: Avui, Nostra Dona del Kemei, a Sant Jaume. — Demà, Nostra Dona de Betlem, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de Sant Pasqual Bailón, a l'església parroquial de Sant Josep, Gràcia.

Vetlla en sufragi de les Animes del Purgatori: Avui, Torn de Nostra Dona de la Mercè, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Nativitat del Senyor, a la mateixa capella.

La Visita Mensual Domiciliaria de Badalona obsequiarà a la Sagrada Família amb esplèndides cuites, que començaran el dia 26 i acabaran el dia 30.

El notable pintor badaloní N'Edward Flo ha pintat do belles tapisses des-

tinats a l'altar de la Sagrada Família del temple de Santa Maria.

Donada la importància i desenrotllament que la Visita Mensual ha aconseguit a la veïna ciutat, és d'esperar que els cultes d'enguany es veuran concorregutíssims.

Bisbat

— Es troba greument malalt el porrer d'aquesta Catedral Basílica.

Ahí li foren administrats els Sants Sacraments.

— Ha complimentat el Prelat el catèdric d'aquest Seminari conciliar doctor don Lluís Carreras.

— Ha pres possessió del benifet que hi havia vacant a Vich per mort del prevere doctor don Joan Collet, el reverend don Lluís Viñas.

— Ha marxat cap a Ceuta, per a complir el servei militar, el sacerdot d'aquesta diòcesi reverend don Joan Carol.

— Ha estat nomenat vicari de La Bisbal don Josep Ferrer.

— Han fet professió de vots solemnes tres religioses de la Caritat de PP. Carmelites d'aquesta ciutat.

Ha predicat a la cerimònia el Definidor Provincial P. Deogracias de Sant Antoni.

Obituari

ENTERRAMENTS

Na Josepa Villavieja i Nadal, de Cortès Riera, Avui, a les onze, Rambla de Catalunya, 98 bis. Parròquia de la Concepció.

En Victor Gatell i Carbó, Avui, a dos quarts d'onze. Parc, 3. Parròquia de la Mercè. Cementiri Nou.

Na Antònia Giralt, vídua de Mestres, Avui, a dos quarts de deu. Enric Granados, 46. Parròquia de Betlem. Cementiri de Sant Gervasi.

Na Maria Escobet de Martí, Ha mort a l'edat de 44 anys. Avui, a les deu. Pelayo, 8. Parròquia de's Angels. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Magi Toldrà i Iové, Morí el 27 de desembre últim, a l'edat de 63 anys. Avui, de deu a dotze, misses a la capella de la Sang de la parròquia del Pi.

En Frederic Fontrodona i Nunell, Morí el 12 de l'actual, a l'edat de 68 anys. Demà, dimecres, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Joan i Sant Josep, de Mataró.

Na Irena Struick de Dicklenger i Warr, Morí el 24 de desembre últim. Avui, de deu a dotze, misses al temple de Pompeia.

En Pere Güell i Campasol, Morí el dia 10 de present. Avui, a les deu, funerals a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les.

N'Anastasi Nibó i Baniis, Morí el 16 de l'actual, als 71 anys d'edat. Avui, de deu a dotze, misses a la parròquia de la Concepció.

Na Rosa Torrell i Nicolau, vídua de Morgades, Morí el 2 del corrent, a l'edat de 81 anys. Avui, de deu a dotze, misses al temple del Roser (Auzies March, 54).

ANIVERSARIS

Na Carme Gironès i Coromina, Morí

el 25 de gener de 1921. Demà, dimecres, misses a l'església de Sant Vicens de Paul (Provença, 312).

Na Encarnació Puig i Dauris de Mascort, Morí el 24 de gener de 1921. Avui, misses de deu a dotze a la parroquia d'Espolla; de sis a vuit a la capella del Col·legi de la Presentació de la Santíssima Verge, de Figueres; de deu a onze, a la capella del Sagriment de l'església del Carme, de Girona; i de vuit a nou, a la Capella del Sagriment, de la parròquia dels Angels, de Barcelona.

En Josep Anfruns i Espel, Morí el primer de gener de 1921. Avui, a dos quarts d'onze, funerals a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIO

Na Josepa Rogent i Pedrosa, Enterrada ahir al matí al Cementiri Vell.

Na Antònia Bayona i Rodon d'Argües, Ha mort a l'edat de 70 anys. Enterrada ahir al matí al Cementiri Vell.

Na Mavi Birdgman i Miró, Enterrada el matí d'ahir al Cementiri Nou.

En Josep Campeny i Santamaria, Ha mort a l'edat de 53 anys. Enterrat ahir matí.

El jove En Josep Serra i Beltrán, Ha mort a l'edat de 19 anys. Enterrat ahir matí al Cementiri Nou.

Na Manuela Ratera i Ramonet, vídua de N'Emili Meyu, Ha mort a l'edat de 80 anys. Enterrada ahir al matí.

En Llorenç Roura i Peypoch, Enterrat ahir al matí al Cementiri Nou.

El Centenari de Molière

Representació de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic a Romea

“L'avar”

L'ACTE

Aquesta interessantíssima representació de l'Escola Catalana d'Art Dramàtic, que va tenir lloc diumenge al matí al Romea, va constituir per molts conceptes un assenyalat èxit de la benemèrita entitat, i cal remarcar-lo amb tota satisfacció.

En primer lloc és agraït consignar l'esperit de civilitat i d'ordre amb què el públic va concórrer a la representació. Aquesta, com ja és sabut, era d'entrada absolutament gratuïta. Tòthom que es presentava a la «taquilla» des d'una hora abans de començar, rebia, sense requisit burocràtic de cap mena, una localitat per ocupar en el teatre. Des dels primers moments es va estacionar davant del Romea una cua de concurrents que esperava l'hora anunciada. Cinc minuts després d'oberta la porta, tots els que esperaven havien entrat ja al teatre. Després els concurrents anaren acudint seguidament, sense que mai la cua arribés a més de quatre o sis persones. Pocs minuts abans de començar-se la representació havien estat ja donades totes les localitats. Així, al bell punt de començar, tot el teatre estava completament ple, ocupant cada espectador el seu lloc corresponent i sense cap de les molesties pròpies d'una aglomeració.

Entre els altres intèrprets, escrivim amb el degut elogi i amb el més sincer anheli d'encoratjament els noms de les senyorettes Coscolla i Pujol, i dels senyors Llorens, Grau, Salas, Arnó, Cabestany i Martí, aquest darrer un futur actor còmic de bona mena, si no ens equivoquem.

En realitat, el sistema adoptat per a establir la manera d'entrar a la representació oferia per ell mateix les màximes condicions d'ordre. Tots els espectadors gaudiren dels mateixos avantatges que corresponen a l'entrada de pagament. Adhuc en disfrutaren més, car no hagueren de sofrir ningú les inconveniències d'una venda de localitats major a la cabuda normal del teatre, que sovint s'han de veure en representacions usulies. Però cal dir també que el públic, sense necessitat de requeriments i amb un esperit que confirma altament les pràctiques de ciutadania del nostre poble, fou el principal factor del bon resultat obtingut.

DISCURS D'EN GUAL

Davant d'aquell auditori, compost de gent obrera i de dependents en sa majoria, i en el qual l'ha, a més a més, la nota simpàtica de les damiselles barcelonines, a dos quarts d'onze en punt, el director de l'Escola, N'Adria Gual, va donar començ a l'acte, amb el seu parlament d'obertura. L'eloqüència d'En Gual prengué diuenge enardiments entusiastes que foren sovint coronats amb grans aplaudiments.

En parlar del deure dels Estats de protegir la literatura dramàtica i la seva manifestació com a obra condidura al somni ideal de la pau dels pobles, el públic li tributà una llarga ovació. Les seves paraules sobre l'obra artística de Molière encomanaren a tots els oients el fervor i l'admiració que l'orador professà al gran autor. I en acabar, amb les seves invocacions d'optimisme i d'entusiasme, expressió d'una sanitosa fortitud contra les misèries dels pobres esperits difamadors i barbaers, l'auditori volgué animar-lo en la tasca patriòtica de l'Escola, amb els aplaudiments prolongats i fogosos que li tributà.

LA REPRESENTACIO

La representació va constituir una de les més altes manifestacions teatrals que poc sovint es veuen en el nostre teatre. La presentació escènica, projectada per En Gual, i executada pel distingit pintor escenògraf En Joan Morales, és d'un efecte magnífic. Sis columnes salomòniques, artísticament distribuïdes, formen l'embocadura. Al fons, una cortina llisa de vellut vermell permet el relleu de les figures, que es destaquen brillantment. El mobiliari, just i precís, contribuïa amb la seva senzillesa a la rica sobrietat del conjunt. I tres grans aranyes de cristall tallat arrodonien l'ambient d'època que es tracta d'evocar, al mateix temps que completen la impressió que l'autor va voler donar de la seva obra a l'espectador. Els vestits, per la seva propietat i per l'esplendidesa de tots els materials amb què han estat confeccionats, concorrien també, per la seva part, a tot aquest conjunt realment magnífic.

La interpretació de l'obra va estar a càrrec exclusiu dels alumnes de l'Escola. Alguns d'ells, entrats als estudis des d'aquest curs, els hem vist ara per primera vegada en les representacions de l'Escola. Altres ens són ja coneguts per haver-los vist i aplaudit en altres manifestacions recents de la mateixa institució. Citem en primer lloc el senyor Muntal, encarregat del protagonista, qui no sols va acreditar la seva completa formació, sinó també la possessió de totes les qualitats corresponents a un actor perfecte. Assenyalam també la senyoreta Castells, l'inoblidable «Hilda» de Julieta i Romeu, que ahir va deixar demostrada una altra vegada l'aprofitament dels seus estudis i la valua de les seves facilitats. Els senyors Camps i Rovira, ajustats perfectament a llurs papers, i, finalment, deixem consignat amb tots els honors el nom del senyor Pere Trull, que va realitzar ahir una tasca realment difícilíssima: pocs moments abans de començar-se la representació, es va saber que el senyor Cumellas, encarregat del paper de «Cleante», no podia acudir a realitzar la seva comedia; el senyor Trull en aquell mateix moment, sense més temps que el precis per a vestir-se, va encarregar-se del paper; i durant la seva execució, aplaïda només per les indicacions de l'apuntador, va estar tan ser i tan hàbil, que no sols va passar desapercebuda de molts la difícil situació del jove actor, sinó que en algunes escenes va arribar a una estimable interpretació.

Entre els altres intèrprets, escrivim amb el degut elogi i amb el més sincer anheli d'encoratjament els noms de les senyorettes Coscolla i Pujol, i dels senyors Llorens, Grau, Salas, Arnó, Cabestany i Martí, aquest darrer un futur actor còmic de bona mena, si no ens equivoquem.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

Mort del Cardenal Almaraz

DE LA MORT DEL SANT PARE

Madrid, 23, 2 tarda. La «Gaceta» participa que l'ambaixador de S. M. prop de la Santa Seu comunica la mort de S. S., ocorreguda a les sis del matí d'ahir.

La primera notícia es va saber perquè el telegrafista de Roma la comunica al de París i aquest al de Madrid, encara que no hi hagué notícies oficials fins a les cinc de la tarda.

El ministre d'Estat estigué a la Nunciatura, on ja es trobava el ministre d'Anglaterra, a les dotze del matí, expressant el condol en nom del Govern.

La Nunciatura comunica oficialment al ministre d'Estat la mort del Papa a les cinc de la tarda, com ja havem dit, hora en que ja se sabia allí pel nostre ambaixador, marquès de Vallasinda.

Per la Nunciatura desfilà tot Madrid, transmetent-se a Roma telegrams de condol.

Avui, dilluns, s'ha conegut a Madrid la notícia de la mort del Papa, ocorreguda ahir, en les primeres hores del matí, produint la natural impressió.

Des del Palau i pel Govern s'han tramés a Roma telegrams de condol, encarregant el ministre d'Estat al nostre ambaixador prop del Vaticà, que testimonies al secretari d'Estat el condol amb que l'Espanya cristiana ha rebut la notícia de la mort del Summe Pontífex.

Per altra part, d'Espanya han sortit milers de telegrams de condol. Demà sortiran de Madrid, per a dirigir-se a Roma, els prelats de Terragona, Saragossa i Burgos.

La mort del Papa no estableix el oficial de Cort, però s'organitzaran solenns funerals a Sant Francesc el Gran.

Tindran caràcter oficial i seran presidits pel Rei. No està determinada la data d'aquests funerals.

MORT DEL CARDENAL ALMARAZ

Ahir va morir a Madrid el cardenal Almaraz, arquebisbe de Toledo.

El cardenal estava greument malalt, però havia millorat en forma que se considerava segur un restabliment complet.

Quan ja se'l considerava fora de perill, una recaiguda a conseqüència de l'intens fret regnant, determinà la mort, ocorreguda ahir vespre, en el Palau de la Santa Creuada.

El president del Consell, en despatxar avui amb el Rei, ha posat a la firma el següent Decret d'honors:

«Desitjant honrar la memòria de l'alt príncep de l'Església l'eminentíssim cardenal don Enric Almaraz i Santos, arquebisbe de Toledo, mort en aquesta Cort, amb totes les consideracions i honors corresponents a la seva alta jerarquia, vinc a disposar es tributin al seu cadàver els honors fúnebres que les reials ordonances assenyalen en el seu títol cinquè, tractat tercer, per als capítans generals que moren en plaça on teneu comandament en cap.

Donat al Palau, etc.» El senyor Maura, els ministres, alts funcionaris i innombrables persones de totes classes socials han desfilat pel palau mortuori, deixant targeta.

El cardenal doctor don Enric Almaraz Santos va néixer a La Vallés el 22 de setembre de 1847 i estudià a Salamanca.

Guanyà la canongia magistral d'aquella Catedral en 1874. Fou nomenat predicador del Rei. En 1885 fou secretari del bisbat de Madrid i arxiprest de la seva Església. En 1891 fou nomenat degà de Madrid. Se'l va elegir per a bisbe de Palència el 19 de gener de 1893. El 18 d'abril de 1907 se'l promougué per a la Seu arquebisbal de Sevilla per Pius X. Formava part de les Congregacions de Sagraments i Religioses, creat cardenal el 27 de novembre de 1911, amb el títol de Sant Pere «in Montorio». Recentment havia estat elevat a la Seu Primada de Toledo, de la qual havia pres possessió feia poc temps.

LES AIQUES DE BARCELONA

El ministre de la Governació ha nomenat una comissió composta d'un acadèmic de la Reial Acadèmia de Medicina, un conseller de Sanitat, un arquitecte de l'Acadèmia de Sant Ferran, un enginyer del ministeri de Foment i el director de l'Institut Nacional d'Hygiene d'Alfons XIII, elegits llurement pels corresponents centres i corporacions, i encarregada de dictaminar sobre les condicions de les aigües que serveixen d'abastiment a Barcelona.

La comissió ha estat nomenada a instàncies del governador de dita ciutat.

EL PRESIDENT

El president del Consell va passar el dia d'ahir al camp.

LES NEGOCIACIONS AMB FRANÇA

Avui, malgrat ésser festa oficial, han continuat al ministeri d'Estat les converses entre tècnics espanyols i el delegat francès, sobre les relacions comercials entre les dues nacions.

SOLUCIO DE LA VAGA MINERA

El governador d'Oviedo telegrafia aquest matí donant compte d'haver acceptat definitivament els miners asturians les bases presentades per aquella autoritat per a resoldre les diferències existents entre els obrers i patrons.

AEROPLANES

Demà, a les tres de la tarda, se celebrarà la cerimònia de la benedicció, a Quatre Vents, dels aeroplans regalats a l'exèrcit per les províncies de Santander, Terol i Ciudad Real.

EL SANT DEL REI

Madrid, 23, 4/5 tarda. Amb motiu del Sant Rei, aquest matí, a dos quarts d'onze, s'ha celebrat al Saló de Tapissos una missa reial, oficiant el Patriarca de les Índies i assistint-hi tota la família reial, excepte la Reina donya Victòria, que encara no surt de les seves habitacions particulars per no trobar-se restablerta de l'afecció gripal que pateix.

La Cort i les tropes vesteixen de gala amb motiu de la festivitat del dia. El senyor Maura ha complimentat aquest matí al monarca, en nom del Govern.

Els ministres, excepte el senyor Maestre, que és a Cartagena, han firmat a l'album col·locat a l'antecambra reial.

Al relleu de la guàrdia exterior hi ha acudit nombros públic que ha ovacionat al sobirà quan ha sortit al balcó de la Plaça de l'Armeria.

Així que ha acabat la parada, el públic s'ha traslladat a la Plaça d'Orient, aplaudint al senyor Maura quan sortia del Palau, i després el públic ha tributat una altra ovació a don Alfons.

Al Palau s'han rebut infinitat de telegrams felicitant al Rei amb motiu de la festa onomàstica. Entre els despatxos més expressius n'hi figura un de l'exèrcit d'Àfrica.

MANIFESTACIONS DEL PRESIDENT

A la sortida del Palau han preguntat els periodistes al senyor Maura si hi havia cap novetat, limitant-se a dir el president que no hi havia altra notícia que la molt desagradable de la mort del Papa i del cardenal Almaraz.

EL MINISTRE DE GUERRA

El ministre de la Guerra preguntat pels periodistes a la sortida del Palau ha dit que no deia res i que si hagués de fer-ho ho faria per senyes per a no disgustar a ningú.

Ha afegit que segons informes del general Berenguer a l'Àfrica no hi havia novetat.

CONDOL. — A ROMA

Ahir, a dos quarts de set de la tarda, el Rei, acompanyat del seu ajudant senyor Barrera, estigué a la Nunciatura, expressant a monsenyor Tefeschini el sentiment de la reial família per la mort de S. S.

Demà sortiran cap a Roma els cardenals Benlloch i Vidal Barraquer.

L'arquebisbe de Burgos, qui amb l'alta clerecia ha acudit al Palau a firmar a l'album amb motiu del Sant Rei, ha manifestat que ell oficiarà demà, en el trasllat del cadàver del cardenal Almaraz, i que al vespre, a les onze, sortirà cap a Roma.

DE LA MORT DEL

CARDENAL ALMARAZ

Rodejaven el cardenal Almaraz, a l'hora de la seva mort, els seus germans donya Maria i don Eugeni, capella major de Reis a Toledo i director del Col·legi de Donzelles; el bisbe auxiliar de Toledo, P. Colón; els bisbes de Madrid-Alcalá i Salamanca; l'auditor de la Rota, don Miguel del Castillo; el tesorero de la Catedral, senyor Sevillano; don Timoteo Celada, canonge de la Catedral de Toledo; don Hipòlit Avila, canonge de Palència; la família del comte de Malladas; don Vicens Heredia; don Josep Valdez; el representant de la Butlla de Toledo a Madrid, don Alfons Caravall; el capella del cardenal i canonge de Toledo, i familiar don Vicens Mena.

El cardenal rebé el Viatic a les cinc del matí d'ahir, administrant-li el bisbe auxiliar de Toledo, P. Colón.

A les tres de la tarda s'agreguà considerablement en sa malaltia el cardenal Almaraz, perdent-se en aquell moment tota esperança de poder salvar-lo.

Malgrat això, el cardenal Almaraz, que conservava una perfecta serenitat d'esperit, volgué rebre la comissió del capítol formada pels senyors Vega i Gonzalez.

Immediatament després demana al bisbe de Madrid, Alcalá l'absolució, benentent ell als assistents, i després aixecà els ulls al Cel i exclamà: «Compleixis la voluntat divina» i morí moments més tard.

A les set de la tarda sortiren cap a Toledo amb l'objecte d'anar a recollir el capel cardenalici i l'hàbit, els familiars del prelat, don Alfons Caravall i don Vicens Mena.

Aquest matí s'han celebrat misses a la capella ardent des de primera hora de matí, oficiant, entre altres, l'arquebisbe de Valladolid, el bisbe de Salamanca i el bisbe auxiliar de Toledo.

A les cinc de la tarda s'ha fet l'embaixament del cadàver.

El palau de la Santa Creuada han desfilat durant tota la tarda d'avui multitud de personalitats, entre les quals figuraven el president del Consell, el ministre de Gràcia i Justícia, el president del Senat i el senyor Guillón.

El Rei ha enviat un dels seus ajudants a donar el condol a la família.

EL PAPA

I EL CARDENAL ALMARAZ

Madrid, 23, 5/5 tarda. Amb diferència d'hores, ha mort el Papa i el cardenal Almaraz.

Malgrat la diferència de nacionalitat, segurament que amb poques persones, inclos els cardenals del Sacre Col·legi, tindria el Papa Benet XV, la íntima confiança, més bé l'estreta amistat, que amb el cardenal arquebisbe de Toledo.

Sabut és que quan el difunt Pontífex era nomenat monsenyor della Chiesa ocupà durant bastant temps el càrrec de secretari de la Nunciatura a Madrid.

En la dita època l'avui cardenal Almaraz, era degà de la catedral d'aquesta Cort.

A tal punt llurs aficions eren tan semblants, el seu tracte tan constant i son afecte tan sincer, que arribaren a tutejar-se.

El Sant Pare parlava a la perfecció l'espanyol.

Cert dia els mèrits d'ambdós els feren esquivar la porpra cardenalicia i poc després, a la mort de Pius X, els dos camarades de Madrid pogueren reprendre llurs converses al palau de la Nunciatura madrilenya i reproduir a Roma el tuteig de la vila i Cort.

Seria aventurat suposar que el vot més efectiu que alcançés monsenyor della Chiesa per a la dignitat papal, fora el del seu amic de l'ànima, l'exdegà de la Catedral.

Elegit Summe Pontífex Benet XV i en el moment de l'adoració, quan els cardenals que assisteixen al Concili besen les sandalles del Sant Pare, monsenyor della Chiesa no oblidà el canonge Almaraz. — Enric. — Li va dir — seguirem sempre tan amics; vina demà a veure'm — En efecte; el cardenal Almaraz acudí a visitar particularment al Papa i aquest, amb el mateix to de sempre, li indicà en acomiadant-se: — Ja que la dignitat Papal exigeix el títol de Santedat, sia; però, moralment, espiritualment, continuu tutejant-me.

El Papa estudià la nostra literatura durant la seva estada a Espanya. A l'església de la Bone Sort del carrer de Silva predicà en castellà davant un auditori escollit, el qual celebrà l'oratori del que havia de regir, anys després, la cristiandat.

EL COL·LEGI PERICIAL

MERCANTIL

Madrid, 23, 5/5 tarda.

El Col·legi Central de titulars mercantils d'Espanya, corporació oficial d'intendents, professors i perits mercantils, celebrà ahir Assemblea general reglamentària, sota la presidència de don Francesc Carvajal, per a discutir la Memòria anual ressenyant l'actuació del Col·legi, aprovació de comptes i elecció de càrrecs.

La Junta Directiva ha quedat constituïda, per al següent exercici, en aquesta forma:

President, don Francesc Carvajal i Martín; vice-president, don Josep M. Fernández; vocals, presidents de secció: de la pericial, don Vicens Asensio Borbon; de la consular, don Enric Lopez Mateo; de l'actuarial, don Angel Pérez Alvarez; de la comercial, don Alfred Aleix; de la d'ensenyament, don Joan B. de Garzaizabal; comptador, don Joan M. Menéndez de la Linde; tesorero, don Josep Maria Seix; bibliotecari, don Francesc Grande Colao; secretari general, don Gabriel Briones; vice-secretari, don Vicens Pierno Sánchez; director de la Revista Científico-Mercantil, orgue oficial del Col·legi Pericial, don Lluís Oldrà.

Per unanimitat, donà compte l'assemblea d'un expressiu vot de gràcies a la Junta directiva per la seva acertada actuació durant l'any, en defensa dels interessos professionals que el Col·legi representa.

AL TREBALL

Oviedo. — Han començat d'entrar al treball els obrers de les més importants conques mineres, acceptant-se les bases proposades pel governador, amb les quals es respecta el seu mínim, garantint-se per una comissió arbitral composta per tres patrons i tres obrers, presidida per un enginyer cap de mines.

DISCURS DEL MARQUÉS D'ALHUCEMAS

Decididament, demà, amb motiu de la inauguració del Centre Democràtic de la Reina, pronunciarà un discurs de caràcter polític el marquès d'Alhucemas.

Abans parlaran el ministre de Gràcia i Justícia senyor Francesc Rodríguez, i el senador senyor Ortega Morejón.

DISPOSICIO TURCA

Madrid, 23, 8/30 nit. El ministre plenipotenciari de S. M. a Constantinoble, dona compte al departament d'Estat que la Sublim Porta, per un decret, ha restablert el sistema ad valorem quant a la percepció dels drets duaners de les mercaderies que s'importen a Turquia; prohibició als comerciants, del pagament dels drets de duana en espècie; fixant-se les regles següents:

Primera. — Els drets d'importació es percebran com abans de la guerra a raó d'un 11 per 100 del valor de les mercaderies.

Segona. — En el cas que hi hagi controvèrsia entre la duana i el comerciant respecte al valor de les mercaderies, decidirà una comissió formada per un delegat de la Duana, un delegat de la Comissió provisional d'inspecció, un delegat del consulet de la Nació del comerciant que reclama, i

un delegat de la Cambra de Comerç de la Nació a la qual aquest pertanyi. Les decisions que es prenguin per majoria de vots no tindran apel·lació, i en el cas que els vots es dividixin, podrà el comerciant pagar els drets en espècie.

Tercera. — En el cas que el comerciant faci una declaració falsa o cometí qualsevol altra irregularitat, la Duana li aplicarà les sancions en vigor abans de la guerra.

Quarta. — Les prorrogues esmentades per l'article sisè de l'edictat dit decret-lléi entraran en vigor a partir del dia 18 d'octubre.

PERSONAL CONSULAR

Ha estat concedit el regim exequatòri al senyor Alexandre Ea, cònsol de Perú a la Coruña; don Desideri Matall, vice-cònsol honorari de Bolívia a Alcoy, i don Enric Ballester Camano, cònsol honorari de Cuba a Torrevella.

DECRET DE MARINA

Ha estat publicat un decret de Marina disposant co que segueix:

«Els caps i oficials de l'Armada especialitzats i amb títol de pilots d'aviació de primera categoria amb més de dos anys de servei d'aeroplà, gaudiran dels beneficis que concedeix l'article únic del Real Decret de 15 de maig de 1920 al personal que hagi prestat servei en submarins; havent de començar llur gaudiment per als que haguessin perfeccionat el tir a partir de la publicació d'aquest R. D., però contant-los els terminis apartir de la data que hagué deixat el servei d'aviació.»

SOLDATS OAU A MELILLA

A tres quarts d'un d'avui, han sortit amb direcció a Màlaga, on s'embarcaran amb rumb a Melilla, les forces que componen el grup d'Instrucció d'artilleria, 200 reclutes d'enginyers i 18 d'enginyers.

Aquestes forces van comandades totes per un capità.

A l'estació del Migdia han acudit a acomiadar-los el governador militar de la Plaça, els caps i oficials dels cosos expedicionaris i nombros públic.

LES DESPUSES DEL CARDENAL ALMARAZ

Madrid, 23, 9/15 nit. El cadàver del cardenal Almaraz ha romàs durant tot el matí sobre el seu llit de mort.

A un altir netailat a la senzilla alcoba que al Palau de la Creuada ocupava el Prelat, s'han estat dient misses des de les cinc del matí.

A les onze ha oficiat l'arquebisbe de Valladolid, senyor Gandaseguí. Altres misses les han dites els altres prelats que es troben a Madrid.

Si bé es pensa primerament en efectuar l'enterrament del cardenal Almaraz demà passat, dimecres, s'ha acordat efectuar-lo demà, per tal que els cardenals que assistiran a l'acte puguin emprendre a la nit el viatge cap a Roma per a assistir al Concili que se celebrarà per a anomenar el successor de Benet XV.

L'acord ha estat pres aquest matí en una reunió celebrada a la Nunciatura a la qual han assistit, ultra el Nunci de S. S., monsenyor Tefeschini, el ministre de Gràcia i Justícia, senyor Francesc Rodríguez i el cardenal arquebisbe de Burgos, senyor Benlloch, que és l'encarregat d'oficiar en l'acte de l'enterrament del cardenal Almaraz.

El cadàver del cardenal arquebisbe de Toledo, serà traslladat demà, a les onze del matí, des del Palau de la Creuada a l'estació del Migdia, cobrint les tropes la carera i retent-se li honors de capità general, amb comandament en plaça, conforme el Decret que aquest matí ha posat el senyor Maura a l'afirma del Rei.

A Toledo, el cadàver rebrà sepultura demà mateix, i passat demà, dimecres, se celebraran en aquella Catedral solenns funerals, que tindran caràcter oficial.

En nom del Govern presidirà l'enterrament el senyor Francesc Rodríguez, el qual es traslladarà amb la comitiva a Toledo, on presenciarà l'acte del sepeli.

El cardenal Almaraz conservà a

conexament fins a l'hora de la seva mort.

Per aquesta raó, ni el bisbe de Madrid-Alcalá ni el bisbe auxiliar de Toledo, que no s'apartaven del lli, es donaren per asabentats durant llur estada al Palau de la Creuada, de la trista nova de la mort del Papa, el qual professava al cardenal Almaraz un pregon afecte. El cardenal Almaraz morí, per tant, sense saber la mort de Benet XV.

Aquesta tarda, a les 17, ha estat instal·lada la capella d'ent el fèretre que conté el cadàver del cardenal Almaraz.

El fèretre és una senzilla caixa de caoba, sense guarniments.

La capella, aixímateix, és excessivament modesta, per expressa disposició del finat.

A les cinc de la tarda s'ha verificat l'embaumament del cadàver per dos doctors.

Des de les set, hora que ha estat exposat el cadàver a la capella pública, són nombroses les persones que han desfilat per la capella ardent.

EN SENYAL DE DOL

Madrid, 23, 10'30 nit.

Alguns teatres han anunciat que, amb motiu de la mort del Papa, suspèn avui l'espectacle. Els primers en notificar-ho han estat el Reial i la Princesa.

PRO-CAPTIVUS

La Comissió «Pro-Captivus» publica a la premsa la següent nota:

«E l'president de la Comissió pro-presoners, nomenada per la Federació d'Empleats i Obrers de l'Ajuntament de Madrid, obsequi el dia 19 visitant el ministre de la Guerra, per a conèixer amb tota exactitud els rumors que en aquests dies passats circulen amb gran insistència sobre l'immèdiat rescat dels nostres compatriotes.

El ministre digué al president de la comissió que dissortadament han resultat certs els tals rumors i que no es tenien notícies d'una propera solució.

La gent marroquina és molt informal —afegeix el ministre—. Jo voldria que vostès poguessin convencer-se de la seva facilitat per a l'embrollament.

A això contestà el senyor Cerezo: «Si vostè no ens deixa anar allà, senyor ministre, i tal vegada fora convenient, nosaltres ens convencem d'aquestes informacions per a fer-les públiques.

L'entrevista fou molt coral, però gens pràctica per als presoners.

També i en ocasió de remetre les conclusions del miting en pro de la llibertat dels captius, estigué el senyor Cerezo a la Presidència del Consell de ministres.

No pogué veure al senyor Maura per no trobar-se al seu despatx, però fou rebut molt atentament pel sotsecretari, senyor Lequerica, i el president de la comissió, al mateix temps, que feta remesa de les conclusions, sostingué una distingida conferència amb el senyor Lequerica, referent a la llibertat dels presoners, de les manifestacions que li féu el ministre de la Guerra i de les derivacions que en el succés podria tenir la campanya del rescat.

ARRIBADA

Aquest matí ha arribat a Madrid el general Picasso.

ELS PRACTICANTS

El Directori de la Federació de Practicants d'Espanya s'ha reunit, havent-hi concorregut representants de totes les regions.

Fou nomenat per unanimitat president, don Enric Marzo, representant de València, per residir a aquesta capital la presidència de la Federació del Col·legi de Metges.

ELS PRESSUPOSTOS

Amb el president del Consell han conferenciat aquesta tarda a última hora, els ministres de la Guerra, Finances i Marina. Han tractat especialment de pressupostos.

MALALT

El cap del partit democrata, marqués d'Aluemas, encara que millorat de la seva malaltia, continuava avui al llit.

DEFUNDO

Avui ha mort a Madrid l'industrial Josep Suárez Barajas, propietari d'importantes fàbriques de mobles, qui va introduir primerament a Madrid la indústria del moble artístic.

NOMENAMENT

Ha estat designat pel Ministeri d'Estat per al càrrec d'interventor de Marina a la regió occidental de la zona del protectorat d'Espanya al Marroc, el capità de fragata don Arseni Sobe-nique.

IMPOSICIÓ DE CREUS

El ministre de la Governació ha estat aquesta tarda al Palau de Comunicacions, imposant les creus de Beneficència concedides als senyors don Tomás Sánchez Pacheco i don Miquel de Lara, gestors del Col·legi d'Orfes de Correus i Telègrafs per la seva gestió altruista al front del dit col·legi.

El comte de Coello ha felicitat efusivament als esmentats senyors.

Després el ministre ha visitat la sala d'aparells, presenciant les proves del concurs de transmissió telegràfica especial que es venen realitzant.

Els premis d'aquest concurs els remetrà personalment el Rei en una solemne festa.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx oficial d'aquesta dit diu així:

«Segons participa l'Alt Comissari des de Tetuán, no hi ha hagut novetat als territoris de Ceuta, Tetuán i Larraix.

El comandant general de Melilla, comunica que la batèria de posició de Ad-el-Arifa té foc damunt el poblat de Sidi-Ali, fent fugir l'enemic i produint incendis.

A Tauriat-Dag s'han presentat vuit indígenes amb famílies i bestiar sotmetent-se incondicionalment i remenant tres fusells Mauser, dos Remington i un Lebel i dues carabines Mauser.

Ahí, els avions van bombardejar diversos poblats, que foren cremats, fent fugir l'enemic.

CONFERENCIA D'ART

Ultima de la sèrie organitzada pel Círcol Artístic de Barcelona, ha estat la notabilíssima conferència donada per l'il·lustre crític d'art, don Rafael Domenech.

Fa aïent el conferenciant e nomenar la seva dissertació, que no és el seu propòsit fer cap jut crític sobre els paisatgistes catalans. D'això ja se'n havien encarregat en dies anteriors, notables conferenciant.

La meua tasca — diu — es reduirà a parlar-vos del paisatge.

En l'apuntura dels primitius apareixia únicament la naturalesa com a escenari de l'home. Era precis, no obstant, que la naturalesa aparegués en l'obra d'art com a personatge principal, que deixés d'ésser un element complementari de l'obra artística. I això ho han realitzat els paisatgistes.

Arverteixis bé —afegeix— que el personal personatge del paisatge no ho són ni els arbres, ni la boira, ni la mar, ni el cel. El principal personatge és la llum que modifica la naturalesa donant-li diferents colors.

Els homes, els animals, passen en el paisatge a ésser un element més de la naturalesa, a animar la naturalesa.

L'art del paisatge ha de consistir en saber compenetrar-se amb la naturalesa.

Aquest miracle es realitza de mil maneres prodigioses.

Duen alguns, els incomprendius, que en els quadros de Mir no s'hi veu tal com ella la naturalesa. A aquests els diré jo —afegeix el senyor Domenech— que no ens interessa, en admirar un paisatge, la mateixa naturalesa; no ens interessan els arbres, ni els ocells, com a tals en l'obra d'art. No cerquem en ella la veritat de ço que en el quadro es representa. Ço que

ens interessa és el temperament de l'artista.

El senyor Domenech ha estat molt aplaudit per la nombrosa i selecta concurrència que ha assistit a l'acte.

Teatre Tivoli

Bergamino

Bergamino és un lladre ardit, sor-tós, galant i fins romàntic. Entorn d'aquest personatge que podriem dir-ne central de la novella producció, Eduard Marquina i Gregori Martínez Sierra han escrit una sèrie d'episodis que el públic acollirà, segurament, amb interès vivíssim. La valor literària de la sarsuela que han escrit els dos ben coneguts comedígrafs, és generalment d'un nivell ben superior al de la majoria d'aquesta mena d'espectacles. I apareixen sovint versos bonics (alguns dels quals foren fins aplaudits) que els aficionats, una mica experts, atribuirien prestament al poeta Marquina. El Mtre. Vives ha escrit pàgines interessants per a la nova producció d'Eduard Marquina i de Martínez Sierra. Moltes d'elles són encertadíssimes i reveladores, un cop més, de la gran traça del músic català. Dolçor finament romàntica, cançons i dances ben sentides i plenes de color, pàgines còmiques, de tot hi ha, certament, en la nova partitura d'Amadeu Vives.

I ja que parlem del Mtre. Vives, volem expressar una convicció. I és que l'autor de Maruxa és avui, innegablement, una de les nostres valors més positives. Cal no jutjar massa de pressa, superficialment, moltes pàgines del mestre que ens ocupa. Cal no oblidar que la majoria d'elles, són pàgines fetes també de pressa. Però, fins en la majoria d'elles, fins en la majoria de les improvisacions del mestre Vives, hi ha moments rics de gràcia. I és que En Vives — cal no oblidar-ho — no és únicament un músic. És un d'aquells homes que els francesos en diuen «d'esprits». I el seu esperit apareix obert a tots els delers, a totes les palpitations verament interessants de l'ànima dels homes. Ara bé: és només així que es pot sentir — com En Vives el sent — tot l'alt sentit de la gràcia, de la malícia fina o de l'enginy. «Els grans moviments passionals, petètics, no són fets per a mi», havem sentit dir, més d'un cop, al mestre Vives. Sent, en canvi, de manera profundíssima la «comèdia musical». Dins d'aquest gènere de la música, En Vives pot fer i farà sens dubte, coses verament exemplars i definitives. Per a fer-les, però, de manera integral, li caldria, sens dubte, moments plascèvol. Desitgem que els trobi i que podem conèixer ben aviat l'obra mestra, l'obra definitiva, l'obra plena de gràcia i de fina malícia que el bon mestre pot fer.

La interpretació de «Bergamino» és innegablement curiosa. Però no tots els artistes estan a l'altura de llur tasca. Mary Isaura, Emili Segi-Barba (que té una bonica veu), Ricard Fuentes, Artur de Castro, Josep Acuña, etc., escoltaren aplaudiments.

Dirigi l'obra el mestre Emili Acedo. Mereixen esmentar-se ben especialment els decorats. Ens agradaren sobretot els dels actes segon i tercer, que han pintat els senyors Castells i Fernández.

Els vestits, en general, són boniquíssims. La presentació de la nova sarsuela del mestre Vives acusa, doncs, bon gust. L'empresa és merèxidora, per tant, del més franc aplaudiment i cal agrair-li l'excel·lent pensada d'estrenar les produccions dels nostres músics i d'oferir-les, demés, amb gran riquesa. No tots els teatres — fins els més importants — ho fan sempre així. — F. L.

Els que viatgen poden adquirir LA VEU als següents llocs:

MADRID. — Gener i C. «Minerva». Centre de subscripcions i cobraments. Tudescos, 39 i 41, baixos.
També es ven al quiosc del carrer d'Alcalá, cantó a Peligros, de don Patrici Lujan.
A SEVILLA: Al carrer de Sierpes, 69.
A VALENCIA: A «La Correspondencia de València», Mifiana, 7 i 9.
A PALMA DE MALLORCA: Al quiosc Cort.
A PORT-BOU: Francesc Comellas i Jaume Subirana.
A LISBOA: Al Palau Conde d'Almada, Largo S. Domingos, 11.
A LISBOA: «Tabacaria Restauradores» i «Messegeries de la Presse», rua d'Ouro, 146.
A OPORTO: Rua Santa Catarina, 63.
A COIMBRA: L. Miquel Bombarda.
A BRAGA: Concelho da Rocha (agent).
A FUNCHAL: Jascinto Figueira (agent).
A PARIS: Kiosque Franco-italien, 16, Vaudeville, Boulevard des Capucines.

Arxius, Museus i Biblioteques

Provincial Arqueològic. — Obert de les onze del matí a la una de la tarda: Capella de Santa Agata. Plaça del Rei.
D'Història Natural, al Parc. «Martorell», al passeig de les Magnòlies; «Museu de Catalunya» (fauna, flora i gea catalanes, oceanografia, paleontologia), a l'ex-restaurant de l'Exposició: «Vivarium», a l'antic Invernacle; cada dia, menys els dilluns, de deu a onze.
«Aquarium», a la Cascada. — Oberta a una i de tres a cinc de la tarda.
Especial de Mineralogia, Petrografia, Paleontologia i Conquillologia, de la Societat de Ciències Naturals «Club Montanyenc», Princesa, 14, primer. — Obert d'onze a una i de cinc a onze de la tarda.
De la Corona d'Aragó: Carrer dels Comtes de Barcelona.
De Protocol: Notariat, 4.
De la Universitat: Edifici de la Universitat.
Arquitectura: Escola d'Arquitectura. — Segon pis de la Universitat.
D'Història Natural de la Universitat: Edifici de la Universitat.
Artístic i Arqueològic de Barcelona. — Obert de les nou del matí a la

una de la tarda, i de les tres fins a posta de sol: Palau Reial del Parc. Municipal: Obert de les deu del matí a la una de la tarda i de les quatre a les set de la tarda: Casa de la Ciutat.

Museu Pedagògic de Ciències Naturals de L. Soler Pujol. — Plaça Real, número 16.

Del Reial Patrimoni: Palau de la Diputació.

Especial de Patologia Vegetal del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Públic. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda. Avisant anticipadament també es pot visitar els dies festius.

De la Catedral: Plaça de la Catedral.

Biblioteca pública per a ceca, Passatge de Torres Amat, 6. Dies feiners, de deu a una. Dies festius, de dos quarts d'onze a dos quarts d'una.

Provincial Universitària. — Oberta de dos quarts de deu del matí a dos quarts de dues de la tarda: Edifici de la Universitat.

Del Consell de Foment (Aragó, número 287, principal). Agricultura, Indústria, Comerç i Patologia vegetal. Pública. Tots els dies feiners, de deu a una i de quatre a sis de la tarda, els diumenges.

Biblioteca de l'Escola Elemental del Treball (Urgell, 187, Casa Batlló). — Especialitat en obres d'ensenyament tècnic per a obrers. Oberta tots els dies feiners, de sis a vuit des vespre.

D'Història Natural de l'Acadèmia de Ciències i Arts: Rambla dels Estudis, 9.

Arts. — Oberta de les nou del matí a la una de la tarda, de les vuit a les deu del vespre. Passeig de Sant Joan 26, principal.

Centre Excursionista de Catalunya (carrer del Paradís). — Oberta de sis a vuit de la tarda i de les deu a dos quarts de dotze de la nit.

Biblioteca del Consell de Pedagogia. — Urgell, 187. — Oberta, de 12 a 1 del matí, i de 4 a 7 de la tarda. Els diumenges, de 11 a 1 del matí. Aquesta Biblioteca és circulant.

Episcopal: Palau Episcopal.

Dels Museus Artístics (especial de Art). Oberta de les deu del matí a la una de la tarda. Museu Arqueològic: Palau Reial del Parc.

De Catalunya (Eishe, 1). — Cal una tarja de presentació. De deu del matí a la una del migdia i de cinc de la tarda a les vuit del vespre.

Biblioteca especialitzada en matèries tèxtils. Escola d'Indústries Tèxtils de la Universitat Industrial (Urgell, 187), oberta, de deu a dotze, Servei de préstec.

Generalitat

DIA DE GALA

Ahí, amb motiu d'ésser la festa onomàstica del Rei, el Palau de la Generalitat ha tingut els balcons endomassats, onejant als llocs de costum les banderes catalana i espanyola.

RETORN

Diumenge va tornar a Madrid el president d'aquesta Diputació senyor Velles i Pujals.

Musicals

A l'estatge de l'Acadèmia de la Joventut Catòlica, seguint el costum establert cada dimarts, amb motiu de l'exposició del pesebre, avui hi haurà sessió musical, a càrrec de la Unió d'Escolans de Montserrat.

Veureu aquí algunes dades biogràfiques de l'artista Ninon Vallin, que actuarà el dijous, dia 26, donant un interessant recital de «lieders».

Nasqué a Montclair-Versien, obtenint el premi extraordinari de cant al Conservatori de Lió, classe de Maubermay, i tot seguit fou contractada als concerts del Châtelet de París, per a cantar obres tan importants com «La Damnation de Faust», «Les Beattitudes», de Cessar Franck; «El martiri de Sant Sebastià», de Debussy.

Va actuar diverses temporades a l'Òpera Còmica, emprènent després algunes tournées per França, Itàlia, Espanya i Amèrica.

Al Teatre Colón, de Buenos Aires, és retinguda temporada darrera temporada, de manera que només accidentalment, i a precs dels seus nombrosos admiradors, ve a Europa per a donar un nombre molt reduït de concerts.

CENTENARI DE MOLIERE

EL BURGÈS GENTILHOME EL MALALT IMAGINARI i CASAMENT PER FORÇA

DOS VOLUMS TRADUITS PER
JOSEP CARNER

Preu dels dos volums: Ptes. 5

Demanen-los a les bones llibreries i a

EDITORIAL CATALANA, S. A., Escudellers, 10 bis, ent. - Barcelona

NOTICIES DE L'ESTRANGER

La mort del Papa

Roma, 22, 2'20 matinalada. — A les dues de la matinada el doctor Battistini ha declarat que l'estat del Sant Pare era cada vegada més crític i que era imminent un desenllaç fatal. — Havas.

Roma, 22, 3'15 matinalada. — A les tres de la matinada es considerava que la mort de Sa Santedat era cosa de pocs minuts. Els metges han comprovat que a Sa Santedat començaven a refredar-se-li els peus. — Havas.

Paris, 22, 6'5 matinalada. — Acaben de comunicar de Roma que el Sant Pare Benet XV ha mort. — Havas.

Roma, 23. — Un redactor de l'Agència Stefani, que fou admès amb un altre periodista a la cambra pontificia, publica el detall següent:

El Sant Pare preguntà a les onze de la nit quina hora era. L'arquebisbe de Bolònia li contestà dient-li l'hora exacta. Aleshores el Sant Pare li digué:

— Aneu a descansar, perquè fins a les sis del matí encara falta molt temps.

Efectivament, a la dita hora, morí Benet XV. — Havas.

Paris, 23. — El President de la República, M. Millerand, ha enviat el condol per la mort del Sant Pare a la Nunciatura.

Amb aquest motiu han estat suspesos el banquet i la recepció diplomàtica anunciats per a demà passat a l'Elisi.

El cap del Govern, M. Poincaré, també ha enviat el seu condol a la Nunciatura.

A les esglésies de Paris es lliguà la notícia de la mort del Sant Pare durant la celebració dels oficis del matí del diumenge. Tots els sacerdots recomanaren a llurs fidels que elevessin llurs precs per l'ànima del Summe Pontífex. — Havas.

Berna, 23. — El Consell Federal ha telegrafiat el seu condol per la mort del Sant Pare al Col·legi de Cardenals.

El president del Consell Federal visità el Nunci, donant-li ell personalment el condol en nom de la Confederació helvètica. — Havas.

Roma, 23. — El cadàver del Sant Pare ha estat vestit segons ordre del cerimonial pontifici i exposat al tinell.

Seguidament s'ha reunit el Sacre Col·legi, donant a cada cardenal les atribucions convenientes per a l'organització dels funerals i la reunió del conclave.

El cardenal Gasparri, camarlenc del Papa difunt, resignà els seus poders immediatament d'haver estat donat compte oficial de la mort de Sa Santedat al cos diplomàtic. — Havas.

Roma, 23. — A les tres de la matinada d'ahir s'accentuava la gravetat del Sant Pare i els que l'assistien pogueren observar que el cos se li refredava, els dits se li enrampaven, adquirint un color blan, i que es feia difícil la circulació de la sang. En aquest instant començà a perdre el coneixement.

A la cambra de Sa Santedat hi havia el doctor Cherubini, dos nebots del malalt, el cardenal Giorgi, altres prelats i els infermers.

En els moments que precediren a la seva mort, el Sant Pare donà mostres de momentani vigor, incorporant-se al llit i demanant als seus familiars que volia vestir-se. Aquesta energia durà pocs moments i els presents l'obligaren a ajeure's.

Així que el Pontífex estigué tapat, el doctor Cherubini, dirigint-se als familiars, els anuncià que li quedaven al pacient pocs minuts de vida. El cardenal Wespigui sortí de la cambra a avisar el cardenal Gasparri, al majordom i altres presents a l'anticambra.

Monsenyor Gasparri es preparà a dir missa i s'apropà al llit del Sant Pare per a recollir el seu últim sospir.

Estaven presents en el moment del fatal desenllaç el cardenal Gasparri, secretari d'Estat del Vaticà; monsenyor Giorgi, gran penitenciari; monsenyor Vico; el cardenal Caccia, gran mestre de cambra pontificia; els cardenals Zampini i Respighi, el bisbe de Píazonza, els nebots del finat, comtes de Persico, el marquès de Sorbuchi i alts dignataris de la cort pontificia.

Els cardenal Giorgi arribà a la cambra del Papa a un quart de sis, obeint a l'especial desig de Sa Santedat, que l'havia cridat perquè digués una missa; però, per haver entrat ja en el període agònic, no pogué complir l'encàrrec.

Els presents resaren l'oració d'agonitzants i el cardenal Giorgi donà l'absolució a Benet XV moments després d'expirar. — Havas.

Roma, 23. — A les tres de la tarda d'ahir s'efectuà amb tota solennitat el trasllat del cadàver de Sa Santedat al tinell, situat al segon pis del Vaticà, des del tercer pis, on tenia les seves habitacions Benet XV.

A dos quarts de tres començaren d'arribar al Vaticà els cardenals, prelats, diplomàtics, dignataris de la cort pontificia i totes les persones que havien d'assistir a l'acte.

El cos diplomàtic fou rebut directament a les habitacions particulars del cardenal Gasparri. Els dignataris eclesiàstics es dirigiren a les habitacions que ocupava el difunt Pontífex.

A dos quarts de quatre de la tarda es posà en marxa la comitiva. Obria pas una secció de la guàrdia suïssa i seguien oficials del cos pontifici, el comandant de la guàrdia palatina i guardies nobles. Després venien quatre almoners secrets i quatre cambrers secrets de capa i espasa, el comandant de la guàrdia suïssa, el majordom major monsenyor Samper i dignataris pontificis.

A continuació seguien deu familiars en dues files amb altres enceses i darrera el cadàver de Sa Santedat, portat a pes de braços per vuit guardies nobles.

El cadàver havia estat revestit amb els hàbits pontificals, no notant-se al front la més petita senyal de descomposició: Sa Santedat semblava que dormís.

Donaven escorta al cadàver els guardies nobles, els nebots del Sant Pare i familiars.

Seguien els cardenals Vanutelli, Pelai, Gasparri, Ranucci, Caccia, Erubirth, Gasquet, Granito di Belmonte, Billot i Leha, i diversos bisbes, el príncep Aldebrandini, comandant de la guàrdia noble, el príncep Chigi, canceller de l'Església i mariscal del conclave, i una altra secció de guardies nobles.

Els dignataris palatins presenciaren el fúnebre seguit des de les galeries, agenollant-se al pas del cadàver del Pontífex.

El cadàver fou col·locat damunt d'un túmul coronat per un baldquí al tinell, i a l'entorn s'hi situà la guàrdia noble, donant-li escorta.

La cerimònia terminà a les sis de la tarda.

El diàleg, a les nou del matí, serà traslladat el cadàver a la Basilica de Sant Pere. — Havas.

Roma, 23. — Poc després de la mort del Sant Pare, han quedat segellades les portes de la Biblioteca i les del gabinet de treball de Benet XV, situat al segon pis del palau. — Havas.

Roma, 23. — Una de les últimes voluntats del Sant Pare exigeix que el seu cos no sigui embalsamat. En compliment d'aquesta ordre el cadàver ha estat revestit de pontifical immediatament després de la neteja ordinària. — Havas.

Roma, 23. — El president del Consell de ministres, senyor Bonomi, en assabentar-se de la mort del Sant Pare ha ordenat que a tots els edificis públics de Roma i províncies fos col·locada la bandera a mig pal. — Havas.

Roma, 23. — El cap del Govern, senyor Bonomi, ha donat les instruccions precises perquè sigui garantida la completa llibertat del Govern provisional de l'Església i de les deliberacions del Sacre Col·legi de Cardenals. — Havas.

Paris, 23. — Alguns diaris fan notar que el Sant Pare Benet XV era oficial de la Legió d'Honor, grau que li fou concedit molt abans d'ésser elevat al pontificat. Afegeixen els diaris que aquest ha estat l'únic Papa que ha honorat les files de la Legió. — Havas.

Roma, 23. — Le Temps publica els següents detalls relatius als últims moments del Sant Pare:

A les 1'A, Sa Santedat s'aixecà i digué:

«Prepareu les meves robes, puix vull vestir-me. El cardenal Vico vindrà a les 5'30 i vull oír la missa que ell celebri.»

I portant les mans a la cara, afegí:

«Es necessari que m'afaitin, puix ja fa alguns dies que no ho he fet i tinc molta barba.»

Els que l'assistien el ficaren altra vegada al llit. Sa Santedat quedà molt posturat a conseqüència de l'esforç fet durant el deliri.

Poc abans de les 5'30, com sigui que observés monsenyor Caldo-varti que el Sant Pare estava intensament pal·lid i no donava senyals de vida, ficà les mans entre els llençols i comprovà que tenia els peus i les mans mans completament fredes i que la resta del cos anava també refredant-se.

A les 5'30 entrà a la cambra pontificia l'arquebisbe de Bolònia, monsenyor Nassalli Rocca i es posà a plorar als peus del llit.

Sa Santedat romania en actitud aparent de descansar, col·locat de costal, amb les mans prop del cap i sense donar signes de vida. El seu cor batejava debíment. El doctor Cherubini feu avinent aleshores als circumstants que la mort del Sant Pare era imminent. Fou avisat immediatament el cardenal Gasparri, el majordom i el mestre de cambra. El cardenal Vico interrompé els preparatius de la missa i s'atansà al llit del malalt.

A les 6'5 el doctor Cherubini, que des de feia estona no havia deixat de pulsar al Sant Pare, es dirigí als circumstants dient, amb extraordinària emoció:

«Senyors, Sa Santedat el Papa Benet XV ha deixat d'existir.»

En aquest moment hi havi a la cambra papal, entre altres, els cardenals Gasparri, Vico, Giorgi, gran penitenciari, el mestre de la cambra papal, el prefecte de cerimònies, el cardenal Zampini i el comte de Persico, nebot de Sa Santedat. — Havas.

Roma, 23. — La secretaria d'Estat del Vaticà ha telegrafiat als Nuncis de Sa Santedat i a tots els governs la mort del Sant Pare. — Havas.

Roma, 23. — Poc després de la mort de Benet XV el cardenal camarlenc, monsenyor Gasparri, procedí al reconeixement oficial del cadàver segons les formes de rubrica.

A les deu del matí ha estat amortallat amb la solana blanca, el roquet i la mureta i revestit de pontifical. Té les mans creuades damunt el pit i sosté un rosari.

A l'entorn del llit han estat col·locats quatre canalobres.

Mentrestant han continuat les misses. Els nebots del Sant Pare, marquès Della Chissa i comte de Persico, romanen al costat del cadàver. — Havas.

Roma, 23. — Passa comentat de la següent manera el gloriós pontificat de Benet XV:

Aquest pontificat ha tingut un caràcter gairebé exclusivament polític. Ultra la publicació del nou Codi del dret canònic i de la fundació de l'Institut Oriental, la gran obra de Benet XV és de caràcter diplomàtic. No li mancava al difunt Papa ni talent ni bona intenció ni intel·ligència. El moment en què pujà al tron era tan excepcional, que veritablement requeria un home d'una grandesa d'esperit poc comú, com la posseïa Benet XV.

Le Temps escriu:

El temperament mitjà, raonable i lògic de Benet XV, sabé treure de la seva experiència de la carrera diplomàtica una concepció concreta i personal, del paper de l'Església al món.

De caràcter reposat, però tenaç, sabia escollir, sabia escollir i esperar el moment propici a la situació favorable. — Havas.

El pacte anglo-francès

Londres, 23. — Se sap que les tres notes que el ministeri de Negociis Estrangers de França trametrà al Foreign Office es refereixen respectivament al projecte del pacte anglo-francès, a la qüestió d'Angora i a la de Tànger.

Anglaterra acceptarà el període de trenta anys per a la duració del dit pacte així com el que tingui valor de reciprocitat, però es nega a intervenir militarment en tot cas d'agressió a la frontera polaca. — Havas.

Paris, 23. — El ministre de Negociis estrangers, senyor Poincaré, ha telegrafiat a l'ambaixador de França a Londres, comte de Saint Aulaire, comunicant-li instruccions sobre el Pacte anglo-francès i altres respecte a la qüestió del carvi internacional. — Havas.

Londres, 23. — S'afirma que Anglaterra introduirà en el Pacte de garanties la clàusula que qualsevol incident a Europa central o oriental ha d'ésser objecte d'un canvi d'impressions entre Paris i Londres per arribar a una política comú. L'opinió del senyor Poincaré sobre la qüestió de Tànger sembla que és ben acollida a Anglaterra. — Havas.

Paris, 23. — La redacció dels documents diplomàtics que serviran de base a les negociacions franco angleses es refereixen a les negociacions franco-angleses es refereixen a les esmenes de França al Pacte de garanties de Canes, a les Proposicions franceses sobre Asia Menor, al projecte de mitjancer dels aliats en la confliote turc-hel·lènica, a la qüestió de Tànger, en la qual sembla que recomana França el règim internacional, garantint la neutralització militar i naval del seu port i la salvaguarda dels drets del Soldà i també al referent a la Conferència de Gènova, en la qual cosa el senyor Poincaré vol precisar el punt de mira francès. — Havas.

El foc a Manila

Ampliant les notícies referents al desastre incendi hagut a Manila el vespre del dimarts, 17, diuen telegrams publicats a la premsa de Londres que es varen cremar 32 blocs o illes de cases i botigues, al poblós raval de Tondo.

La circumstància d'haver esclatat, o semblat que esclatava, el foc simultàniament a set llocs distints i molt separats, ha fet créure que l'incendi havia estat intencional, i la policia realitza les oportunes investigacions.

Els que coneixen, però, aquell típic raval de Manila, format principalment per cases al·lomenades de materials lleugers, és a dir, de canya i «nipa», saben la facilitat amb que s'hi propaga el foc, quan fa una mica de vent, mitjançant els «alipatos», o bocins de «nipa» o canya encesos, que esdevenen veritables metxes en caure damunt els sostres de «nipa» resseca pel sol.

Diuen els telegrams que aquell vespre en feia molt, de vent, i el foc destruí una gran part del raval (tot el raval, diuen alguns despatxos), deturant-se únicament en arribar a la platja, malgrat els heroics esforços dels bombers i de tot el veïnat, qui utilitzaren fins i tot l'aigua del mar per apagar l'incendi.

Han restat sense llar més de dotze mil persones. La valor de les pèrdues materials és relativament petita calculant-se en un milió de pesos, per no afectar el foc els grans centres mercantils o industrials de la urbs, i ésser la majoria de les cases cremades de materials lleugers.

La Creu Roja va cuidar immediatament de facilitar allotjament i queviures als damnificats, i l'Ajuntament votà tot seguit una quantitat important per atendre les primeres necessitats.

Aquest foc és el més important, per la seva extensió, dels que es recorden a Manila, des de fa vint anys.

La crisi industrial anglesa

Augmenta a Anglaterra el nombre d'obres sense feina, com a conseqüència de la crisi industrial.

La següent estadística és prou eloqüent:

	Juny 24	Des. 30	Gen. 10
Homes	1.549.307	1.451.434	1.480.900
Noies	84.031	80.103	85.700
Dones	477.627	333.671	340.500
Noies	66.934	40.535	45.000

* 177.890 1.885.743 1.923.400

De la mort del Papa

Roma, 23. — Durant la nit del dissabte al diumenge, nombrosos grups de gent i molts periodistes van romandre a la plaça de Sant Pere. Patrulles de carabinieri i guàrdies reials asseguraven el servei d'ordre. Els periodistes preguntaven a totes les persones que sortien del Vaticà.

A dos quarts de sis els periodistes endevinaren que Sa Santedat estava agonitzant. Pocs minuts després de les sis, es va veure que els guàrdies suïssos que hi havia a les portes de l'interior, s'agenollaven. Immediatament fou tancada la Porta de Bronzo, com és costum quan acaba de morir un Papa. La policia feu evacuar un gran espai davant de la porta de Bronzo i formà un cordó per a facilitar el pas a les persones que es dirigien al Vaticà.

Malgrat l'hora, la plaça s'omplí immediatament i abans de les set el moment de coïres i automòbils era intensísim a la plaça de Sant Pere davant la Porta de Bronzo.

A les set foren obertes les portes de Sant Pere, i les campanes de la Basílica anunciaren la mort del Pontífex.

Nombrosos fidels assistiren a les misses que s'organitzaren en diversos altars.

El moment de la Plaça de Sant Pere ha augmentat extraordinàriament. Una immensa multitud roman situada davant la porta mig oberta de la cambra papal. — Havas.

Roma, 23. — Immediatament després de la mort del Papa, el cardenal Gasparri, en la seva qualitat de Camarlenc, assumí la direcció dels negocis de l'Església.

S'ha donat ordre d'evacuar els departaments que ocupava Benet XV, passant-los a ocupar un grup de guàrdies nobles que guarden les portes d'entrada i sortida.

També guarden les portes de la Biblioteca i del gabinet de treball del Papa difunt, portes que han estat segellades. — Havas.

Roma, 23. — A les nou del matí han començat al Vaticà els preparatius per a estendre les comunicacions invitant els cardenals i alts dignataris eclesiàstics a la cerimònia de traslladar el cadàver del Sant Pare des de la cambra pontificia al tinell. Els cardenals s'han reunit a primera hora del matí per primera vegada, per a ultimar els detalls de l'enterrament i funerals del Sant Pare.

A aquesta reunió hi havien estat invitats tots els cardenals presents a Roma. — Havas.

Roma, 23. — Com succeeix cada vegada que mor algun Papa, els diaris comencen de fer projectes i de desxifrar matisos polítics al Sacre Col·legi de Cardenals. No obstant, alguns fan notar que la premsa sempre fa entrar alguns Papes al conclave que després surten cardenals.

Sembla que s'ha d'excloure tota possibilitat que surti elegit un cardenal que no sigui italià, malgrat que certs membres del Sacre Col·legi, tals com monsenyor Merry del Val, no amaguen que veurien amb simpatia semblant eventualitat.

Entre els cardenals italians sembla que el cardenal Maffi pot reunir molts vots, segons es diu als cercles afectes al Vaticà. S'afegeix que les seves idees modernes, molt avançades, poden suscitar l'oposició de nombrosos membres del Sacre Col·legi, especialment del grup que té per cap el cardenal Merry del Val, que per les seves idees pertany a l'escola de Pius X.

Entre aquests cardenals, una de les figures de més relleu és la del cardenal Lai. Altres cardenals, com monsenyor Bisioletti, es diu que trobarien poca oposició.

Entre la tendència del cardenal Lai i la tendència del cardenal Maffi podria haver-hi lloc i fer-se una coalició a favor d'un nom de tant prestigi com el del cardenal Gasparri, secretari d'Estat de Benet XV.

Entre els cardenals italians que no viuen a la cúria, es cita com un home d'Estat molt eminent el cardenal Ratti, ex-Nunci de Polònia. — Havas.

Berlin, 23. — El President Ebert ha tramès al Nunci de Sa Santedat, monsenyor Pacelli, un telegrama de condol.

En el dit despatx expressa el President alemany les seves vives simpaties pel Papa difunt, recordant els seus repetits esforços durant la guerra i després d'ella, a favor de la pau del món. — Havas.

Roma, 23. — El cadàver del Sant Pare ha quedat solemnement exposat al tinell.

El càrrec del cardenal Gasparri, que ha quedat oficialment vacant a la mort del Papa Benet XV, no ha recaigut encara en cap altre cardenal. — Havas.

Brussel·les, 23. — El senyor Jaspas i un representant de la cort belga han fet expressió de llur sentiment davant el representant del Vaticà en aquesta capital per la mort del Sant Pare. — Havas.

Paris, 23. — Tots els diaris comenten extensament les notícies relatives a la mort de Sa Santedat i fan relació de la història de la seva vida i de la tasca realitzada per Benet XV.

La Liberté diu que el Sant Pare mort ha figurat entre els servidors més fidels i més hàbils de l'Església.

Afegeix l'esmentat diari que el Papa Benet XV tingué per a França tots els seus afectes i ocultes intencions. — Havas.

Paris, 23. — Després de la mort del Papa Benet XV, se celebrà al Vaticà una reunió presidida pel cardenal Gasparri, amb el fi de pendre acords relatius a l'administració dels béns de l'Església, mentre no s'adopti l'organització definitiva relacionada amb el dit assumpte. Havas.

Paris, 23. — L'intransigent diu que el papat en temps de Benet XV obtingué a Orient èxits certs, citant el cercle de la gran família catòlica.

Afegeix que el Sant Pare mort aconseguí una de les més grans satisfaccions de la seva vida amb el restabliment de les relacions diplomàtiques del Vaticà amb França. — Havas.

Roma, 23. — El Govern ha dictat ordres perquè siguin donades a Duanes totes les facilitats precises als cardenals que han de reunir-se al conclave convocat.

A més a més ha ordenat que se'ls tracti de conformitat amb les

altes consideracions de llur rang. Cada un d'ells tindrà posat a la seva disposició un departament reservat al tren. — Havas.

Paris, 23. — Parlat de la mort del Sant Pare diu Le Temps que la qualitat preponderant a Benet XV fou el seu admirable esperit de conciliació, com pogué patentitzar-se en la designació de bisbes francesos.

El Journal des Debats creu que Benet XV reprengué la política preconitzada per Lleó XIII. Afegeix aquest diari que el Sant Pare mort fou un home infatigable per al treball i que tenia tal bondat, que s'entregava de cos i ànima a l'execució de totes les obres bones que li suggeria la seva nobilíssima consciència.

El Figaro diu que cal recordar tot el que ha fet Benet XV en pro de la pau del món i el poc cas que els bel·ligerants feren de llurs exhortacions, malgrat la qual cosa no pert res de la seva noble essència l'elevada actitud del Pontífex.

L'Excelsior també fa constar aquestes temptatives realitzades durant la guerra, esmentant-les com un dels fets que millor retraten el caràcter bondados del Papa mort.

L'Echo de Paris fa observar que el Sant Pare s'esforçà sempre per allunyar els mals que patia el món.

La Libre Parole afirma que Benet XV aconseguí engrandir la posició de l'Església Catòlica al món.

Le Petit Parisien declara que el Sant Pare, com és sabut, afirmà en una carta dirigida al cardenal Mercier que se solidaritzava amb ell. La història — afegeix el diari — no deixarà de recollir un testimoni de tan alta consideració. — Havas.

Le Petit Journal recorda que el Sobirà Pontífex reprova els actes realitzats contra la humanitat durant la guerra. França — afegeix el diari — que tenia tranquil·la la consciència, bé comprengué a qui anaven dirigits els anatemes.

Roma, 23. — Es tan enorme l'afluència de gent que vol veure el cadàver del Sant Pare, que es calcula que la desfilada no podrà terminar-se en menys de quatre dies. — Havas.

Roma, 23. — Tots els diaris donen extenses dades sobre els últims moments de Sa Santedat.

Il Tempo diu que a les 23'30 el Sant Pare, dirigint-se envers les persones que el voltaven, els digué:

Pragueu a Déu per la pau del món.

Després d'aquestes paraules quedà un ric desmaià. El cardenal Ratti, que és un dels últims nomenats, s'atansà molt emocionat al llit i besà el front del Pontífex.

En sentir-ho el Sant Pare, obri els ulls i dirigint-se a l'esmentat cardenal, li digué: Recordat que has besat el meu front. — Havas.

L'ex-emperadriu Zita passa per Bordeus

Paris, 23. — Comuniquen de Bordeus al «Petit Parisien» que la ex-emperadriu Zita arribà ahir nit a la dita ciutat. Havui, a les 6'35 de la tarda sortirà cap a Madrid. — Havas.

Bordeus, 23. — L'ex-emperadriu Zita passà la nit a l'Hotel Terminus. Aquest matí, a les vuit, ha sortit a passejar pels carrers de la població. A les 16'35 marxà cap a Madrid. — Havas.

Paris, 23. — L'autorització per al pas per París de l'ex-emperadriu Zita fou donada pel senyor Briand, de conformitat amb la decisió unànime de la Conferència d'Ambaixadors. El senyor Poincaré no sabia res. — Havas.

Rússia a Gènova

Helsingfors, 23. — Telegrafien de Moscou que Krassin i Litvinof han estat nomenats representants de Rússia a la Conferència de Gènova. — Havas.

La Filla de la Neu

(SNEGOUROTHKA)
de Rimsky-Korsakov

El mateix Rimsky-Korsakov, home extraordinàriament dotat per la música i un dels més influents creadors de la moderna escola musical russa, ens explica, en el seu molt sincer i palpitant llibre de memòries, que fou publicat després de la seva mort amb el títol de «Ma vida musical», com li vingué la idea d'escriure aquesta deliciosa rondalla lírica i el concepte que aquesta obra mereix dels seus amics i el que a ell mateix li mereixia junt amb molt curiosos detalls de com fou composta i de com fou representada i judicada per primera vegada.

Creiem oportú, ara que (després de quaranta anys d'haver-se estrenat a Rússia) tindrem la sort de poder sentir «La filla de la neu» a Barcelona, en el nostre clàssic Teatre del Liceu, extreure i resumir alguns fragments de les pàgines que, parlant l'aquesta obra, escrigué el propi autor.

Diguem abans, sols sigui de pas, que el títol amb que s'ha anunciat aquesta obra no el trobem poc ni molt apropiat, ja que el veritable títol hauria d'ésser, creiem nosaltres, el de «Borralló de neu».

Per la primavera de l'any 1880 i en ocasió de fer, Rimsky-Korsakov, un viatge a Moscou per a dirigir l'orque-

Carta de l'ex-emperador Carles

Budapest, 23. — Davant l'Assemblea Nacional ha llegit el ministre senyor Rakousky una carta de l'ex-emperador Carles en la qual aquest declara solemnement que sense autorització del Parlament hongarès no acceptarà cap proposició que vagi encaminada a assolir la seva restauració al solí. — Havas.

Desordres a Irlanda

Paris, 23. — «Le Matin» publica un telegrama de Londres dient que s'ha entaulat una veritable batalla als carrers de Trale (Irlanda), havent resultat alguns morts i ferits entre la policia i els amotinats. — Havas.

Vaga resolta

Budapest, 23. — S'ha acabat la vaga, havent-se reprès el treball. En virtut de l'acord concertat entre obrers i patrons, queda garantida la llibertat del treball. — Havas.

tra al concert de Schostakovsky, conegué a Ostrovsky, considerat a Rússia com el més gran dels seus dramaturgs. L'autor de la meravellosa rondalla dramàtica «Snegourothka». Per cert que el jom mateix d'aquest concert tingué lloc l'atemptat de Soloviev contra el Tsar Alexandre II, i Rimsky fou obligat a fer executar quatre vegades l'himne «Deu salvi al Tsar». Negant-se a repetir-lo per cinquena vegada, un militar turc assassinà amb grans ordes a Rimsky, digint-li que l'escenari amb l'intent d'agredir-lo, o que pogué evitar l'administració del teatre contentint i subjeçant a l'impenitència i exigent guerra.

Durant l'hivern anterior Rimsky havia llegit i rellegit «Snegourothka», primerament sense que l'obra arribés a interessar-lo, fins que sobtadament descobrí la seva extraordinària i subtil bellesa poètica, i cada vegada més apassionat per la rondalla d'Ostrovsky, concebí la idea d'escriure una òpera sobre aquell assumpte. La seva inclinació per les costums antigues russes i el panteisme pagà havia vingut en ell de sobte irresistible. No podia trobar altre assumpte més a propòsit per a les seves intencions. No podia somniar una més bella imatge poètica que Snegourothka, Lel i la Primavera. No hi havia altre reialme tant prodigiós com el dels Berendes, amb el llur Tsar meravellos. No hi havia més bella concepció de vida i de religió que el culte a Yarla el Sol.

De seguida, motius, temes i acords s'agitaren dins el seu esperit, i, primer vagament i després amb una creixent claretat, es dibuixaren en ell

els diferents estats d'esperit i els diferents colors corresponents als diversos moments de la rondalla.

Ostrovsky acullí amablement i amb entusiasme la idea de Rimsky, concedint-li l'autorització de modificar el text segons les exigències de la música i regalant-li un exemplar de la seva obra.

Rimsky passà tot l'estiu a una casa de camp a Stelovo. Una casa antiga rodejada d'un gran i bell jardí tot ple d'arbres fruiters. Un bosc immens proper, camps d'ordi, d'avena, de lli i de forment; petits poblets escampats; un rierol, en el qual Rimsky i els seus es banyaven, i un gran llac; poca camins afressats, natura verge amb vells noms de pobles russos, tot això entusiasma a Rimsky. Al jardí abundaven els cirerers i les pomeres, i s'hi trobaven moltes maduixes i arreu es veien els lliris florits. Els camps plens de flors i el continuat reflex dels ocells s'harmonitzava particularment amb l'estat d'esperit panteístic de Rimsky, i allà, en aquell bell indret solitari, es passava els dies sencers component la seva òpera, i en els moments de descans passejava amb la seva muller, l'ajudava en la preparació de confitures o anaven junts a collir bolets.

A primers d'agost l'esboç total de l'òpera quedà enllestit, i durant l'hivern, a Sant Petersburg, l'obra fou orquestrada.

Rimsky, ho diu ell mateix, es serví molt per a compondre la seva música dels cants populars que ell mateix havia recollit. Aprofità per alguna de les seves cançons del cor les velles melodies dels cants ortodoxos els orígens de les quals es remonten als antics cultes pagans del sol. La cantilena dels heraltes és un cant de mendiçament de monestir que ell recordava des de la seva infantesa. Es doncs una obra d'un nacionalisme musical fortament sentit.

Rimsky-Korsakov escoltava les veus del poble i també les veus de la natura: així alguns cants d'ocells i el dels gallins són autèntics, i un dels temes de la Primavera és el cant d'un ocell que el mestre tenia prop d'ell dins d'una gabià.

Amb tot, conté aquesta òpera gran nombre de melodies d'inspiració personal però compostes dins l'esperit popular com són, per exemple, els tres cants de Lel.

Sota el punt de vista harmònic conté aquesta òpera arides i curioses innovacions. El seu autor fa us en ella del «leitmotiv», però tot altement que Wagner. En Wagner és el «leitmotiv» com la matèria que serveix per a teixir el teixit orquestral. En Rimsky, demés d'aquest empleu, el «leitmotiv» apareix en les veus cantants, i unes vegades és realment un motiu ritmo-melòdic i altres vegades solament una successió harmònica que fora més just nomenar en aquest cas «leit-harmònic».

Rimsky conquerí en aquesta obra la plena llibertat del recitatiu brillant harmoniosament i acompanyat d'altal falç que la seva execució «a piacere» és gairebé sempre possible.

L'orquestració de «Snegourothka» constituïx un pas decisiu per aquest formidable orquestrador, i és notable sota el punt de vista de la força de la resonància. Rimsky era partidari de la individualització més o menys gran dels instruments, per això és aquesta obra rica en solos instrumentals de violí, violoncel, flauta i sobre tot clarinet que, segons sembla era llavors un dels instruments que més li plavia.

Rimsky afirma, amb la major franquesa i naturalitat, que a l'acabar «Snegourothka» es sentí per primera vegada un músic madur i un compositor d'òpera definitivament equilibrat.

Aquesta òpera, extraordinàriament difícil i delicada de posar per execució per primera vegada al Teatre Imperial de Sant Petersburg el 29 de gener de 1882, obtingué un gran èxit de públic. Els crítics tractaren l'obra amb haver fet de dels cants populars. No eren pas, certament, els que tenien raó.

Rimsky-Korsakov era tot un temperament lleial i seriós, dotat d'innates condicions per a la música. No tenia la genialitat de Moussorgsky però de tots els músics de la seva època era ell el qui més posseïa i dominava tota la difícil i complexa ciència de la composició i de l'orquestració.

L'estrena de «Snegourothka» a Barcelona, sota la direcció de l'eminent mestre Koussevitzky i amb la cooperació dels notabilíssims artistes russos que tenen gran èxit han assolit en l'admirable interpretació del «Boris Godounoff», constituïx un esdeveniment musical de cabdal importància que no deu passar desapercbut per tots els nombrosos filarmònics i amics de l'art de la nostra ciutat.

Govern civil

D'AIGUES

El Negociat d'Aigües fa saber que don Joan Grau i Puig, fabricant de Sabadell, ha sol·licitat autorització per a construir al riu Ripoll, en terme municipal de Sabadell, unes obres de defensa del qual existent en el camí que condueix a la seva fàbrica, situada a les immediacions del camí veïnal de Sabadell a Santa Perpètua.

Les obres consistiran en una paret transversal al riu, constituïda per gabions del sistema Blanchini.

Tots aquells als quals la petició interressi poder fer observacions o formular reclamacions al projecte, presentant-les al Govern civil dintre del terme de trenta dies.

D'ENSENYAMENT

La Secció administrativa d'Ensenyament primari de la província de Barcelona fa públic que el Rector de la Universitat nomena, en virtut d'oposició, a don Josep Salip Sardà, mestre en propietat de Vilanova del Camí; i com que l'interessat no s'ha presentat a la Secció per a recollir el lloc administratiu, a fi de pendre possessió, se li fa avinent que si deixa transcorrer el dia 30 del present mes sense possessió del càrrec, li quedaran caducats tots els drets adquirits per les oposicions de referència.

D'AIGÜES

El Negociat d'Aigües fa saber que don Francesc Bosch ha sol·licitat la concessió per a treure sorra i grava del riu Ripoll, al terme municipal de Sabadell, destinat a construccions a la dita ciutat.

Els trossos de riu afectats per la petició són: el comprès entre el punt assenyalat a 1.600 metres aigua avall del pont de la Salut, situat al quilòmetre 24 de la carretera de Molins de Rei a Caldes, i el denominat «Molí del Gall», a uns 300 metres aigua amunt del pont de la carretera en projecte de Sabadell a Mollet, per Santa Perpètua; i el segon, el comprès entre el punt situat a 700 metres aigua amunt del pont de la Salut fins al situat al quilòmetre 3 de la carretera de Sabadell a Prats de Lluçanès.

El volum per treure és de 4.000 metres cúbics de sorra i 1.000 de grava per any, i la duració de la concessió, de cinc anys.

S'admeten reclamacions per escrit a la petició, al Govern civil, durant el termini de trenta dies.

CAMBRA AGRÍCOLA PROVINCIAL

La Real ordre de 21 de setembre de 1921 disposa que s'efectués el Cens electoral agrícola a totes les províncies on no s'havia completat aquest requisit quan es van constituir les Cambres agrícoles provincials, i en conseqüència es va publicar al Butlletí Oficial del dia 4 de novembre la circular disposant que els alcaldes efectuessin el Cens electoral agrícola de llur terme municipal i el remetessin al Govern civil.

Estant ja confeccionat el Cens, la Cambra agrícola provincial, en sessió celebrada el dia 10 del present mes acordà que procedís a fer l'elecció de deu vocals de la dita Cambra perquè substituïssin als que han de cessar en el dit càrrec per haver passat el termini legal, i que la dita elecció s'efectués el dia 12 de febrer a cada poble, havent de remetre's les actes d'elecció al president de la Cambra agrícola provincial (Portaferrissa, 21, principal), on s'efectuaria l'escriptura.

La campanya del Marroc

PER ALS PRESONERS

La marquesa de Barbarà, presidenta de l'Esclavitud de la Mare de Déu de la Mercè, que per Nadal envia paquets als presoners d'Àfrica, ha rebut les següents postals:

«Distingida senyora Jo, un soldat del regiment de Cerifolia, agraït del seu acte humanitari, demano a Déu, en aquest penós captiveri, perquè li sia atorgada la més gran recompensa que pugui existir. Amb el seu donatiu ha fet mitigar una part dels nostres sofriments: mal, doncs, s'oborrarà en la meua memòria el fi-fantòmic fi. — Josep Armesto. — Així, 6 gener 1922.»

«Exma senyora. Quedo agraït de l'obsequi de la seva pro-

Eleccions Municipals

Lliga Regionalista

Presentació de la candidatura

Dijous, dia 26

a dos quarts de deu del vespre tindrà lloc l'acte de presentació de la candidatura, als socis de la mateixa, parlant-hi els senyors

Ventosa, Rahola, Maynés i Plaja

ooo

La celebració de l'acte serà a l'estatge social de la Lliga, Boters, 4 (Plaça de la Cucurulla)

Oficines electorals

Central

Lliga Regionalista, Boters, núm. 4, pral.

Les llistes del cens electoral d'enguany són les rectificades en abril de 1921.

Cal que l'elector s'assabenti de la secció a la qual pertany.

No espereu els darrers dies.

DISTRICTE I

Casal Nacionalista de la Barceloneta, Mar, 14.
Ateneu Democràtic Regionalista, Wad-Ras, 208 (Poble Nou).
Casal Nacionalista de la Barceloneta: Plaça de la Barceloneta, 1, baixos (Cine Marítim).

DISTRICTE II

Mercaders, 38.

DISTRICTE III

Lliga Regionalista, Boters, 4, principal.

DISTRICTE IV

Ateneu Nacionalista Verdader, Nàpols, 215.

DISTRICTE V

«Catalunya», Associació Autonomista del Districte V., Nou de la Rambla, 16.

DISTRICTE VI

Ateneu Autonomista del Districte VI, Plaça dels Angels, 2.

DISTRICTE VII

Casino de Sans, Sans, 114.
Casino Regionalista de la Bordeta, Segunt, 2.

Lliga Regionalista de la Creu Coberta, Cortis, 380.

Ateneu Democràtic, Aragó, 135.

Jovantut de Les Corts, Plaça de la Concòrdia, 10.

Barriada de Sant Antoni (Poble Sec), Ronda de Sant Pau, 5, entresol.

Casino Lliberal Instructiu, Lamote, núm. 41 i 43.

Centre Lliberal Autonomista, Rocafort, 33, i Passeig de la Creu Coberta, 41.

Renovació Lliberal Autonomista.

Vallespir, 85, i Rolands, 3.

Casino Lliberal Autonomista, Cabestany, 10 i 12 (Les Corts).

Casino Lliberal Autonomista, Gava, núm. 51.

Centre Polític Autonomista, Sallou, 3.

DISTRICTE VIII

Lliga Regionalista de Gràcia, Sallmou, 73.

Centre Autonomista Català de Sant Gervasi, Passatge Mulet, 14.

DISTRICTE IX

Centre Popular Català de Sant Andreu, Sant Andreu, 146.

Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Plaça Santes Creus, 2.

DISTRICTE X

Ateneu Democràtic Regionalista del Poble Nou, Wad-Ras, 208.

Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Plaça Mercat, 2.

Ateneu Nacionalista «Verdader», Nàpols, 215.

SARRIA

Centre Regionalista de Sarrià, carrer Cuyàs, 14.

Les Idees i les Imatges

ELS DOS PARTITS

Dos partits es disputen, en grans, el món intel·lectual.

El partit de la Raó i de la Humanitat i el partit de l'Instint i de l'Humanitarisme.

Josep Maria JUNOY

Anotacions

Veus, cap al tard

Tornant d'una breu excursió, cap al tard, ens han soltat, com tantes vegades, unes veus juvenils, que gosen trencar el silenci de l'hora. Quina impressió més suau i més penetrant!

Ja podeu estar tan abserts com vulgueu, però una cançó, en plena naturalesa i en aquella hora, se us apossa del sentiment d'una manera irresistible. Ve a ésser, com unes mans amoroses que us apremien el cor i el fan degotar com si fos un raim.

No hi fa res la lletra, ni hi fa res la tonada, ni tampoc la qualitat de la veu. Siguin com vulguin, la cançó es fa l'ànima del paisatge, que, en aquells instants, té la trista serenitat dels agonitzants que han menat una vida radiant de mereixements.

Es diria que, si la naturalesa té l'actitud expectant, és per escoltar-la. Callen els ocells i callen les fèmors dels arbres. I la cançó, com un vel de melangia, vola lentament, deixant un esquinç a cada branca.

El nostre cor en tumult calla, també, com les remors dels arbres, i es plaga

d'ales a la manera dels ocells. A cada nota de la cançó, sospira.

Només sabem, en aquella hora, una emoció més profunda que la de la veu humana: la del plor de la tenora.

BLAI

L'actualitat social

EL MITING DELS SINDICATS

LLIBRES

El diumenge, al matí, se celebrà al Cinema Muntanya, el miting organitzat per la Corporació de Sindicats Lliures de Barcelona.

Va presidir l'acte el president de la dita entitat obrera, senyor Sales. Van pendre para al miting alguns oradors, els quals invitaren els obrers a què entrassin a formar part del Sindicat Lliure.

Tots els oradors foren aplaudits pel públic que va assistir al miting.

AGRESSIO

Al Jutjat de guàrdia ha estat presentada per Andreu Hortet Ramis, una denúncia, segons la qual, en intentar el denunciat obrir la porta de la casa on habita, situada al carrer de Montau, 22, segon, segona, un grup de desconeguts que estaven a l'aguait pels voltants de la dita casa, li tiraren alguns trets, que afortunadament, no el tocaren.

L'agredit, al qual ha manifestat ésser president d'un sindicat lliure, disparà al mateix temps contra els del grup, que van fugir.

VAGA SOLUCIONADA

Segons ha comunicat telegràficament a la Inspecció general d'Ordre públic el capità de la guàrdia civil de Manresa, després d'una entrevista, a la qual assistiren l'esmentat capità, l'alcalde de Callús, una comissió de patrons i una altra d'obrers, ha quedat solucionada la vaga que sostenien els treballadors d'una fàbrica del dit poble, mitjançant un augment d'un 20 per 100 en els jornals.

Polítiques

LA FEDERACIÓ MONÀRQUICA AUTONOMISTA DEL DISTRICTE VI

Ha estat cursat el següent despatx:

«Cap superior de Palau. — Madrid. — Prego a V. E. que amb motiu de la festa del sant de S. M. el Rei, li transmeti el testimoni de la més infrangible adhesió de la Federació Monàrquica Autonomista del Districte Sisè de Barcelona que proclamen competència ideals catalanitat amb institucions monàrquica espanyola. — President: Mir i Rossell; secretari: Rossell i Camps.»

La Federació Monàrquica Autonomista del Districte Sisè, ha obert les seves oficines electorals al carrer d'Aribau, 58, on podran consultar totes les dades que creguin necessàries els electors d'aquest districte, de cinc a set de la tarda, i de deu a una de la nit.

DENUNCIA

L'edició de «La Publicidad» de diumenge fou denunciada per la publicació d'una caricatura al·lusiva a la situació d'Espanya davant la proxima Conferència internacional que s'ha de celebrar a Gènova.

El jutge de guàrdia va donar ordre que fos recollida l'esmentada edició dels quioscos i llocs de venda de diaris.

El Jutjat es va personar ahir a la Redacció i Impremta del confrare, incautant-se del gravat objecte de la denúncia, i instruint diligències.

Dels Mossos d'Esquadra

Els de Sant Quirri de Mediona distingueren, a Sant Pere de Riudevitlles a Ramon Olivé Miquel, de 35 anys, drapaire, per tenir amagats a casa seva vuit felixos de sacs bruts que foren presos de l'estació de Sant Sadurn de Noya, propietat del Sindicat vinícola comarcal de Martorell, el qual drapaire havia ofert sacs al seu convec Estevé Marsal Llovet, que també es dedica al mateix negoci, i veient que els sacs tenien les inicials S. V., els rebutja, essent posat el referit Olivé, com a incoobrider del fet, a disposició del jutjat.

Els de Sant Feliu de Codiner, noticiosos que la nit del dia 7 de l'actual s'havia començat un robatori al casino Feliuenc d'aquella població consistent en 323 pessetes en bitllets del Banc d'Espanya i metàl·lic; vuit dotzenes de culletes de cafè, set boles de billar i alguns altres efectes, amb espanyament d'armaris i calaixos, practicaren diligències que donaren per resultat la detenció del subjecte Joan Paré Falga (a) «Toré», de 35 anys, sense domicili, el qual, interrogat convenientment sobre el robatori de referència, incorregué en diverses contradiccions, pel qual motiu fou posat a disposició del jutjat d'Instrucció de Granollers.

Els de Vilassar de Mar distingueren a Mataró el veí Rosend Quintana Giralt, de 26 anys, d'ofici vidrier, el qual, estant amb el seu company Angel Salomó Pla, de 37 anys, metal·lúrgic, a la cantina del bar del Cros, del terme d'Argentera, en voler el Salomó pagar l'import del brenar que entre els dos havien fet, d'hi oposa el Quintana, i com que aquest estava embriagat, es va treure una neuva ja, inferint al seu company una ferida a la cuixa, de pronòstic reservat, segons dictamen facultatiu. L'agressor, juntament amb el ganivet referit que li fou ocupat, fou posat a disposició del Jutjat municipal d'Argentera.

Els de Sant Julià de Vilatorrada, a instància de don Jaume Arenas Puig, veí de Tàrrer, procediren a la detenció dels germans veïns de Vilatorrada Joan i Miquel Gil i Cart, de 23 i 36 anys, respectivament, pagadores acusats per l'Arenas d'haver-li sorbit al pas a la carretera d'aquell terme, exigint-li 120 pessetes amb amenaces de mort.

Els de Sant Cugat del Vallès detingueren el subjecte Josep Vilarrasa Cudells, de 50 anys, de Vilà i sense domicili, per haver agredit amb un garrot, causant-li diverses contusions, al massover de la propietat d'aquell terme denominada «Can Magi», Jaume Català Pahisa, on treballava el Vilarrasa com a mossos de pages.

Els del Prat de Llobregat detingueren el veí Teodor Sanz Santalucia, per haver agredit a l'amo del càr de cambres Josep Magriña Roca i a les cambres Francesc Julià Igual i Pilar Vernald Zuliaga, resultant l'amo i la Vernald amb diverses contusions de pronòstic reservat, produïdes amb un ferro que usava l'agressor.

També denunciaren un subjecte per infringir la llei de caça.

EL SANT PARE

Als set anys i mig de pontificat, i als seixanta set i dos Benet XV, en el

El Papa de la Pau

EL Sant Pare és mort. Ha estat, durant els anys de la guerra més sangant de la Història, el Papa de la Pau. I ha mort quan acabava d'ésser retut a la seva actuació l'homenatge més escaient i més gloriós, un homenatge que, com ha dit una revista barcelonina i ha repetit un diari vigatà, tal volta en tota la Història de l'Església no se'n registra un de semblant.

A la gran plaça de la Catedral de Constantinoble ha estat erigida, suara mateix, el passat desembre, una estàtua del Papa Benet XV, obra de l'escultor italià Quatrini, obra mestra, segons els cronistes, i al peu de l'estàtua va aquesta dedicatòria: «AL GRAN PONTIFEX — DE L'HORA TRÀGICA MUNDIAL — BENET XV — BENEFACTOR DELS POBLES — SENSE DISTINCIÓ DE NACIONALITATS NI DE RELIGIONS — EN PENYORA DE GRATITUD — L'ORIENT — 1914-1919.»

L'acte d'inauguració del monument fou una apoteosi. Als parlaments dels oradors contestà Mons. Dolci, delegat apostòlic a la capital de Turquia. El monument, únic que hi ha en tot l'imperi, ha estat costejat per totes les representacions dels pobles orientals que han experimentat, durant la guerra, els beneficis de la intervenció del Vicari de Jesucrist, i en testimoni de reconeixement hi han volgut contribuir tots: el Soldà de Turquia, el Gran Rabí de Constantinoble, el virrei d'Egipte, el Patriarca armeni, els alts dignataris de l'Església grega, el cos diplomàtic, els hebreus, els protestants...

Aquest monument sentetitz i glorifica la tasca benefactora del gran Papa de la Pau. Benet XV aprofità totes les avinenteses per aconseguir l'acabament de la guerra gran i per atenuar els seus estralls.

En mig de les discòrdies dels homes i de les tragèdies de la Història, la veu de Benet XV ha ressonat sempre per a recordar a tots, individus i pobles, la germanor essencial de la nissaga humana i la immanent persistència de la justícia divina.

I és per això que la seva sobirania espiritual era dolçament acatada per tots els homes i per tots els pobles, adués homes i els pobles no cristians, com ho palesa aquest bell i únic monument de Constantinoble...

Benet XV ha estat el Papa de la Pau, al servei de la qual havia posat tota la seva influència, tota la seva diplomàcia, tot la seva amor.

Benet XV és mort. La seva obra, però, perdurará a través de les pàgines més glorioses de la càtedra romana, com una obra de pau, d'apostolat, de compliment de la seva santa missió, de fidelitat al seu deure altíssim.

Lleó XIII fou el Papa de les reformes socials i del Rosari. Pius X fou el Papa de la restauració espiritual i de l'Eucaristia. Benet XV ha estat el Papa de la pau i de les Missions.

La mort de Pius X a Barcelona

En conèixer-se a Barcelona la mort de Pius X es va dictar pel vicari capítular, doctor Palmerola, la següent circular:

«Adorem humilment els inescrutables dissenys de la Providència, i orem!

Orem pel descans etern de l'ànima del gran Pontifex, gloriem per l'Església santa, que tan terrible perdua sofreix en moments tan difícils i atzarosos com els presents.

A aquestes dos fins, ordenem el següent:

Primer. Els reverends rectors anunciaran a llurs feligresos la trista notícia de la mort del Sant Pare, de seguida que rebin aquesta circular, mitjançant un toc d'Ànima de campanes, que les parròquies diaqueana ciutat faran després de la Santa Catedral Basílica.

Segona. A la brevetat possible, se celebraran, a totes les parròquies d'aquest Bisbat, solemnes funerals per al descans etern de l'ànima de Pius X, invitant a l'acte les autoritats i corporacions, segons el costum.

Tercer. Tots els sacerdots afegeiran en ja Santa Missa, els dies que la rubrica ho permeti, l'oració «Pro eligendo Summo Pontifice» fins que estigui elegit el nou Papa.

Quart. El primer dia que permeti la rubrica, després de celebrats els funerals ordenats en el número segon, se celebrarà a totes les parròquies del Bisbat, amb exposició de S. D. M., una missa solemne «Pro eligendo Summo Pontifice», resant-se seguidament les Lletanies dels Sants.

I, per últim, recomanem eficaçment a tota la venerable clerecia secular i regular, així com a tots els instituts religiosos d'ambdós sexes i a tots els fidels de la diòcesi, que als precs públics uneixin llurs oracions privades i ofereixin comunions per assolir de la divina Misericòrdia un successor sant al gran Pontifex Pius X, per a la major glòria de Déu i exaltament de la fe catòlica.

Barcelona, 21 d'agost de 1914.
El vicari capítular, S. V., Josep Palmerola.

A BARCELONA

Les noves que es van rebre el dissabte, procedents de Roma, ja deixaven endevinar el fatal desenllaç que ha tingut la malaltia del Sant Pare.

Aquell pessimisme va confirmar-se diumenge al matí, en llegir el diaris i trobar-hi els darrers telegrams en els quals es reflectia que l'estat de Benet XV era desesperat i que no hi havia la més petita esperança de salvar-lo.

Aquesta notícia va transmetre des de primeres hores del matí les noves que teníem, i ben aviat vam haver de donar la que es referia a la mort.

Aquesta notícia es va propagar ràpidament per Barcelona. Amb tot i no haver-hi diaris i ésser dia festiu, la nova de la mort del Sant Pare es pot ben dir que a mitja tarda era coneguda per la majoria dels barcelonins.

AL PALAU DEL BISBE

Tal com consignavem en l'edició del diumenge, dissabte a la nit van ésser ordenades pel senyor bisbe pregüries per a demanar a l'Altíssim la salut del Pontifex.

El telegrama d'una Agència estrangera que donava compte de la mort de Sant Pare quan aquest es trobava en període agònic, va fer que, creient-se certa aquella nova, es donés avís a algunes parròquies del fet per tal de retirar l'ordre esmentada disposant pregüries.

Aleshores es van demanar noves concretes a Roma sobre l'estat del Sant Pare.

En contesta a aquell prec, diumenge a la tarda es van rebre al Palau tres telegrams. L'un posat a les 3:26 del matí, donava compte de l'estat crític del malalt; el segon, posat a les 5:40, deia que la mort era imminent i que ja tenia els seus freds; i el tercer, dipositat a les 6:33, donava compte de la mort.

NOTÍCIES OFICIALS

A les sis menys deu minuts de la tarda el senyor bisbe va rebre un radiograma del Col·legi Pontifical comunicant-li la mort de Sant Pare.

DISPOSICIONS DEL PRELAT

El doctor Guillaumet en rebre la trista nova va donar les disposicions necessàries per a comunicar la notícia a les parròquies i autoritats.

Així mateix es va comunicar al Capítol Catedral.

CONFIRMACIÓ DE LA NOTÍCIA.—EL CARDENAL VIDAL I BARBAQUER

A dos quarts de deu de la nit es va rebre al Palau un telegrama del cardenal-arquebisbe de Tarragona doctor Vidal i Barbaquer, confirmant la notícia de la mort del Sant Pare i manifestant que empenia el viatge a Roma.

El telegrama era concebut amb els següents termes:

«Pregonament apenat, comunico mort Sant Pare. Surto avui Madrid i Roma. Li prego oracions.»

DOL AL PALAU

Ahí al matí es van posar draps negres al Palau Episcopal, en senyal de dol.

També hi havia mitja porta tancada.

EL CAPITOL CATEDRAL

A primera hora del matí van estar a visitar el Prelat, en representació del Capítol, el Daga i el Penitencier, donant-li el condol per la mort del Sant Pare.

Al mateix temps van tractar de la celebració dels funerals.

ELS FUNERALS

Els funerals en sufragi de l'ànima del Sant Pare tindran lloc en aquesta Catedral Basílica el dijous d'aquesta setmana, a les deu del matí. Reversiran gran solemnitat.

Ahí mateix es van circular les invitacions corresponents a Corporacions i entitats.

EL PRESIDENT

El President de la Mancomunitat de Catalunya, senyor Puig i Cadafalch, en rebre la nova de la mort del Sant Pare va posar sentits telegrams de condol al cardenal-arquebisbe de Tarragona i al Nunci de S. S. a Espanya.

Així mateix va estar a visitar el nostre Prelat, donant-li el condol per la gran desgràcia que afligeix a la cristiandat.

L'ALCALDE

A migdia va estar al Palau l'alcalde de Barcelona, senyor Martínez Domingo, acompanyat del cap de cerimònia de l'Ajuntament, senyor Ribé, per a donar el condol al senyor bisbe.

TELEGRAMA DEL DOCTOR GUILLAMET

El doctor Guillaumet va cursar ahir al matí els següents telegrams:

«Cardenal Gasparri. — Pregonament afligit, dono sentit condol mort prelat Pontifex Benet XV. — + Bisbe de Barcelona.»

«Nunci Apostòlic d'Espanya. — Acompanyo V. E. transít dolor mort gran Pontifex Benet XV. — + Bisbe de Barcelona.»

LES OFICINES DEL PALAU

Com és natural, ahir es va prescindir que fos la festa del Rei i tots els oficials del Bisbat van estar a llur lloc estenent i despachant comunicacions relacionades amb la mort del Sant Pare.

L'AVIS ALS RECTORS

A primera hora del matí es va comunicar la notícia de la mort del Sant Pare a tots els rectors de Barcelona. Als de dins el casc antic de la població se'ls va manifestar que el Capítol Catedral passaria a avisar-la i als de fora se'ls va donar la notícia encarregant-los que durant tres dies i en la forma de costum es toqués a mort en senyal de dol.

EXTRAORDINARI DEL BUTLLETÍ OFICIAL ECLESIASTIC

Ahí al matí va ésser remès a la impremta material per a la publicació d'un número extraordinari del Butlletí Oficial Eclesiàstic.

Aquest conté les disposicions del Prelat referents a la mort del Sant Pare i una extensa biografia de Benet XV.

EL DOCTOR GUILLAMET

Durant el dia d'ahir el doctor Guillaumet no va sortir del Palau, en senyal de dol, feta excepció d'uns moments que va estar a les quaranta hores.

El Prelat es troba molt emocionat per la mort del Sant Pare.

LLISTES I TARGES

A l'entrada del Palau Episcopal s'hi van posar llistes, en les quals durant tot el dia hi van signar nombroses personalitats de la vida barcelonina, així com famílies molta gent humil.

Es van omplir nombrosos plecs. També s'hi van recollir centenars de targes expressives del dol que ha produït entre totes les classes socials la mort del Sant Pare.

EL FORMULARI PER ANUNCIAR LA MORT DEL SANT PARE

Data del segle XIII.

En conèixer oficialment la mort del Sant Pare, el Capítol Catedral surt de la Basílica, representat per dos canonges en vestit de chor, acompanyats del mestre de cerimònies i precedits del Porrer.

La comitiva va en una carrossa endolada.

Els rectors, junt amb les comunitats de llurs parròquies, s'esperen dintre el temple respectivament. Les portes són tancades.

Quan hi arriba la comitiva, el mes-

tre de cerimònies dona tres trucs a la porta, aquesta s'obre i els canonges comuniquen al rector la trista nova, pregant-los que toquin les campanes en senyal de dol quan ho facin les de la Catedral i que en son dia se celebrin sufragis.

En tornar la comitiva a la Catedral, les campanes de la Basílica es llencaren al vol, fent-ho immediatament les de tots els altres temples barcelonins.

A SABADELL

La notícia de la mort del Sant Pare es va rebre en aquella industrial ciutat a primera hora de la tarda del diumenge.

Poc més tard hi havia una gran festa dedicada a la Sagrada Família a la parròquia principal de la població, havent-hi Nostramo exposat i una gran generació de fidels.

El P. Josep Maria Pijoan, abans de fer el sermó va comunicar als fidels la trista nova i tot el poble va resar en sufragi del gran Pontifex mort, del qual el zelós missioner de la Companyia de Jesús va fer una sentida apologia.

L'ANUNCI DE LA MORT DEL SANT PARE A LES PARRÒQUIES I CAPELLES DE BARCELONA

Tal com diem en altre lloc d'aquesta edició, ahir a la tarda va sortir de la Catedral Basílica la comitiva encarregada de comunicar la mort del Sant Pare a les parròquies i capelles de la ciutat.

La comitiva expressada la formaven el mestre de cerimònies don Daniel Salvadó, el beneficiat de la Catedral doctor don Josep Mas, el canonge doctor don Sebastià Puig i l'ardiac doctor don Isidre Casañas.

Occupaven una gran i luxosa carrossa de respecte, tota endolada, amb els fanals encesos i coberts amb glasses negres.

Al davant hi anaven dos cotxes, en els quals tenien seient el porrer substituït de la Catedral, el batlle i l'agutzil del Palau Episcopal i dos escolans.

Obrien la marxa dos municipals de cavall, a gran gala, portant cintes negres al braç.

La comitiva va sortir de la Basílica per la porta principal.

Davant d'aquesta hi havia gran gentada, la qual, en saber que la comissió d'avis de mort del Papa es dirigia a Santa Clara, va marxar a la plaçeta d'aquell Reial Monestir.

Les portes del temple de les Clarisses eren tancades.

En arribar-hi la comissió de la Catedral, el mestre de cerimònies va donar tres trucs i les portes es van obrir.

Aquelles venerables religioses que fa uns dies es troben orfes per haver mort l'lux Abadesa, es trobaven aplegades darrera les reixes de la capella del Sant Crist.

La comitiva s'hi va dirigir i el doctor Casañas, amb veu tremolosa, va dir a la menja que es va atansar.

«El Sant Pare és mort. Us prego que el tingueu present en les vostres oracions i que feu tocar a morts així que toquin a la Catedral.

I aquella bona religiosa va contestar, tota compungida.

«Així ho farem.

I es van correr les cortines davant les reixes i la comitiva es va retirar.

I tot seguit es va dirigir a les altres parròquies i temples del casc antic de la ciutat, fent-ho per aquest ordre:

Sant Francesc, l'Ajuda, PP. Camils, Sant Pere, Sant Cugat, Santa Maria, Sant Miquel del Port, Santuari de la Mercè, Santa Mònica, Sant Jaume, Sant Just i Pastor, Sant Felip Neri, Nostra Senyora del Pi, PP. Carmelites, Santa Anna, Betlem, Angels, Nostra Senyora del Carme, Col·legi dels PP. Escolapis de Sant Antoni, Santa Madrona, Sant Pau.

REÉS MORT

osmosos de la seva vida, lliura l'ànima a Déu Sa Santedat
el món Della Chiesa

Hospital de la Santa Creu. — Sant Agustí.

I a totes aquestes esglésies s'hi va celebrar la mateixa cerimònia efectuada a la de les Clarisses.

EL CARDENAL VIDAL I BARRAQUER A ROMA

Segons ens han dit al Palau, el cardenal Vidal i Barraquer, tan bon punt va esser anomenat a la mort del Sant Pare, va dirigir-se a Reus, podent pendre l'express de Madrid.

De Madrid sortirà cap a França i Itàlia, probablement en companyia del cardenal, també català, doctor Benlloch, arquebisbe.

LES AUTORITATS DE BARCELONA

Ahí a la tarda van seguir visitant el senyor bisbe, per a donar-li el condol, les autoritats de Barcelona, havent-hi anat el capità general, el president de la Diputació senyor Valles i Pujals, el delegat d'Hisenda senyor Eulate i el governador civil senyor Martínez Anido.

També van estar a primera hora al Palau, amb el mateix objecte, el degà i l'arxiprest de la Catedral.

BANDERES A MIG PAL

A totes les societats catòliques de Barcelona ahir van ésser posades a mig pal, les banderes, en senyal de dol.

EL DOL A CATALUNYA

De diverses poblacions de Catalunya reben noves manifestacions de la mort del Sant Pare hi va produir general consens, anunciant funerals i manifestacions de dol ben sinceres i expressives.

A LA MERCE

Diumenge, al Santuari de la Mercè, va entonar-se un respons en sufragi del Sant Pare difunt.

EL DOL A BARCELONA

Ahí a la tarda, a Barcelona, no es parlava d'altra cosa que de la mort del Sant Pare, i es trasllua en les converses el dol que ha produït entre el poble aquesta gran desgràcia.

El poble ha sentit la mort d'aquest Sant Pare d'una manera vivíssima, perquè té la sensació de la gran dignitat amb que ha dirigit l'Església i perquè (com ens deia ahir un il·lustre missioner) s'ha donat compte dels grans sofriments morals de què ha anat acompanyat el seu Pontificat.

Poques vegades com ahir han estat esperats amb més ansia els diaris per a conèixer detalls de la mort del Pontífex que ha passat a millor vida.

CIRULAR D'AQUEST BISBAT

S'ha publicat la circular corresponent del Bisbat, que publicarem en una edició vinent.

EL «BUTLETI OFICIAL»

Ha cridat fortament l'atenció el fet que a la «Fulla Oficial» dels dilluns publicada ahir no s'esmentés la notícia de la mort del Sant Pare, esdevinguda diumenge a les sis del matí.

Aquesta Fulla fou creada per a suplir l'absència de diaris en diumenge, com a resultat de la forma en que s'interpreta el descans dominical. Partidaris nosaltres, com a periodistes, del descans dominical, i gairebé els únics que el practicàvem a Barcelona, hem cregut sempre, no obstant, que no podia privar-se al públic de les notícies de la premsa durant quaranta vuit hores, d'una manera absoluta i inflexible.

La creació de la «Fulla Oficial» vingué a confirmar l'exactitud del nostre criteri. Però ahir es va donar el cas que la «Fulla Oficial» publicada per assabentar al públic de les notícies que no podien donar els diaris pel descans dominical, no contenia la nova més important del dia, gairebé l'única que el públic desitjava conèixer.

Es que al Govern civil de Barcelona no coneixien la notícia? Es que no els interessava? Es que no comprenien que al públic li interessava molt conèixer-la?

El «Principessa Mafalda»

El transatlàntic italià «Principessa Mafalda» rebé al mar un radiograma anunciant la mort del Sant Pare.

Immediatament, a bord, els passatgers i tripulacions resaren per l'ànima del Papa.

En entrar el vaixell al port de Barcelona portava la bandera principal a mig pal, i al trinquet una bandera negra.

La malaltia del Sant Pare

El Sant Pare feia alguns dies que no es trobava gaire bé. Els primers símptomes exteriors de la malaltia no aparegueren, però, fins el dijous, dia 12 del corrent. Aquell dia, el Sant Pare va dir missa, a dos quarts de set del matí, assistint-hi els alumnes del Col·legi de la Propaganda. Després de la missa, el Sant Pare féu una plàtica que durà mitja hora. En tornar a les seves habitacions, se senti molt feble, i va tenir un violent atac de tos i calfreds. Li aconsellaren que fes lit i reposés uns quants dies, però, no donant importància a la seva malaltia, no volgué accedir-hi, i continuà la seva tasca normal, rebent moltes persones en audiència.

Dimarts, 17, al vespre, es presentà una mica de febre i el Sant Pare es col·gà més d'hora que els altres dies. Dimecres, 18, ja no es llevà i fou cridat a corre curta el metge del Vaticà. El mateix matí fou cridat el doctor Marchisava per a celebrar consulta. Els metges publicaren aleshores un butlletí participant que el Sant Pare patia un atac d'influenza que no havia de causar cap inquietud greu. Dijous, 19, l'estat del malalt s'agreuà ràpidament. Divendres, 20, fou sagramentat, i diumenge, 22, lliurà la seva ànima a Déu. No ha fet lit, doncs, sinó quatre dies.

L'actual passa de grip

La malaltia com a conseqüència de la qual ha mort el Sant Pare és una nova passa de grip que envaeix Europa. No té, ara com ara, els terribles caràcters d'extensió i intensitat de la gran epidèmia de 1918-1919, però comença de preocupar seriosament a Anglaterra, on va iniciar-se aquesta vegada, segons sembla, i als països escandinavs, on s'ha estès considerablement, essent un dels atacs, encara que amb símptomes benignes, el Rei Gustau de Suècia.

A Anglaterra comença a notar-se l'existència d'aquesta nova passa cap a les darreries de novembre, augmentant ràpidament en extensió i intensitat. Al principi es distingia principalment de la gran passa de 1918 en què, així com aquella produïa generalment complicacions mortíferes de caràcter pulmonar, aquesta novella forma de la grip revestia aspectes preferentment gàstrics, sense una proporció excessiva de mortalitat. Les darreres setmanes, però, s'ha notat que a Londres, focus principal de l'epidèmia, a Manchester, a Stoke-on-Trent, a Birmingham, a Newcastle-on-Tyne i a les altres ciutats angleses afectades, ha augmentat el nombre de defuncions i a les complicacions de caràcter gàstric han seguit les més perilloses de caràcter pulmonar. Durant la primera setmana de gener han mort a Londres, de la grip, 334 persones, i a les altres 36 ciutats angleses més poblades, altres 807. Però, durant la segona setmana d'aquest mateix mes de gener, el nombre de defuncions ocasionades per la grip ha augmentat considerablement, essent de 551 a Londres i de 1.240 a les 96 ciutats angleses que segueixen a Londres en població. A més a més, durant la segona setmana de gener hi ha hagut a Londres 394 morts per

bronquitis i 313 per pulmonia. Part d'aquestes xifres estan incloses, però, en les corresponents a la passa.

La duració dels darrers conclavis

El conclavi que elegí Pius IX durà cinc dies; el de Lleó XIII, dos dies; el de Pius X en durà tres, i el que elegí a Benet XV durà també tres dies.

Dades biogràfiques

La nova dolorosa, gairebé improvisada, de la mort del nostre Santíssim Pare Benet XV causarà un dol intens a tota la Cristiandat. Tan excepcional i tan crítiques eren les circumstàncies en què fou elevat al Soli Pontifici, tan intensa i fructífera l'obra seva governativa, que la trista notícia de la mort precipitada no haurà pogut menys de produir amargosa sensació en el cor de tots els fidels i una greu commotió en els pobles i nacions.

Benet XV, abans Giacomo della Chiesa, nasqué a Pegli, prop de Gènova, el 21 de novembre de 1851, d'una de les famílies més distingides i més nobles de la Lligúria; essent els seus pares En Josep della Chiesa i Na Joana Miglioratti. Cursà els seus estudis en el Sempari i en el Liceu de Gènova, tan profitosament, que a l'edat juvenil de 21 anys li era atorgat el grau acadèmic de doctor en Dret Civil en la susdita Universitat.

Volent seguir, per davant de tot, l'impuls de la seva vocació a l'estat eclesiàstic, anà a Roma, i, entrant en el Col·legi Capranici, cursà els alts estudis a la Universitat Gregoriana, on obtingué, amb gran lloctinent, els graus de Llicenciat i Doctor en Sagrada Teologia. El 21 de desembre de 1878, a l'edat de 27 anys, li fou conferit el sagrat Orde del Presbiterat. Dotat de qualitats molt remarcables per a la diplomàcia, entrà molt aviat a l'Acadèmia de Nobles Eclesiàstics, essent admes, com a meritori, a la Secretaria de Negocis Eclesiàstics extraordinaris.

Quan el Cardena Rampolla, secretari de la susdita institució, fou nomenat Nunci de Sa Santedat a Espanya, se'n dugué com a secretari de la Nunciatura el jove i cultíssim sacerdot Della Chiesa, qui estigué quatre anys a Madrid (del 1883 al 1887), fins que monsenyor Rampolla fou creat Cardenal i fou nomenat per Sa Santedat Lleó XIII secretari d'Estat. Durant aquest temps aprengué la llengua castellana, la qual, de llavors ençà, parlava amb facilitat i escrivia amb correcció.

El cardenal Rampolla volgué retindre al seu costat el seu auxiliar predilecte, el qual fou cridat a Roma, on li fou confiat el càrrec importantíssim i molt delicat de substitut de la Secretaria d'Estat, el 23 d'abril de 1901, que exercí amb encert meravellos durant els últims anys del Pontificat de Lleó XIII i primers de Pius X.

Tot seguit que s'esdevingué la vacant de l'arquebisbat de Bolònia, per defunció del cardenal Svampa, fou elegit per aquella Seu Monsenyor della Chiesa, efectuant-se l'elecció i consagració el 16 i el 22 de desembre de 1907, respectivament.

El zel i activitat meravellosos que havia mostrat a Roma, en la seva penosa i intensíssima tasca, com també en l'exercici del seu ministeri sacerdotal, resplendiren, encara amb major esclat, en la importantíssima diòcesi que li era confiada, pel qual fou nomenat Consistori el 25 de maig de 1914 fou creat cardenal de la Santa Romana Església, amb el títol dels Quatre Sants Martírs Corenats, entrant a formar part de les Congregacions del Concili i Cerimonial, fins que, en ocórrer la mort del Sobirà Pontífex Pius X, les mirades del Col·legi Cardenalici es giraren envers ell, i fou elevat al Suprem Pontificat el dia 3 de setembre de 1914 i

coronat solemnement el dia 6 del mateix mes, amb universal entusiasme.

Els cardenals li prometeren obediència, besant-li successivament el peu i el genoll, i els abats el peu, només. Però les circumstàncies de la seva elecció eren tan excepcionals, el flagell de la guerra tan paorós, els moments tan crítics, que el cardenal Agliardi, en nom del Sacre Col·legi, féu avinent que es desitjava del nou Papa la «doctrina» de Lleó el Gran, la «fermesa» de Gregori VII, la «sàbiduria i prudència» de Lleó XIII, i la «bondat i generositat» de cor de Pius X. I fíni son parlament expressant el desig de l'Església que, durant el Pontificat de Benet XV, arribés a publicar-se el Codi de Dret Canònic, la qual cosa constituiria una veritable i legítima joia per al Pontificat.

El Santíssim Pare Benet XV, durant els set anys del seu regnat, ha mostrat posseir bellament aquestes extraordinàries qualitats, essent l'obra per ell realitzada grandiosa i eficaç. El seu zel apostòlic, la seva força de voluntat i intel·ligència, es manifestà palesament en la Prefectura de les SS. Congregacions: del Sant Ofici, Consistorial i l'establerta per l'Església Oriental; i simultàniament en les Protectories de diverses Ordes religioses, esglésies i abadies.

La seva discreció i sàbiduria es revela sobretot en l'impuls donat als estudis de Sagrada Escripura per tal de combatre amb avantatge els innegables esforços de la crítica protestant i racionalista; donant, ja poques setmanes després de la seva elecció (el 8 d'octubre de 1914), un poderosíssim impuls a la Pia Societat de Sant Jeroni per a la difusió dels Evangelis, i publicant dos anys més tard el celebrat Breu «Cum Biblia Sacra», pel qual dictava les condicions d'admissió al P. Institut Biblic, l'extensió dels seus estudis, i les seves novelles atribucions.

La seva magnanimitat i noblesa de cor es manifesta en els seus Documents Pontificis, entre altres en el Decret «Ut praesens periculum», del 12 d'agost de 1915, promulgant els privilegis que d'aleshores ençà frueixien els espanyols o els residents en territoris sota la dominació d'Espanya.

Una glòria «veritable i legítima» del seu Pontificat ha estat la tan desitjada publicació del Dret Canònic, amb admirable propietat i presentació exquisida. D'aquest nou Codi tot-hom n'havia una vera fretura. No és pas que no existissin lleis per al govern de l'Església, que no hi hagués fins una Col·lecció dita Cos del Dret Canònic, però no hi havia la compilació d'un dret que per la seva precisió i claredat estés a l'abast de tots els fidels. Altrement, era cosa necessària que, essent l'Església una societat perfecta, tingués recollides en un sol Codi totes les lleis mitjançant les quals havia d'ésser governada.

Però on resplendix, amb més reconeguda eficàcia, l'energia i prudència de l'activitat incomparable, és en els tràmits seguits per al restabliment de la pau al món: Una prova culminant, un argument apodíctic, és el tribut d'admiraació i respecte relut per les nacions del món. Adhuc les més sectàries han volgut restablir llurs relacions amb el Vaticà, fins al punt que la nació turca, en l'estendard de la qual hi ha marcada la històrica mitja lluna, ha volgut alçar en la seva capital, Constantinoble, un monument al Papa Benet XV el Benefactor de la Humanitat.

EL SANT PARE

I LA GUERRA EUROPEA

L'esclat trágic de la guerra passada sembla com si aterrés amb les seves horres i les que tristament presagiava la dolcíssima figura del Papa Pius X.

Fuig al sol Pontífex Benet XV, en circumstàncies tan aclaparadores, ben aviat mostrà ésser el nou Sant

Pare el representant visible del «Rex Pacificus», Jesucrist, que donà la seva Sang i vida per restablir la pau dels homes amb Déu, desfeta pel pecat. La primera atenció de Benet XV, davant la fogorada immensa de la guerra, fou encomanar a tot el món catòlic les pregaries per la pau, dient: «El mateix aquell Oració memorable, tan encertada i sentida, que tots havem resat tantes vegades amb novelles emocions fervoroses i compassives».

Asssegurat del primer i fonamental acte de pacificació que fou la pregaria, volgué demanar el bé inestimable de la pau, després de Déu, als homes encengats per l'odi; i per això llançà arreu del món els seus paternals en 8 de setembre de 1914, en 28 de juliol de 1915 i en el primer dia d'agost de 1917, mitjançant documents celeberrims en els quals exposa, abans que cap altra política, críters i fonaments que asseguruen eficaçissimament una pau justa i duradora entre totes les nacions.

Fet el conit a la pacificació, el seu cor de Pare no pogué sofrir l'espera dels esdeveniments sense acudir, en una meravellosa afusió de caritat, a remeiar els mals innumerable que la guerra, sempre més encesa i cruel, anava fent per totes bandes.

No recordant-se, en el seu altíssim ministeri, dels afectes naturals de pàtria, quan la seva «era» posada en la mundial baralla, sinó obeint els batecs del seu cor de Pare de tots els veritables fills de Jesucrist, que el situava en aquell únic i sobrenatural internacionalisme que tan bé explica en la seva pastoral celebrat el nostre doctor Torres i Bages, començà un treball personal incalculable per alleugerir els mals de la guerra en la qual cosa fou secundat per la caritat dels catòlics de tot el món i la sàvia i abnegada col·laboració d'elements personalitats eclesiàstiques i seclars.

El palau del Vaticà i molts altres llocs quedaren convertits per desig i iniciativa del Sant Pare, Benet XV en oficines extraordinàries, on una veritable multitud d'actius i ordenats col·laboradors esmerçaven llurs múltiples i valuosos energies per a realitzar l'anhel vivitíssim del Pare da tots, qui volia portar un conhort a tantes llars desolades i una esperança falaguera en la tribulada situació de tants esperits. Per virtut d'aquesta obra aconseguida i pacificadora en la qual el Sant Pare actuava d'una manera personal activíssima, les seves iniciatives diplomàtiques eixugaren rius de llàgrimes i alleujaren les penes tan profundes de la més terrible de les públiques calamitats. El canvi de presoners inabils per als serveis de guerra restituïa a la pàtria i a les famílies milers i milers de joves combatents, forçats ja, a causa de les ferides o de les malalties, a la impossibilitat absoluta de guerrear.

L'alliberament i el canvi dels detinguts civils alliberava pobles sencers dels tristos camps de concentració, tornant-los a llurs nacions respectives. L'hospitalització en països neutrals dula a les terres hospitalàries de la Confederació Helvètica, franceses, angleses, belgues, alemanys i austríacs en nombre de més de trenta mil. Les segües repatriacions de tuberculosos italians dula a la pàtria llur-tants i tants que per raó gomes de les privacions i treballs extraordinaris havien contret aquesta terrible malaltia, de la qual es veien llures retornats a l'aire pur i a les afores dels miraments solícits de pares i germans. El mateix descans en els diumenges obtingut per mitjançeria del Sant Pare donava als pobles presoners de guerra un repòs ben merescut en llurs penosos i llargs treballs forçats. L'amorosa sollicitud del Sant Pare assegurava a les tombes dels soldats dels aliats morts als Dardànels atencions particulars, i era facilitada la correspondència a uns i altres dels qui estaven en terres ocupades per l'enemic o per ell bloquejades.

Ultra aquestes positives i preades bondats obtingudes amb la caritativa iniciativa papal, les oficines d'informació instal·lades en el Vaticà foren la norma i l'exemple d'altres que amb idèntica finalitat s'instal·laven a Friburg de Suïssa, a Paderborn d'Alemanya i a Viena d'Àustria. El pati de Sant Dàmas era ple diàriament de persones que acudien al casal de l'amor i de la pau a saber noves de l'enyorat fill, del germà, de l'espos. En algunes èpoques, ultra aquesta gentada, passaven de mil les cartes que diàriament es rebien de tot arreu del món demanant al Vaticà les espiadades noves dels éssers benllogats. En l'aspecte multiplicat d'aquestes oficines papals i en l'organització del mateix treball foren escrites cap a 700.000 cèdules blanques i 500.000 de color; foren rebudes 700.000 demandes d'informació i 40.000 de repatriació, trametent-se a les famílies a la vora de mig milió de comunicacions.

Com a document gràfic d'aquesta obra de pacificació i d'auxili que el Sant Pare Benet XV feu durant la guerra europea, s'ha editat bellament un album que sota el títol de «Cor Paternum» ofereix nombrosíssimes fotografies sobre la benèfica i efectiva intervenció del Papa en les penúltimes incomptables de la guerra passada.

Però el cor verament paternal de Benet XV no podia negligir, feta la pau exterior, les necessitats apremiantes que al róssec d'un càstig tan terrible portava al món, i per això les seves recomanacions a tots els catòlics en bé dels famenjats de Rússia, dels nens pobres d'Àustria i tant i tant altres actes de caritat, que proven de manera manifesta com el Sant Pare Benet XV era de bo de bo el Papa de la Pau.

I com a bell apil·latge d'aquesta acció pacificadora i caritativa, ell mateix ha volgut que el pròxim Congrés Eucarístic internacional que enguany ha d'ésser celebrat a la capital del món catòlic, sigui especialment dedicat a Jesucrist, el veritable «Rex pacíficus» i Príncep de la pau temporal i eterna.

SON AMOR A CATALUNYA

Conxalador pràctic de totes les coses d'Espanya, per haver-hi viscut com a secretari del cardenal Rampolla, quan aquest n'era Nunci Apostòlic, es feu càrrec, des del primer moment, del que significava tot el moviment social i moral de Catalunya. Informat personalment de les coses nostres i estimant-les en la seva justa raó, la seva providència paternal procurà que fossin ateses les aspiracions espirituals de Catalunya i a la primera ocasió que es presentà nomenà cardenal l'arquebisbe de Tarragona, amb l'entusiasme aplaudiment de tots els catalans. Quan el nou cardenal Vidal i Barraquer es presentà a la Cort Pontifícia, fou rebut amb una particular simpatia pel Sant Pare i per tot el Col·legi de Cardenals. I en l'audiència en què foren rebuts els acompanyants catalans del cardenal, el Papa manifestà que des d'aleshores tenia una més íntima comunicació amb Catalunya, de la qual n'esperava sempre tenir bones noves, i que ens fóra més fàcil la comunicació amb el Papa, ja que teníem entre nosaltres el cardenal.

Els dos breus que enguany ha dirigit, l'un a Foment de Pietat Catalana i l'altre al senyor cardenal sobre el Temple de la Sagrada Família, una pal·lesca demostració de l'afecte que mereixien al Papa Benet totes les nostres coses. El primer té un doble valor per raó de la finalitat pròpia de l'entitat a la qual va dirigit: així és, fonamentar la pietat en llengua catalana.

El Sant Pare estava informat personalment de l'obra i del seu funcionament i la forma com està redactat el Breu demostra una voluntat magnànima i decidida en afavorir la generosament.

No menys digna de consideració és el Breu dirigit pel nostre Santíssim Pare al cardenal Vidal i Barraquer amb motiu del solemne pelegrinatge de fidels de tot Espanya al Temple expiatori de la Sagrada Família, que és el temple dels nostres amors, concedint indulgència plenària als fidels que s'inscrivissin a l'Associació Josepina i s'unissin als pelegrins en esperit d'oració; i concedint nombroses indulgències als qui, d'aquest any, tubular endavant, preguin en la Creia, o contribuïssin amb llurs almoines a les obres del Temple expiatori.

Les eleccions dels Papes

D'aquí a alguns dies es reuniran els cardenals en conclave per a elegir el nou Cap de l'Església Catòlica i con-

tinuar la mal interrompuda llista dels Papes que de Sant Pere fins a Benet XV han dirigit i governat el poble catòlic.

Es un acte d'una importància innegable i de gran transcendència per al catolicisme i fins per a tot el món. Per això és que pren actualitat el que a això es refereix, i per això és que creiem oportú de donar, entre altres coses, una lleugera ressenya històrica de la manera com han estat elegits els Papes des dels primitius temps de l'Església.

Llevat de Sant Pere, nomenat expressament pel mateix Jesucrist, tots els altres Papes han estat designats per elecció.

El successor de Sant Pere, Sant Linus, havia estat coadjutor i company a Roma del Príncep dels Apostòls, i en ser aquest crucificat, els fidels, instintivament, el van designar com el més indicat per a substituir-lo en el càrrec de director o prefecte dels cristians de Roma, i, per tant, el jerarca suprem de tot el poble fidel. Tal designació va ser acceptada per tothom, fins pel mateix apostòlic que sobreviurem al Sant Pare.

Des de Sant Linus, tots els Papes eren elegits, immediatament després de la mort del que hi havia, pels cristians de Roma, sense distinció dels sacerdots ni seglars. Durant els tres primers segles, en els quals es conserven entre els cristians la unitat i harmonia, tan necessària sempre, però més especialment en aquells temps de persecució furiosa, les eleccions es feien amb tot sossegament.

Però després, les heretiques per un cantó, les diferències polítiques per una altra, i també la incessant creixença del nombre de fidels de Roma, van introduir germens de desordre que van fer pensar en una seriosa reforma.

L'any 422, després de la mort de Sant Zòsim, amb l'elecció que va enlairar a Sant Bonifaci I, els electors, tement disturbis a conseqüència de les parcialitats aleshores regnants, van demanar auxili a l'emperador Honorí, el qual es va empendre amb tant d'interès el seu càrrec de protector que va declarar que, segons qui fos elegit, s'abstindria de reconèixer-lo, sentant amb això el primer precedent del «vet», o dret de prohibició que s'atribueixen alguns governs, però que, de dret, no ha estat mai admès per la potestat eclesiàstica.

La reforma va ser molt estudiada i meditada, però no va venir fins a l'any 510, que el Papa Simmacus va ordenar que en l'esdevenidor fos solament la clerecia romana que elegís el Papa, i que fos elegit el que reunís més nombre de vots.

En 531 el Papa Sant Bonifaci II va designar com a successor seu a Virgili, però després, ell mateix va declarar que la tal designació era anticonfòrm, va cremar el nomenament i va promulgar una constitució prohibint que cap Papa designés el seu successor, evitant amb això un canvi en el nomenament de Pontífex.

En 607, Bonifaci III establí que no es procedís a l'elecció del Papa fins al cap de tres dies de mort el precedent.

Així va anar seguint, essent els Papes elegits per la clerecia romana; però com sigui que anessin creixent les dissensions i els partits polítics, i se'n ressentissin d'això les disposicions pontificies, ocasionant sensibles perturbacions i fins il·lustros escismes, Nicolau II, en 1058, en un Concili celebrat a Roma va introduir una important modificació, com és la de que sols cardenals fossin els que elegissin el Papa.

Diu així la disposició esmentada: «A fi que no es reproduïssin les desgràcies passades manem, segons el que han disposat els Pares (del Concili), que després de la mort del Papa, els cardenals bisbes reunits procedixin a l'elecció, i després cridin a la clerecia i al poble perquè hi prestin llur consentiment».

Si el poder dels impios priva que l'elecció es faci a Roma, als cardenals bisbes, reunits amb la clerecia i els seglars temerosos de Déu, encara que siguin pocs, tindran dret d'elegir Papa en el lloc on creguin més oportú, i si l'elecció no pot ser entronitzada a la Santa Seu, no per això deixarà de tenir l'autoritat competent per a governar l'Església.

No consta que ningú protestés d'aquesta decisió, la qual cosa fa creure que hauria d'ésser ben rebuda, com encaminada a tallar abusos i turbulències.

L'elecció, doncs, van fer-la des de 1059 els cardenals, i en 1271, el Concili de Lió — 14 general — va establir el sistema de clausura per als electors, que és el que coneixem amb el nom de Conclave. Més el Concili que els cardenals electors es retirin a un lloc tancat, on no puguin comunicar-se amb l'exterior, rebre visites ni cartes, ni parlar amb ningú.

Si al cap de tres dies no s'han posat d'acord, se'ls servirà solament un plat per dinar i un altre per sopar. Si al cap de cinc dies més no estan encara d'acord, se'ls donarà pa, vi i aigua.

Finalment, en 1623, Gregori XV va fer algunes modificacions al que hi havia decretat el Concili de Lió, i va deixar establertes les cerimònies del Conclave, tal com s'observen en l'actualitat.

Admet els tres procediments d'escrutini, compromís i aclamació, i estableix que l'elegit ha de reunir les tres tercers parts de vots i que cada elector escrigui el seu nom al butlletí amb què vota, com que quadra secret llevat en casos raríssims de dubtes que es poden oferir.

PAPES ESTRANGERS

La nacionalitat no és un obstacle canònic per a l'elecció; car, si bé, és cert que la Constitució de Nicolau II en 1059 consigna que els Papes sigui elegits entre la clerecia de Roma, no ho és menys que fins en aquesta mateixa disposició es preceptua que, a falta de candidats romans convenientes, s'elegeixi el més digne, sigui d'allà on sigui.

D'aquí que hi hagi hagut molts papes no italians.

Des dels estrangers que han ocupat la Seu pontifícia, la major part han estat francesos. Entre aquests es troben Silvestre II (999), Lleó IX (1049), Eugeni X (1057), Nicolau II (1059), Urbà II (1088), Calixte II (1119), Urbà IV (1261), Climent IV (1265), Martí IV (1281) i Innocenci V (1268).

Després, francesos foren també els Pontífexs que residiren a Avinyó, com Climent V (1305), Joan XXII (1316), Benet XII (1335), Climent VI (1342), Innocenci VI (1352), Urbà V (1362) i Gregori XI (1370).

També s'ha dit que Gregori XIII i Sixt V eren d'origen francès.

Els espanyols han estat: Sant Dàmas (367), Joan XXI (1276), Calixte III (1455) i Alexandre VI (1492).

D'origen alemany foren Eugeni VIII (1523), Gregori V (996), Climent II (1046), Dàmas II (1048), Lleó IX (1049) i Victor II (1056).

Anglès, un, Adrià (1154). Holandès un altre, Adrià VI (1521).

PAPES QUE HAN TINGUT EL PONTIFICAT MES LLARG

Pius IX celebrà el Concili Ecumènic Vaticà del segle XIX; governà 31 anys, 7 mesos i 10 dies.

Lleó XIII celebrà el Concili Ecumènic del Vaticà del segle XX; governà 25 anys, dos mesos i 7 dies.

Sant Pare celebrà el Concili Ecumènic del Vaticà del segle I, governà 25 anys, dos mesos i 7 dies.

Pius VI celebrà el Concili Ecumènic de segle XVIII, governà 25 anys, 8 mesos i 14 dies. Adrià I, celebrà el Concili Ecumènic Nice II del segle VIII, governà 23 anys 10 mesos i 27 dies. Sant Silvestre I, celebrà el Concili Ecumènic Nice I del segle IV, governà 23 anys, 10 mesos i 27 dies. Pius VII celebrà el Concili Ecumènic Nice XIX, governà 23 anys, 5 mesos i 6 dies.

Alexandre III celebrà el Concili luteranense III del segle XII, governà 21 anys, 11 mesos i 33 dies.

Sant Lleó I, celebrà el Concili Calcedonense del segle V, governà 21 anys, un mes i 13 dies.

PAPES QUE HAN TINGUT EL PONTIFICAT MES CURT

Lleó XI, del segle XI, governà sols 27 dies.

Pius III del segle XVI, governà sols 26 dies.

Dàmas II, del segle XI, governà sols 23 dies.

Marcel, del segle XVI, governà sols 22 dies.

Sisíni, del segle VIII, sols governà 20 dies.

Teodor II, del segle IX, governà sols 20 dies.

Celestí IV del segle XIII, governà sols 17 dies.

Urbà VII del segle XVI governà sols 16 dies.

Sant Esteve II del segle VIII, governà sols 3 dies.

EL CONCLAVE MES LLARG

El de més duració de què fem memòria, fou el conclave que donà per resultat l'elecció de Maurus Capellari, que prengué el nom de Gregori XVI. Va durar del 15 de desembre de 1830 fins al 2 de febrer de 1831.

En els comentaris d'aquest conclave el secretari d'Estat del difunt Papa, el Cardenal Albani, agent de l'Austria, va reunir a son costat un grup de 15 o 20 cardenals, que durant 50 dies votaren obstinadament pel vell Cardenal Pàquia.

Altre grup, de força quasi igual a l'anterior, apotava el Cardenal De Gre-

gori, molt afectat a la Cort espanyola. Altre tercer, que en un principi romangué indecis, es decidí a la fi per la candidatura del Cardenal Justiniani, Nunci que havia estat a Madrid i a Lisboa.

A poc a poc aquest últim grup anà guanyant terreny i el 9 de gener de 1831 sa elecció semblava assegurada per l'accessió dels que havien votat fins llavors a De Gregori.

Però, quan es creia que tot anava a acabar, i que l'elecció de Justiniani era un fet, es donà lectura d'una carta de l'embaixador d'Espanya imponent el vet a la dita candidatura.

Llavors De Gregori renuncià a sostenir sa candidatura, i encara que la fracció Albani-Pàquia insistí en «os treballs, units els partidaris de Justiniani i els De Gregori, aconseguiren elegir Maurus Capellari, que fou proclamat el 2 de febrer de 1831.

El conclave havia durat 59 dies.

PAPES DE NOM IGUAL

Amb el de Joan, 22; amb el de Gregori, 16; amb el de Climent, 14; amb el de Benet, 15; amb el d'Innocenci, 13; amb el de Lleó, 13; amb el de Esteve, 10; amb el de Pius, 10; amb el de Bonifaci, 9; amb el d'Alexandre, 8; amb els de Paulus, Sixt, Martí i Celestí, 5; amb el d'Eugeni, Honorí, Anastasi, Felix, Nicolau i Sergi, 4; amb els de Juli, Calixte, Luci i Victor, 3; amb els de Gelasi, Pascual, Dàmas, Silvestre, Marcel, Agapit, Martí, Teodor i Pelagi, 2.

Des dels altres noms n'hi ha hagut un sol i són els següents, tots sants, fora els ede lleure curiva: Pere, Linus, Clet, Anacleto, Evarist, Telesfor, Higiní, Anicet, Soter, Eleuteri, Ceferi, Ponclí, Anter, Fàvia, Corneli, Dionís, Eutiquià, Caius, Marcell, Eusebi, Melquisedes, Marc, Llibert, Ciril, Zòsim, Hilari, Simplicí, Simac, Hormisdas, Silveri, Virgili, Sabini, Deusdedit, Severi, Vitalia, Adocand, Agatò, Cepon, Cincin, Constantí, Zacaries, Valentí Formós Romà, Cristòfol i Landò. Tots aquests pertanyen als nou segles primers. Fins a mitjan segle X, conservaren tots els noms de pla.

Des del 956, Octavià començà a mudar de nom, anar Papa, present el de Joan XII; i després li han seguit tots menys Adrià VI i Marcel VI, del segle XVI, que conservaren el nom natalici.

No hi ha que entre els papes d'un mateix nom, hi ha alguns antipapes, com per exemple en els Benets, el X; en els Bonifacis, el VII; en els Lleons, el VIII; en els Climents, el VII; en els Alexandres, el V; i així en altres.

Els Papes veritables són sols 260. Els que en compten més hi inclouen els antipapes.

PAPES QUE HI HA HAGUT EN CADA SEGLE

En el segle I, 4; en el II, 11; en el III, 15; en el IV, 11; en el V, 12; en el VI, 13; en el VII, 20; en el VIII, 13; en el IX, 20; en el X, 25; en el XI, 18; en el XII, 16; en el XIII, 17; en el XIV, 10; en el XV, 11; en el XVI, 17; en el XVII, 11; en el XVIII, 8; i en el XIX, 6.

EL CARDENAL MISTRANGELO

El cardenal Mistrangelo, un altre dels membres del Sacre Col·legi, és el porrat Mistrangelo (Alfons Maria), de l'Escola Pia, cardenal del títol de Santa Maria dels Àngels «alle terme».

Arguebisbe de Florència. Nasqué a Savona el dia 16 d'abril de 1852. Vestí l'habit escollat l'any 1870. Fou nomenat Bisbe de Pontremoli l'any 1892 i Arquebisbe de Florència el 1900.

Benet XV, en el Consistòri de 7 de desembre de 1915 el creà i publicà cardenal.

Forma part de les Congregacions: Consistorial, Religiosos, Cerimonial i Seminari.

LA CIRCULAR DEL BISBAT

«S. S. Benet XV ha mort»

Vivament apenat, complit amb el dolorós i ineludible deure d'annunciar-vos oficialment a tots i a cada un vosaltres, estimats Clero i fidels diocesans, la trista nova de la mort del nostre Santíssim Pare, el Papa Benet XV, que a la glòria estigui.

Tots recordarem amb Nos, el no molt llarg, però ple de glòria Pontificat de Sa Santetat. Enlaira al Sol Pontifici en dies d'angoixa i d'intensa amargura per a l'Europa, el successor insigne de Pius X, de santa recordança, cunyia al front la Tiera de Pere, i amb el nom de Benet XV començà d'exercir bon esperit i altíssim ministeri sobre tots els pobles del món, la major part d'ells en guerra formidable, com no la conegueren els segles.

La primera paraula del Papa que avui phorem, el primer acte de la Santa Seu s'adreça a intervenir a

favor de la pau invocant al seu Preceptor, del que era Representant en la terra, Jesucrist, Redemptor de l'humanitat.

El Summe Pontífex que acaba de morir, va passar hores i dies incomptables de profunda angòxia, i el seu cor de Pare i Pastor universal dels fidels, va sofrir pels que sofríen els camps de batalla i elevà al Cel les seves oracions pels milers d'ànimes que quotidianament passaven a l'eternitat, des d'aquells camps de la lluita sangant.

Ministre Suprem del Déu de pau, Benet XV alternà les seves rudes i constants tasques d'intervenció a favor de les nacions en pugna fratricida amb la direcció de l'Església i el Magisteri inherent a la Càtedra de Pere.

Els diversos documents pontífexs dirigits a l'Església universal i la promulgació del vigent Codi de dret canònic; els nous Sants elevats a l'honor dels altars, la felle represa de vida diplomàtica amb governs allunyats del Vaticà, i aquest seu delicat i paternal afany de socorrer a la infància damnificada pels calamitosos desastres de la guerra, ens recorden els desvelaments continus de l'immortal Papa Benet XV, mercè a les gestions del qual el Papat ha meregut universal homenatge d'admiració i agrament, aduho dels pobles no catòlics.

Adorem, humils, els alta designats del Senyor, unim fidelment les nostres veus en la pregaria per l'etern descans de l'ànima de S. S. Benet XV, i perquè aquestes oracions siguin unànimes i concordades, manem que s'observin les següents normes, a tots els temples d'aquesta diòcesi, mentre duri l'estat d'orfanat de l'Església.

Amb el Summe Pontífex Benet XV, ha tingut l'Església dies gloriósos, i Jesucrist, el seu cap invisible, ja haurà acollit a la mansió dels benavençurats i justos, l'ànima de l'inolvidable Papa; pel mateix Jesucrist, Sacerdot Suprem de la Llei nova, esperem que aviat l'Església tingui un altre Pare i Pastor, conforme a la seva divina prometença.

Amb el cor afligit, a tots us invita a l'oració i paternalment us beneïx. — RAMON, Bisbe de Barcelona. — Barcelona, 22 de gener de 1922.

Normes a què es refereix l'anterior circular:

Primera. — Els reverends rectors anunciaran a llurs respectius feligresos la dolorosa notícia que el Pare Sant ha mort, així que rebri la present circular, disposant que es doni un fúnebre tocament de campanes, en la forma acostumada en aquests casos.

Les esglésies de la capital faran el dit tocament, per espai de tres dies, després que ho hagi fet la Santa Catedral Basílica.

Segona. — Com més aviat sigui possible, a totes les esglésies parroquials d'aquest Bisbat, se celebrará un solemne funeral per l'etern descans de l'ànima de S. S. Benet XV, i segons costum, s'invitarà les autoritats i corporacions, perquè assistixin als dits sufragis.

Tercera. — Tots els senyors sacerdots afegiran a la santa missa, els dies que la Rubrica ho permeti, i fins que sigui elegit el nou Papa, l'oració «Pro eligendo Summo Pontífice», oment fins a l'esmentada data la paraula «Papam» en la col·lecta «Et famulos».

Quarta. — El primer dia que permetin les sagrades rubriques, després de celebrades les exequies manades en el núm. 2, tindrà lloc a totes les esglésies, amb exposició de S. D. M., una missa solemne «Pro eligendo Summo Pontífice», resant-se immediatament les Litanies dels Sants.

EL BUTLLETÍ OFICIAL EXTRAORDINARI

Tal com hem dit més amunt, a darrera hora d'ahir a la tarda, es va publicar un número extraordinari del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquest bisbat.

A primera pàgina hi ha la pàgina de la mort del Papa amb aquestes sentides paraules:

«Sa Santetat Benet, Papa XV, Summe Pontífex de l'Església Catòlica, Vicari de Jesucrist i Successor del Príncep dels Apostòls; Bisbe de Roma, Metropolita de la Província Romana, Príncep d'Itàlia, Patriarca d'Occident, Sobirà i Administrador dels Bèns i Dominis Temporals de la Santa Seu, llurà ahir la seva ànima a Déu al Palau Apostòlic del Vaticà, als 67 anys de la seva edat i vuit de gloriós pontificat. Fills submisos de l'Església, preguem a Déu per la seva ànima, en esperit de caritat filial. (R. I. P.)»

CONCESSIO D'INDULGENCIES

El doctor don Ramon Guillelmet i Coma, Bisbe d'aquesta diòcesi, s'ha dignat concedir 50 dies d'indulgència a tots els seus fidels diocesans, per cada acte de caritat o pietat cristiana que aplicuin pr. sufragi a l'ànima de S. S. Benet XV.

DARRERES INFORMACIONS

PENINSULA

DE TOLEDO

LA MORT DE L'ARQUEBISBE

Madrid, 24, 12:30 matinalada
Toledo. — Ahir, a les sis de la tarda, es va rebre la primera notícia de la mort del cardenal d'aquesta diòcesi, produint gran sensació.

En l'últim tren procedent de Madrid, arribaren anit a aquesta ciutat, els familiars de l'arquebisbe, els quals estigueren presents en els últims moments del cardenal Almaraz. Vingueren a recollir els ornamentals per a vestir el Prelat, consistents en l'anell pastoral, la mitra, el bacul i robes necessàries per a revestir el cadàver de pontifical. En el primer tren d'aquest matí han sortit els familiars cap a la Cort.

Als llocs on es col·loca ordinàriament la Fulla Oficial, s'han estacionat aquest matí nombrosos grups per a assabentar-se de la notícia de la mort de l'il·lustre pontifex.

El governador, l'alcalde i una comissió de regidors, han sortit cap a Madrid, aquesta tarda, per tal d'assistir a la conducció del cadàver i acompanyar-lo fins a Toledo.

Aquí no se sap si el cadàver vindrà en un autocamión, com es va fer amb el cardenal Guisasaola, o per ferrocarril.

Demà, a les quatre de la tarda, el capítol acudirà a la històrica porta de Cambrón, on rebra el cadàver, el qual serà traslladat a la capella arquebisbal, exposant-lo al públic fins l'hora de l'enterrament.

Aquesta no està encara determinada, creient-se que serà a les onze del matí del dimarts.

El cos de l'arquebisbe rebra sepultura a la capella de Santa Teresa, de la Catedral, per ésser aquella imatge de l'especial devoció del difunt Prelat.

Per disposició del finit, l'enterrament es farà amb modestia, suprimint-se per aquest motiu l'oració fúnebre. Signora aquí si els honors de capítol general hi seran tributats a Madrid o a Toledo.

Avui, des del toc d'oració, les campanes de la Catedral, de les parròquies i dels convents de Toledo, tocaran un clam, no fent-ho abans per la festivitat del dia.

MANIFESTACIONS D'EN FRANCOS RODRIGUEZ

El senyor Francesc Rodríguez ha manifestat que havia visitat al Nunci de S. S., expressant-li en nom del Govern el condol per la mort de S. S. Benet XV.

A la Nunciatura ha conferenciat amb el cardenal arquebisbe de Burgos, senyor Benlloch, el qual assistirà demà al trasllat de les despulles mortals del cardenal Almaraz, sortint immediatament cap a Roma, per tal de concórrer al Consell que os reunirà amb motiu de l'elecció del nou Pontífex.

El cardenal arquebisbe de Tarragona arribarà demà a Madrid, i sense deturar-se marxarà a Roma el mateix dia, amb el cardenal arquebisbe de Saragossa.

El senyor Francesc Rodríguez ignorava si l'estat de salut del cardenal arquebisbe de Santiago, senyor Herrera, li permetrà emprendre el viatge a Roma.

També ha dit el ministre de Gràcia i Justícia que el Nunci de S. S., monsenyor Tedeschini, estava molt afectat per la mort del Papa, puix S. S. l'havia distingit amb la seva especial amistat i protecció, i al seu costat col·labora en assumptes d'Estat durant vint anys.

EL COMERÇ AMB DINAMARCA I ISLANDIA

Segons comunicació publicada en el diari oficial, el Govern d'Espanya i els de Dinamarca i Islandia han convençut, per canvi de notes del 7 de l'actual, que des de la data que entri en vigor el nou aranzel de duanes espanyol s'aplicaran els drets de la segona columna a les mercaderies originàries i procedents de Dinamarca i Islandia, en lloc de la segona columna de l'aranzel provisional de 17 de maig darrer, amb les modificacions introduïdes per R. O. de 3 de juny de 1931, actualment en vigor, obligant-se per la seva part els Governos de Dinamarca i Islandia a aplicar a les mercaderies d'origen i pro-

cedència espanyols els drets aranzelaris més reduïts.

Els esmentats Governos han convençut igualment ampliar a tres mesos el termini que cal que hi hagi entre l'avis de la denúncia del modus-vivendi vigent per una i altra de les parts contractants i l'expiració de la seva vigència i que mentre el dit pacte no sigui denunciat s'aplicarà a les mercaderies d'origen i procedència de Dinamarca i Islandia la segona columna de l'aranzel espanyol que estigui en vigor.

DEFUNCIO

Ha mort a París, als 70 anys, don Pau Gal, president del Consell d'Administració de la Societat minerometal·lúrgica de Penarroya.

CONFERENCIES

El cicle de conferencies que han vingut donant-se a l'Ateneu, organitzades per l'Associació d'Estudiants hispano-americans, ha acabat avui, fent el resum de la setmana el catedràtic don Rafael Altamira, el qual, en el curs de la conferència, ha encomiat l'esperit de l'Associació d'Estudiants, glossant els punts més sortints de la tasca realitzada.

FILL PREDILECTE

La comissió que ha vingut de Ciudad Real per a fer remesa de l'aeroplà que regala la dita província al nostre exèrcit d'Àfrica, ha estat al Consell Suprem de Guerra i Marina, per a fer remesa al general Aguilera d'una placa d'argent i or, en la qual figura el seu nomenament de fill predilecte de Ciudad Real, que li ha estat atorgat per recent acord de l'Ajuntament d'aquella capital.

EL CARRO

A la «Gaceta» es publica el següent Reial decret de Foment:

«Article primer. — Es fa extensiu el R. D. de 23 de desembre de 1921, que estableix una prima de cinc pessetes per tona per al carbó embarcat als ports d'Astúries a tots els carbons de producció nacional que surtin en règim de cabotatge per qualsevol port espanyol, amb l'aclaració de la R. O. de 31 de desembre que inclou en aquests beneficis els productes de transformació com a aglomerats.

Article segon. — La liquidació de les primes es portarà a terme per la Direcció de Mines del Ministeri de Foment, previ examen i comprovació de les declaracions i certificacions corresponents.»

ESpanya A LA CONFERENCIA DE GENOVA

Ahí publicà la «Gaceta» una R. O. del ministeri d'Estat instituint una comissió especial que funcionarà al dit departament per a estudiar les millores d'ordre econòmic i financer que han de tractar-se a la Conferència de Gènova, a la qual ha estat invitada Espanya.

Presidirà la dita comissió don Joaquim Sánchez de Toca, senador del Regne i president del Senat. La formen, en concepte de vocals, don Pau Gamela i Echegarria, diputat a Cortes i ex-ministre de la Corona; don Llorenç Rodríguez Díaz, diputat a Cortes i ex-ministre de la Corona; don Antoni Golcochea i Coscolluela, senador del Regne i ex-ministre de la Corona; don Lluís Sedó Guixar, senador del Regne i governador del Banc d'Espanya; don Francisco d'Uña i Cabas, marquès d'Aldama i don Ramon Alvaréz Valdés, diputats a Cortes; don Emili de Palacios i Pau, sots-secretari de Foment; don Joan Rodenas i Martínez, director general del Tresor Públic; don Adolf Navarro i d'Alcazar, ex-diputat a Cortes i don Josep Olariaga Pujana, catedràtic de la Universitat Central, que actuarà de secretari.

NOTICIES DE MELILLA

Melilla. — Durant reconeixement efectuat per la columna del general Berenguer, ha estat rescatat un canó de muntanya.

Les forces recolliren igualment gran quantitat de municions d'artilleria. Els aviadors han observat la presència de concentracions enemigues a les proximitats d'Abd-el-Bdr, Tàfars i Beni-Ullusech.

Al número agraolat amb la gressa de la Loteria portaven participació la comissió de Santander, que ha vingut a repartir donatius als soldats, dos capitans del regiment de València i un del Tercer estranger.

Ha millorat bastant el temps. En el vapor «Sister», procedent de

Málaga, ha arribat la primera expedició de reclutes.

Ha començat l'embarcament de la primera expedició de llicenciats del reemplaç del 18.

El caçadorpediner «Villanilla» sortirà aviat cap a Cartagena, amb l'objecte d'aparlar varies.

El general Vives ha estat a les posicions avançades per a passar revista als serveis d'enginyers.

El grup d'instrucció téu magnífics diàspars, enfiant dos vegades els grups enemícs que fugien davant la presència de dos aeroplans.

El foc efecacíssim de l'artilleria i de l'aviació causà a l'enemic moltes baixes.

S'han rebut notícies confirmant la confiança de Dar Drius d'haver estat víctima de barbarie rifeña el comandant de la policia indigena, don Jesús Villar.

Està acabada la transformació del vapor «Barceló» en vaixell hospital.

S'han muntat 214 litters amb dos i quatre llocs per a soldats, 16 cambres de segona per a sargents i sots-oficials, 22 de primera per a oficials i quatre per a caporals. Demés, hi ha dos departaments especials per a presos i boigs i una magnífica sala d'operacions amb tot el material quirúrgic necessari.

El «Barceló» portarà avui una expedició de malalts i ferits a la Península.

El «Diario Español» de l'Havana ha tramés al director del «Telegrama del Rif» l'onze premi de mil pessetes per al soldat que proposi la Comandancia general, d'acord amb senyor Lobera.

També tramet mil pessetes més per a remetre, per parts iguals, a les heroïques cantineres Joana Martínez, de Batel, i Felisa Sanz, de Dar Quebdani, que anteriorment van rebre 500 pessetes cada una i ara el «Diario Español» dobla aquesta quantitat perquè percebin cada una mil pessetes.

La colònia espanyola segueix engrossint la subscripció per a atorgar cada mes un premi semblant per al defensor de la patria que més es distingeixi en la campanya.

S'ha embarcat cap a Málaga el P. Revilla, que es proposa romandre-hi uns quants dies tornant després a aquesta plaça.

El general Sanjurjo ha visitat Batel, inspeccionant les forces i els serveis auxiliars.

S'han efectuat combats a Dar Drius i Calkut, tornant les forces sense novetats.

Han volat damunt Benisen 15 avions que han tirat bombes sobre les cabiles que es mostren francament enemigues.

Els moros han disparat contra els aviadors moltes canonades des de Bu-Ermama i altres posicions, sense fer blanc als aparells.

Se sap que algunes granades dels avions han fet bons blancs, quedant destruïts diversos pobles.

Avui també han volat els aeroplans seguint el bombardeig iniciat ahir.

Els disparats els han dirigit especialment als llocs on s'hi notava concentracions d'enemics.

Segueixen concentrant-se a Beruber alguns moros.

Sembla que l'actitud dels de Beni-Sidi-Abisa i Cadu-Namur, obeeix a que el cabdill de la cabila s'oposava a la remesa dels fusells i armament.

NOTES DE TETUAN

Tetuan. — Ha estat poques hores a Tetuan el cap de l'armada, senyor Fernández Almeida, president de la Comissió de la Creu Roja que dirigeix les negociacions per al rescat dels presoners.

El senyor Fernández Almeida ha tornat immediatament a Alhucemas a bord del vaixell de guerra posat a la seva disposició per l'Alt Comissari.

Se celebraran solenns funerals per l'ànima dels morts a la campanya, assistint a l'acte totes les autoritats.

Comencen a notar-se els efectes de les operacions realitzades per les nostres tropes sobre Agmar i Beni-Aros, i a tota la comarca que comprèn la conca del Lucus.

De nombrosos pobles arriben capt demanant el perdó i acceptant totes les condicions que se'ls imposin.

Els caps presentats fins ara pertanyen als duars enclavats en les tres regions de Relema Ebeencia i Pugaeda, que representen alguns milers de famílies amb nombrosos ramats de valls més fécondes de la conca del i qual territori es troba a la cabila de Lucus.

També s'han presentat a demanar

perdó els habitants dels duars situats a les vessants de Beni-Yeber, que tan dur càstig sofriren durant les operacions efectuades per l'artilleria emplaçada a Bus Taara per l'acció constant i efecacíssima dels aeroplans.

Aquesta actitud de submissió incondicional va guanyant terreny a la cabila d'Agmar, els habitants de la qual es mostren propicis a acatar el Maghzen.

De la mateixa manera se sotmeten els habitants enclavats en duars dels conforts de Yebel, Aland i Beni-Sarni.

El general Berenguer, ja completament restablert ha emprès la seva vida normal.

Es a Tetuan, l'antic favorit i ministre de la Guerra de Abd-el-Aziz, Sidi Mehedi, el qual ha complimentat el general Berenguer i el Califà.

ATEMPAT

Vigo. — Als voltants de Vigo, la nit passada uns desconeguts van tirar diverses bombes contra la casa de l'armador don Josep Fernández, causant nombrosos danys.

No hi hagué desgràcies personals. Es tracta d'un crim social.

La policia persegueix als autors del fet.

EFECTES DEL TEMPORAL

Vigo. — Diuen de Portugal que al poble de Burduda el temporal va enfonsar diverses cases, resultant 30 persones mortes.

MALALTS

Cartagena. — Procedent de Málaga, ha arribat el vapor «Allicant» amb 181 soldats malalts, els quals foren rebuts per les autoritats militars i la Junta de Dames de la Creu Roja.

LA VAGA DE BILBAO

Bilbao. — S'agreuja el conflicte de la premsa.

Aquesta porta ja una setmana sense publicar-se.

A l'assemblea celebrada pels vaguistes es va acordar continuar la vaga per temps indefinit, fins que les empreses els facin les condicions que figuren a les bases que van firmar.

INCENDI

Sevilla. — S'ha iniciat un incendi al magatzem de farines de l'industrial don Vicens Gonzalez, que viu al carrer de Trastamara, número 10. El foc va adquirir grans proporcions als primers moments propagant-se als tallers de fusteria de Joaquim Martínez i al torrador de café d'Antoni Muñoz.

Arribaren ràpidament els bombers i van començar els treballs d'extinció aconseguint localitzar el foc, cosa que es presentava molt difícil per la falta d'aigua.

La casa va quedar totalment destruïda.

L'edifici i els materials estaven assegurats.

Les pèrdues pugen a 500.000 pessetes.

ROBATORI

Saragossa. — Dos desconeguts armats de pistoles van entrar als escritoris de la Fundació Pellicer, amenaçant de mort al comptable, apoderant-se de 400 pessetes que estaven preparades per al pagament de la setmana.

DETENCIO

Cádiz. — La policia ha detingut al conegut carterista Sebastià Moreno (l'Argenti), individu que porta en la seva història 32 processos.

DE GOVERNACIO

Madrid, 24, 2 matinalada. El sots-secretari de Governació ha manifestat aquesta nit als periodistes que la notícia de la mort del Papa no havia estat publicada a la Fulla Oficial, per no haver-se rebut encara el telegrama del nostre ambaixador al Vaticà.

Després ha dit que a Palència s'havien declarat en vaga els tipògrafs.

TEMPORALS A PORTUGAL

Lisboa, 23. — Els temporals han causat, l'última setmana, moltes víctimes i grans destruccions a algunes poblacions, entre elles Leiria.

A Ria de Aveiro s'han enfonsat algunes embarcacions pesqueres, havent mort afeigats 68 mariners, havent-se recollit 18 cadàvers i vaint-ne flotant al llarg de les costes 35 més.

Hi ha molta ansietat per manca

de notícies sobre 58 pescadors més, que es tem que hagin mort.

De la illa de San Tomé comuniquen que el temporal, ha destruït carreteres i ponts, que foren arrossegats per les aigües, havent-se enfonsat també nombroses cases i magatzems, entre les runes dels quals es tem que hi hagi víctimes. — Havas.

REUNIO REVOLUCIONARIA

Lisboa. — La policia sorprendre abans d'anit al centre «Antonio Maria Bautista» alguns individus que estaven reunits clandestinament i que preparaven els detalls d'una nova revolució. — Havas.

ESTRANGER

Eleccions a Anglaterra

Brunswick, 23. — A les eleccions celebrades ahir obtingueren els partits burgesos 40.543 vots i els socialistes 45.620. — Havas.

Provatura tràgica

Estocolm, 23. — Davant de més de 4.000 espectadors, ahir es va tirar des d'una altura de 2.850 metres la senyora Anderson, proveïda d'un paracaigudes.

L'aparell no va funcionar i la dita senyora es va esclafar horriblement contra terra.

La desgràcia va causar gran impressió, dissolvent-se de seguida els espectadors. — Havas.

Vaga de minaires

Joannesburg, 23. — La tranquil·litat és absoluta. Els nacionalistes inviten als obrers a proseguir la vaga.

Tots es pronuncien per la nacionalització de les mines. — Havas.

Advertència

a l'ex-emperador Carles

Paris, 23. — S'assegura que el Govern anglès ha cridat l'atenció de la Conferència d'ambaixadors sobre les observacions portugueses, tement que l'ex-emperador Carles prepari a la illa de Madera una nova provatura.

El Govern britànic proposa es digui a l'ex-emperador que al més petit intent que realitzi serà deportat a un altre indret més llunyà. — Havas.

La vaga ferroviària a Alemanya

Berlin, 23. — La direcció de ferrocarrils ha invitat els obrers a reprendre el treball avui mateix. En el cas de no fer-ho seran acomiadats. — Havas.

Per la pau a Orient

Paris, 23. — S'han reprès les gestions franco-angleses sobre el restabliment de la pau a Orient. — Havas.

L'ambaixador d'Itàlia a França

Paris, 23. — El Govern francès ha aprovat la designació del comte Sforza per al càrrec d'ambaixador d'Itàlia a França. — Havas.

El programa electoral de De Valera

Paris, 23. — Diuen de Londres que el senyor De Valera ha dit que el seu partit lluitarà a les eleccions defensant un programa republicà extremista i que tots els candidats es comprometran a negar-se a jurar el reconeixement del rei. — Havas.

Boda reial

Londres, 23. — El dia 23 de febrer pròxim se celebrarà el casament de la princesa Maria, filla del rei Jordi. — Havas.

RAY
1/2 Watt
De 25 fins a 3000 hores de vida útil
— Poble de les Flors, 16. —

Sessió del Ajuntament

Donatari del 23 de gener de 1922

A la sala nova del Consistori i amb la presència de l'alcalde don Antoni Martínez Domingo, a tres quarts de sis de la tarda s'obrí la sessió, que és ordinària i de segona convocatòria.

Es llegí i aprova l'acta de l'anterior.

DESPATX OFICIAL

DOL PER LA MORT DEL SANT PARE

Es llegí un ofici del senyor Bisbe de la diòcesi, trametent al Consistori la trista nova de la mort del Sant Pare Benet XV.

S'acorda fer constar en acta el sentiment de la corporació.

ELIMINACIÓ D'UN REGIDOR

Conseqüència de l'agregació de Sarrià a Barcelona i haver d'ingressar un dels actuaus regidors de Sarrià al Consistori barceloní, segons R. O. del dia 12 de l'actual s'havia de designar per sortit quin dels 25 regidors que han de seguir durant el bienni vinent havia d'ésser eliminat.

Es fa el sorteig amb 25 boles numerades, intervingint-hi per acord del Consistori, els senyors Nicolau, Anglada i Arguer i per voluntat pròpia el senyor Vinaixa, el qual, després de visurar les boles, les va posant dins del bombo.

El cap de Negociat, senyor Lloret, fa voltar el bombo, l'alcalde el fa parar i el senyor Nicolau fa sortir la bola, que resulta ésser la número 20, que correspon al senyor Puig i Corominas, regidor nacionalista per la barriada d'Horta, que en aquell moment no era al Consistori.

DE DAMUNT LA TAULA

Un dictamen concedint un permís per a instal·lar un electromotor a una fabrica de cordes harmòniques del carrer de Sant Joan de Malta, que està damunt la taula des del 12 de desembre, a petició del radical senyor Palau i del de la U. M. N., senyor Romeu, aquell encara demana novament que hi resti.

El senyor Maynés diu que amb cinc setmanes ja han d'haver tingut prou temps per a estudiar-lo i que no és just que encara vulguin entretenir-lo més temps, amb la qual cosa causen un perjudici a l'interessat.

El senyor Palau s'entossudeix en que cal un informe de la Junta de Sanitat referent a si és o no insalubre l'esmentada indústria. El senyor Maynés diu que no cal. El senyor Montaner demana que es consulti a Secretaria si procedeix o no demanar el dit informe i resta vuit dies més el dictamen damunt la taula per a satisfer els que volen entretenir l'aprovació.

S'aprova el dictamen proposant autoritzar l'augment de la tarifa de preus del passatge dels omnibus-raptes «La Provençalencas», que circulen per la barriada de Sant Martí, amb determinades limitacions.

LES CLAVEGUERES D'HORTA

Es llegí un dictamen proposant l'aprovació de les actes notariales de la subhasta simultània celebrada a Madrid i Barcelona, referent a la contractació per a la construcció de les clavegueres, claveguerons i boques de claveguera, per a l'evacuació de les aigües de pluja, dipòsits de neteja i demés obres accessoris a diversos carrers de la barriada d'Horta, convertint en definitiva l'adjudicació provisional feta al més dient don Josep Maria Sala i Guma, per la quantitat de 537.000 pessetes.

En la sessió passada, el senyor Arguer el va fer restar damunt la taula, i ara, el senyor Romeu persisteix que hi segueixi.

El senyor Maynés li pregunta que hi té que dir de les actes notariales, ja que no es tracta més que del formalisme de ratificar les esmentades actes. Es que les dites actes tenen algun defecte de nul·litat?

El senyor Romeu. — Es que vull assabentar-me'n.

El senyor Maynés. — Han estat vuit dies damunt la taula, a la seva disposició; perquè no les mirava? Es que es proposa obstarilitzar la construcció d'una millora de tanta transcendència per a la salut pública d'a-

quella barriada, com és la construcció de la xarxa de clavegueres?

Nosaltres no ho podem permetre. Demano que s'ajorni la discussió i votació fins al final de la sessió i si el senyor Romeu vol llegir les actes, prou temps tindrà.

El senyor Romeu rectifica i s'acorda de conformitat amb la proposta del senyor Maynés.

LA FIRA DE MOSTRES

S'aprova posar a disposició de l'Alcaldia un crèdit de 2.000 pessetes per a treballs d'urbanització del Parc de la Ciutadella, en les vies de la zona on s'ha de celebrar la Fira de Mostres de la primavera vinent.

OBRES ALS MERCATS

La Comissió de Provelments presentà diversos dictàmens, un d'adaptació de detallistes del mercat del Born, que per sortit els correspongué instal·lar-se al de la Concepció; un altre, posant 2.000 pessetes a disposició de l'Alcaldia per a arrancar i fer nou el paviment del mercat de Sant Antoni; 2.000 pessetes més per a seguir les obres de fusteria que es fan a la nova oficina del repès del mateix mercat, i 2.000 pessetes més per a seguir-hi les obres necessàries per a l'arranjament del Laboratori d'anàlisi d'aliments.

Hi ha un altre dictamen, proposant la reconstrucció del paviment del mercat central de fruites i verdures.

A la sessió anterior, el senyor Arguer els va fer restar damunt la taula, i ara, el senyor Romeu demana que hi segueixin.

El president de la comissió de Provelments, senyor Coll i Rodés, diu que retira aquest darrer dictamen, referent al mercat central, però que per als restants demana «la urgència».

Es posa a votació i per 32 vots s'aprova la urgència. Entre aquests vots hi ha el de don Valentí Iglesias. Només han votat en contra el senyor Romeu, Vinaixa, Arguer i Bolós.

DESPATX ORDINARI

Entre els dictàmens aprovats hi ha el de l'acta de la subhasta relativa a les obres de l'empedrat per a completar els dels encreuaments del carrer de Casp amb els de Sicília i Sardenya; instal·lar 45 llums a la zona compresa entre els carrers de Wad-Ras, Pere IV, Triomf i Igualtat.

Per un concurs per a la impressió de la recopilació dels Reglaments i acords generals de caràcter complementari, adoptats per l'Ajuntament i per l'Alcaldia i demés particulars, que li donin l'aspecte d'una col·lecció de lleis municipals.

Les Bases per a concedir 300 patents de venedors ambulants a la Societat de Venedors Ambulants de Barcelona i els eus voltants, que publicarem dies endarrera, a proposta del senyor Coll i Rodés restaran vuit dies damunt la taula perquè els regidors puguin captar-se'n.

Concedint premi a don Francesc Fargas Margenat, per a construir una casa al solar de la Gran Via Layetana, núm. 6, lletra B, de la secció primera, i un altre a la mateixa Gran Via, cantonada al carrer del Màrtir Batistí i Mistic.

Posant a disposició de l'alcalde pessetes 7.000 per a les despeses de les eleccions municipals vinents.

S'aprova una proposició de tràmit d'interès particular.

MOCIONS

EL «GAITER DEL LLOBREGAT»

El senyor Gambús diu que el «Gaiter del Llobregat», el distingit poeta En Joaquim Rubió i Ors, no té a Barcelona cap record perdurable, com es mereix.

Es queixa que els agents d'arbitris visurin els castells i maleïets dels que arriben pel baixador del carrer d'Aragó.

El senyor Nicolau li contesta que la Comissió de Cultura té acordat fer un monument al «Gaiter del Llobregat», dintre el Parc del Montjuich, i ordenat al senyor Rubió, director de les obres d'aquell Parc, que estudi el lloc més a propòsit per a emplaçar-lo.

Aquells agents d'arbitris — li diu — compleixen amb llur deure. Per això són allí.

LA SUBHASTA DE LES CLAVEGUERES D'HORTA

Aquelles dues actes notariales que

amb tanta insistència demanava el senyor Romeu vuit dies per a assabentar-se'n han estat tota la sessió esperant que l'esmentat senyor les fullegés. Ni s'hi ha acostat per fórmula.

Sense que hi dignés una paraula en contra ningú, en votació ordinària han estat aprovades.

L'alcalde ha clos la sessió a un quart de vuit.

Avis:

A tots els nostres subscriptors i amics advertim que LA VEU DE CATALUNYA agraeix cordialment les indicacions que li puguin ésser fetes i les col·laboracions espontànies. No podem, però, ni retornar els originals ni mantenir correspondència sobre les suggeriments dels nostres amics i lectors.

Tots ells comprendran que llur propi interès ens obliga a no esmerçar el temps sinó en el servei del públic i que ens fóra materialment impossible sostenir correspondència amb cada subscriptor sobre apreciacions circumstancials de política o de conducta.

Això no vol dir, però, que no agraïm totes les indicacions que ens puguin ésser fetes amb esperit patriòtic i que no aprofitem, reconeguts, les suggeriments que siguin útils o factibles.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

LIQUIDACIÓ

d'una gran varietat d'articles, sobrants de sèries de l'actual temporada, exposats en un dels nostres grans escaparates.

PREUS INCREIBLES

- Mitjons negres extra, nens, abans 1 pesseta, ara 0'25
- Gorretes de punt per a nens, abans 1'25 pessetes, ara 0'45
- Cobrecollins punt per a Sra. abans 2 pessetes, ara 0'65
- Camisetes punt anglès extra, senyor, abans 4 pessetes, ara 2'95
- Pantalons de punt per a nois, abans 3'50 pessetes, ara 1'35
- Sabates llana, senyora i senyor, abans 6'50 ptes, ara 2'95
- Toreres llana extra, senyora, abans 11 pessetes, ara 6'65
- Abriguets llana, per a nois, abans 9'50 pessetes, ara 3'85
- Manteletes de llana dolça, abans 3'50 pessetes, ara 1'95

FABRICA DE GÈNERES DE PUNT

AVIS: Recomanem als nostres clients que no demorin les compres dels articles que els puguin interessar perquè els revenedors en fan grans provisions

CASA VILARDELL

Hospital, 36 i 38. — Sucursals: Comte Asalto, 8; Carme, 73 i Riera Baixa, 26. MAGATZEM: Barbara, 16 bis. Telèfons 3658 A. i 3659 A.

ARBRES

Pepinyeres d'arbres «Polls» per a repoblar riberes. Servim les varietats de «Polls» de més ràpid i de major desenvolupament. PLATANS ACAOIES

Miquel Bosch BORDILS (Girona)

Les terres catalanes

TARRAGONA GIRONA

La Comissió d'Educació General a Tarragona

(Conferència telefònica del nostre corresponent, a les 15-17.)

Diuenge va inaugurar-se a Tarragona la primera de les conferències organitzades per la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya en l'esmentada ciutat, anant a càrrec d'En Ferran Soldevila que parlà de «Catalunya, potència marítima».

L'acte tingué lloc al saló de sessions de la Diputació, el qual presentava un aspecte brillantíssim.

Occupaven la presidència En Pere Llovet, conseller de la Mancomunitat, que ostentava, demés, la representació del senyor Guasch, president de la Diputació, amb els senyors En Ramon Sabater, pyrre, Bernabé Martí i En Ramon Rucabado, membre de l'esmentada comissió d'Educació General.

Tot el saló era pleíssim de nombrosos públics, havent-n'hi molts a peu dret. Entre els concurrents recordem: En Jaume Bofarull, En Lluís Carbó, el doctor Prenafeta, Ventosa, Mallol, Escofet, Patat, Bonet, Abelló, Lliteras, Galés i altres.

Obri l'acte el conseller de la Mancomunitat, En Pere Lloret, dient que sentia molt de goig en l'acte, el primer oficial amb què la Mancomunitat de Catalunya inaugurava aquest servei d'Educació General, que tanta eficàcia ha de tenir per al millorament educatiu del poble de Catalunya, agraïnt, en nom de Tarragona aquesta palesa mostra d'interès per part de la Mancomunitat.

A seguit, En Ramon Rucabado, en nom de la Comissió, féu una breu síntesi, glossant el pensament d'En Prat de la Ribá, en crear l'Institut d'Educació General, que va llegir-nos com a testament, ja que en vida seva no arribà a la realització. Diu que una part, modesta encara, de l'obra que ha de dur a terme aquell Institut, és la tasca que avui inaugura a Tarragona la Comissió d'Educació General, amb el servei de conferències que sobre diferents temes es van redactant, però que totes tendeixen i tenen per objectiu el caire de l'educació patriòtica i cívica del poble. Apunta algunes de les conferències de imminent realització: a Reus, a Mataró, a Canet, a Lleyda, a Girona i altres. Celebra l'exemplaritat de Tarragona que ha posat tan alt el seu nom en la qüestió d'higiene moral relativa a la repressió del joc; i acaba fent la presentació del conferenciant; recollint molts aplaudiments.

Llavors el conferenciant desenvolupà el tema suggerit sobre «Catalunya, potència marítima», fent veure (amb escollides il·lustracions) la intervenció de primera potència europea que havia tingut Catalunya, i la influència civilitzadora de la seva política marítima: co que invita al retorn a la nostra mar, generalment oblidada avui i deixada a segon terme. No pretenem donar un extracte de la bellíssima conferència, amb això. Deixem consignat que ella fou molt celebrada i comentada; i que tothom va sortir satisfetíssim d'aquesta primera conferència amb què inaugura els serveis de la Comissió d'Educació General de la Mancomunitat de Catalunya.

(Conferència de les 9'45 de la nit)

A la sessió de l'Ajuntament s'ha llegit una comunicació de S. E. el senyor Cardenal Arquibisbe donant compte de la mort del Sant Pare i afegint que surt (el Cardenal) cap a Madrid i Roma. L'Ajuntament ha fet constar en acta el sentiment de Tarragona per la mort de S. S.

El resultat del partit de futbol entre a Vilafraanca i el Gimnàstic fou de 4 a 1 a favor del segon. Diuenge, es jugarà la segona volta entre el Gimnàstic i el Sitges, al camp del primer. Aquest partit serà el darrer jugat a Tarragona, disputant el campionat.

Al quilòmetre 5 de la carretera d'Ampostà a Santa Bàrbara, bolca un carro per haver-se espantat el cavall, resultant diversos ferits i contusos que foren auxiliats al Mag d'En Verges.

Per ésser el sant del Rei, ha tocat al Pareis de Pi Margall la banda del regiment de Luchana.

(Conferència de les 9 de la nit)

Ha mort la filla del secretari de la sucursal del Banc d'Espanya, don Joan Cardona.

—Ha pres possessió de la secretaria de Palafrugell, don Mari Esparraguera, vacant la plaça d'oficial primer de secretaria de dit senyor.

—El dia 9 de febrer, tindrà lloc a La Bisbal, un concurs d'aviram organitzat per la Mancomunitat amb premis en metàl·lic.

—Està vacant la càtedra d'Agricultura d'aquest Institut, havent-se de proveir per trasllat.

—Ha estat nomenada mestressa de Sant Aniol de Finestres, donya Teresa Viza.

—A un pis del carrer Superior d'Olot, ha estat trobat el cadàver de Maria Mas, amb senyals de mort violenta.

—El resultat del partit de futbol jugat a Blanes entre la U. D. de Girona i el F. C. Blanes, fou de 3 a 2 a favor del primer. El camp estigué molt concorregut.

—Ha estat demanada la ma de la senyoreta Angela Reig per al nostre bon amic don Martí Siqués, acreditat metge odontòleg de Girona.

El ministre de Foment ha aprovat que per administració es facin reparacions a les carreteres següents, per aquestes quantitats. De Girona a Ribes, 22.000 pessetes; de Ventolí a Ribes, 23.000; de la Creu de Valldorba a Bellicaire, 8.000; de Girona a Olot, 35.000.

—La família del delegat de Finances don Valentí Sambrizio, fa poc traslladat a Badajoz, la qual encara es trobava a Girona, ha rebut un telegrama dient que el dit senyor estava greu, posant-se la dita família immediatament en camí cap a Badajoz.

Diuen d'Olot que al mas Verntallat del terme de les Preses, trobant-se el masover netejant una carabina carregada de perdigons, es li va engagar, ferint la seva família, la qual hagué d'ésser conduïda a l'hospital.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)

A l'estació de Sant Guim ha topat un tren entrat equivocadament a una via morta, amb una màquina. No hi hagué sinó uns petits desperfectes, del dit aviram amagat.

—Ahr jugaren a Cervera el primer tim de J. R. i el Cerverí, guanyant aquest per 4 a 0.

—Les operacions de la Caixa d'Estalvis i Pensions per a la Vellesa, aquesta setmana, foren: Imposició, 332.131 pessetes. Reintegrés, 232.527 pessetes i Llibretes noves, 64.

—S'ha posessionat el governador civil, acabada la llicència que tenia.

—Ahr els nens dels col·legis postularen a favor dels soldats d'Àfrica.

—La guàrdia civil de Juncada ha descobert un robatori de gallines fet per uns gitanes, i trobant un sac de la dita aviram amagat.

—Ahr, la festa major de Torregrossa va estar molt animada. Entre altres actes, hi hagué un partit de futbol entre el «Torregrossa» i el Club Esportiu Lleidatà.

NOUS RETOLS EN CATALA

Aribau, 142, Casa Serra. «Restauracions tallers, marcs de talla, Decoració».

Els autors que fan el servei de Sant Adrià de Besos a Santa Coloma de Gramanet porten el següent rètol: La Primitiva Tonet. — De Sant Adrià a Santa Coloma, 0'25 cèntims.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé transmetre articles o notes publicades la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el més petit cas) d'avaluar degudament els originals.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 23

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor interatlàntic «Arcadia», de Caballanca, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Mahón», de Mahón, amb càrrega general i 180 passatgers.
Vapor espanyol «Saco», de Huelva, amb mineral.
Vapor espanyol «Antonia», de Girona, amb càrrega general i 7 passatgers.

Vapor espanyol «Ampúries», de Sant Feliu, amb càrrega general.
Vapor noruec «Le France», de Bilbao, amb bacalla.
Vapor espanyol «Serafin Ballesteros», d'Avilés, amb carbó.

Pallebot espanyol «Manuel Paz», de Palamós, en llast.
Vapor italià «Marcantonio Bragadina», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor danès «Mjølneir», de Reykjavik, amb bacalla.
Pallebot espanyol «Joven Paquito», de Palamós, amb càrrega general.
Vapor espanyol «Canalejas», de Cartagena, amb càrrega general i 56 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo Ortegal», de Cadix, amb càrrega general i 6 passatgers.

Vapor belga «Sierra de Fuentes», de Calamat, amb càrrega general.
Vapor italià «Orient», de Gènova, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Comercio», de València, amb càrrega general i 62 passatgers.

Vapor espanyol «Cabo Roca», de Marsella, amb càrrega general i 2 passatgers.

Vapor espanyol «Mallorca», de Palma, amb càrrega general i 57 passatgers.

Vapor anglès «Ciscar», del Ferrol, amb càrrega general.

Vapor espanyol «Salvador», de Santa Cruz de Tenerife, amb fruites.

Goleta espanyola «G. Senest», de Salerno, de trànsit.

VAIXELLS DESPATIATS:

Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.

Vapor alemany «Kommernierat Boekel», de trànsit, cap a Burriana.

Vapor espanyol «Comercio», amb càrrega general, cap a Cèrta.

Vapor anglès «Ciscar», en llast, cap a Cèrta i Glasgow.

Vapor belga «Sierra de Fuentes», de trànsit i càrrega general, cap a Marsella.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor interatlàntic «Arcadia», de trànsit, cap a Trieste.

Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahón.

Vapor espanyol «Mallorca», amb càrrega general, cap a Palma.

LA FIRA DE MOSTRES

La Fira de Mostres ha acceptat la representació a Espanya de «Les Fires Orientals de Lwow», a canvi del servei que les dites Fires presten a la de Barcelona representant a Polònia. Amb el dit motiu la Fira de Barcelona avisa als industrials que saben la importància que tenen per a la nostra producció els mercats orientals i que desitgen exposar llurs productes a Polònia, que poden demanar a les Oficines de la Fira de Barcelona informes de les condicions en que seran admesos a la Fira de Lwow.

S'han rebut a les oficines de la Fira comunicacions oficials de Governes sud-americans donant compte de l'interès amb què els Governos han pres la idea de participació a la Secció de fibres tèxtils. Aquestes comunicacions són la confirmació de les comunicacions que de Reial ordre han estat fetes a la Fira pel ministeri d'Estat referents a les actives gestions dels ministres i representants d'Espanya en aquelles Repúbliques.

El Comitè de la Fira a Londres, Roma, Lisboa i Berlín, així com la Fira de Lwow, en llurs treballs enaminats a la creació de relacions eficaçs d'intercanvi entre el nostre país i els països respectius i amb miras a la propaganda de la nostra Fira, han sol·licitat aquesta amb insistència la llista dels productors adherits fins a la data, cosa que es fa present perquè els industrials que desitgen donar a conèixer en aquells països no esperin a última hora, per a donar llur adhesió a la Fira, renunciant amb llur

BORSA DE BARCELONA

23 gener de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat Lliure de Valors
SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords a 58'45 i a 58'40, i d'Alacants a 55'80.

A la tarda, es fa de Nords de 58'35 a 58'40 i a 58'15, i tanquen a 58'20; i d'Alacants a 55'80 i a 55'75.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Batllet Oficial:

Barcelona Traction and Light Power 6% a 97'50.
Barcelona Traction and Light Power 7% a 102'75.
Barcelonesa de Navegació 6% a 75'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% a 93'50.
Elèctrica del Cinca 6% a 71'00.
Asiats i Ports d'Asià 7% a 102'00.
Grans Molins Bascos 6% a 89'50.
Ferrocarrils Catalans 6% a 89'00.
Acers Sant Martí 7% a 97'50.
Mines de Potassa «Súria» 6% a 100'75.

* Els valors assenyalats amb asterisc no han tingut cotització. Deixem constata l'últim canvi per aigua del llegidor.
Cotització: Francs, 53'80; sulsons, 131'00; belgues, 51'75; lliures, 28'26; dòlars, 6'72; marcs, 3'30 i coronas, 0'25.

Diferències de les operacions a terme

De la tanca del dissabte a les cinc de la tarda a la d'aquest matí, es baixa 0'10 de Nords.

De la del matí, a la de les cinc de la tarda d'avui, es baixa 0'20 de Nords i 0'05 d'Alacants.

REBLE

Fills de F. Mas Sardà

30, Rambla del Centre, 30
VALORS — CANVI — CUPONS
Negociem tots els cupons, venciment primer de gener de 1922.

Nonell Germans

CANVI — VALORS — CUPONS
Rambla del Centre, 16

BORSA DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA

Cotització de terrenys, segons dades autèntiques particulars i oficials
Preu demanat per metre quadrat:

Carrer de la Indústria, a 79'38 pesetes.

Carrer de la Travessera, S. M., a 52'92 pesetes.

Passeig de Sant Joan, a 198'45 pesetes.

Carrer de Vilanova, S. M., a 66'15 pesetes.

Operacions realitzades
Preu pagat per metre quadrat:

Solar, carrer de Muntaner. Escriptura del 23 de setembre de 1921, a 139'30 pesetes.

Terreny, carrer de Trias (can Túnis). Escriptura del 30 de setembre de 1921, a 26'46 pesetes.

Vendes de finques urbanes
Casa, Passeig Bofill, 108'70 metres quadrats. Escriptura del 29 de setembre de 1921, 10.000 pesetes.

Casa, carrer d'Alfons XII, S. G. 48'24 metres quadrats. Escriptura del 10 d'octubre de 1921, 80.000 pesetes.

Noves construccions
Permisos concedits per l'Ajuntament:

Casa, carrer de Rolanda.

Casa, carrer de Sant Fernando, Horta.

Casa, carrer de la Matança.

Casa, Passeig de Viladomat, Guinardó.

Casa, passeig Mari.

Dues cases i baixos, carrer del Roselló.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 21 de febrer de 1922.

Cotització setmanal dels preus corrents de cereals i altres articles donats per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:

Els preus s'entenen sense drets de consums.

Blats d'Austràlia, de 50 a 52 pesetes els 100 quilos sobre carro.

Manitoba (E. U.), caf gener, a 5'60 dòlars els 100 quilos.

Manitoba (E. U.), caf gener, de 50 a 51'50 pesetes els 100 quilos sobre carro.

Farines: Extra blanca número 1, a 67'50 pesetes els 100 quilos; superfinca blanca número 2, de 65 a 66; entera lliure, de 65 a 68; segones, a 59'16 pesetes; terceres, de 33'33 a 35; quarts, de 31'66 a 32'50; extra forja número 1, de 70 a 72; segones, a 40; quarts, a 33'33.

Arròs bomba, de 100 a 105 pesetes els 100 quilos; idem Benlloch, de 66 a 74 pesetes.

Garrotes (noves): de Vinaròs, de 21'42 a 22'02 pesetes els 100 quilos; roges, de 20'23 a 20'83; Mallorca, a 18'45; Elvissa, a 17'85; Tarragona, a 21'42; València, a 20'83; Xipre, a 23'30; Portugal, a 17'26.

Despelles: de segó, a 5'35 pesetes els 100 quilos; de segonet, de 5'35 a 6'42; de segonet menut, de 5 a 6'07.

Escalaia: de Sevilla, de 70 a 72 pesetes els 100 quilos; estrangera, de 58 a 60.

Civada: d'Extremadura, de 39 a 40 pesetes els 100 quilos; Mancha, de 38'50 a 42; Argentina, gener, a 26; Tunis, de 38'50 a 37.

Veces: de Navarra, a 70 pesetes els 100 quilos; de Benicarló, a 47; de Calat, de 32'85 a 33'57; de Sevilla, de 5 a 59.

Ordi: de la comarca, de 38 a 40 pesetes els 100 quilos; del Marroc i Tunis, de 34'50 a 36.

Faves: d'Extremadura, de 56 a 59 pesetes els 100 quilos; Marroc, nou i vell, de 48 a 49; Mahó, a 68.

Favons: de Sevilla, nous, de 51 a 52 pesetes els 100 quilos; Xerez nou, de 51 a 52; Marroc, nou i vell, de 47'30 a 48'50; Xina, de 51 a 52.

Mores: del Plata disponible, de 29'50 a 30 pesetes els 100 quilos.

Mill: de l'estranger, de 27 a 29 pesetes els 100 quilos; de la comarca, de 50 a 52.

Erps: del país, de 47 a 48 pesetes els 100 quilos.

Llavor de canem: de l'estranger, de 75 a 80 pesetes els 100 quilos.

Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 90 pesetes els 100 quilos; idem idem idem, de 46 a 90; idem idem idem idem, de 70 a 110; idem idem idem idem idem, de 60 a 62; idem idem idem idem idem, de 48 a 50; idem idem idem idem idem, de 40 a 42.

Mongetes, de València Pimet, de 72 a 73 pesetes els 100 quilos; amonquillo, de 73 a 74; Castella, a 105; comarca, de 70 a 71; cocorrosses de Castella, de 80 a 82; coco blanc, de 60 a 64; Mallorca, de 83 a 84; Japó, 35 a 40; Danubi, de 45 a 4.

Fesolots: estrangers, de 50 a 55 pesetes els 100 quilos; de Castella, de 80 a 90.

Llenties, de 95 a 100 pesetes els 100 quilos.

Guixes, de 42 a 44 pesetes els 100 quilos.

COLONIALS

Dia 21 de febrer de 1922.

Sucres. — Havent-se fet alguna bonificació en els preus, per a partides importants, han flitxat quelcom els d'algunes classes.

Es cotitzen per al consum com segueix.

Mel, de 125 a 128 pesetes els 100 quilos.

Terciari, de 141 a 143 pesetes.

Centrífuga de remolatra, de 137 a 139 pesetes.

Turbina de Cuba, de 138 a 140 pesetes.

Centrífuga de Cuba, de 138 a 140 pesetes.

Blanc de Java, de 136 a 138 pesetes.

Blanquets, de 142 a 144 pesetes.

Blancs de primera refinats, de 148 a 150 pesetes.

Blancs de terrós P. G. d'Aragó, de 158 a 160 pesetes.

Blancs de Terrós P. G. andalus, de 168 a 170 pesetes.

Pilló en pans, de 178 a 180 pesetes.

Tallat, de 185 a 190 pesetes.

Cafès. — Sense arribades en aquesta setmana, ni variació en els preus, continua la mateixa cotització, o sigui:

Moka legítim, de 660 a 670 pesetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar i africans, de 590 a 600.

Puerto Rico Caracollito, de 585 a 595.

Puerto Rico Yauco especial, de 575 a 585.

Puerto Rico Yauco superior, de 531 a 545.

Puerto Rico Hacienda, de 510 a 520.

Caracas, Costa Rica i altres, de 520 a 530.

San Salvador, Colòmbia i altres, de 465 a 475.

Méxic i Puerto Cabello, de 425 a 435.

Santos, de 410 a 420.

Cacaos. — Quelcom flitxos els de procedència estrangera, continuen escassejant els de Fernando Poo, per la falta d'arribades de la dita colònia.

Podem indicar per al consum els següents preus:

Guaiquil Arriba, de 390 a 400 pesetes els 100 quilos.

Guaiquil Baiso, de 375 a 385 pesetes.

Sant Tomé de primera, de 330 a 340 pesetes.

Sant Tomé de segona, de 370 a 380 pesetes.

Fernando Poo de primera, de 315 a 325 pesetes.

Fernando Poo de segona, de 290 a 300 pesetes.

Fernando Poo de tercera, de 270 a 280 pesetes.

Caracas de primera, de 465 a 475 pesetes.

Caracas de segona, de 410 a 425 pesetes.

Canyelles. — Cellan extra, a 770 pesetes el quilo.

Idem número 1, a 6'50.

Idem número 2, a 6'30.

Idem número 3, a 6'10.

Idem número 4, a 5'90.

Xina, a 4'60.

Rasures de Cellan, a 5'20.

Pebres. — Singapore blanc, a 6'30 pesetes el quilo.

Idem negre, a 4'65.

Penang i Tellicherry, a 5'55.

Tabaco o Jamaica, a 4'50.

Clavells d'espècies — Classe superior a 8'75 el quilo.

Destil·lats, a 8'00.

OLIS

Dia 21 de febrer de 1922.

(Associació General de Negociants d'Oils de Barcelona)

Oli d'oliva
Andalus corrent bo, a 195 pesetes els 100 quilos.

Tortosa fins, a 248'47 pesetes els 100 quilos.

Aragó, de 265'20 a 288'95 pesetes els 100 quilos.

En el mercat ha baixat el preu de l'oli andalus i els d'altres fins se sostenen ferma.

Oli de pinyon
De color verd de primera, de 104'35 a 108'70 pesetes els 100 quilos.

Groc de primera, de 117'59 a 121'74 pesetes els 100 quilos.

Groc de segona, de 108'70 a 113'05 pesetes els 100 quilos.

Sense entrassa.

Oli de coco
Blanc (amb envàs), a 170 pesetes els 100 quilos.

Cochín, a 210 pesetes els 100 quilos.

Palma, a 200 pesetes els 100 quilos.

Cacauet, a 190 pesetes els 100 quilos.

Oli de llinosa
Oli de llinosa cru, a 185 pesetes els 100 quilos.

Oli de llinosa cuit, a 193 pesetes els 100 quilos.

Oli de llinosa incolor, a 215 pesetes els 100 quilos.

En calxes, 10 pesetes més per 100 quilos.

Arribades de la setmana
D'oli andalus n'han arribat 80 vagonets i del país 19.

A l'estació del Morrot hi ha 30 vagonets d'oli andalus.

CACAUS

Dia 21 de febrer de 1922.
No havent-hi transaccions a l'engròs per falta d'existències, continua el detall necessari per al consum, amb els mateixos preus de la setmana passada, o sigui:
Fernando Poo extra, a 3'30 pessetes el quilo.
Fernando Poo superior, a 3'15 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent bo, a 3 pessetes el quilo.
Fernando Poo corrent baix, a 2'85 pessetes el quilo.
Sant Thomé 2, a 3'30 pessetes el quilo.
Sant Thomé palot, a 3'15 pessetes el quilo.
Guaiquil Arriba Nadal, a 3'80 pessetes el quilo.
Caracas superior extra, a 4'50 pessetes el quilo.
Caracas corrent bo, a 3'90 pessetes el quilo.

ADOBS

Dia 21 de febrer de 1922.
(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona)
Superfosfat d'os de mig a 1 per 100 azot i 18/20 d'acid fosfòric, a 20 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calc mineral 18/20 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 18 pessetes els 100 quilos, sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 16/18 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 18 pessetes els 100 quilos, mínim de deu tones sense envàs.
Superfosfat de calc mineral 13/15 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 13 pessetes els 100 quilos, mínim de deu tones sense envàs.
Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 58 pessetes els 100 quilos.
Nitrat de soda 15/15 per 100 azot, a 48 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 60 pessetes els 100 quilos.
Clorur de potassa 90/95 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 42 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de ferro negre 98/99 per 100, a 14 pessetes els 100 quilos.
Sulfat de ferro en pols 95/96 per 100, a 15 pessetes els 100 quilos.
Materia orgànica corria natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 acid fosfòric, a 35 pessetes els 100 quilos.
Farina fosfatada d'ossos per aliment de bestiar, a 50 pessetes els 50 quilos.
Insecticides. — Sofre precipitat (gris), a 10 pessetes el sac de 40 quilos.
Sofre molt, a 17 pessetes el sac de 40 quilos.
Sulfat de coure 98/99 per 100, a 75 pessetes el sac de 100 quilos.
Soluto (desinfectant), 50 per 100 acid ossilic, a 200 pessetes el sac de 100 quilos.

BACALLA

Dia 21 de febrer de 1922.
Ha arribat aquesta setmana el vapor «Komerzentat Boeckel», amb 339 tards de bacallà d'Islandia.
Per al consum es cotitzen els següents preus:
Bacallà llibre de primera, a 102 pessetes els 40 quilos.
Bacallà d'Islandia superior, a 100 pessetes els 40 quilos.
Bacallà d'Islandia primes, a 97 pessetes els 40 quilos.
Bacallà d'Islandia mitja, a 96 pessetes els 40 quilos.
Tripes de bacallà, a 350 pessetes els 40 quilos.
Peixopalo, a 125 pessetes els 10 quilos.

FARRATGES

Dia 21 de febrer de 1922.
Alfals d'Urgell de primera, a 25'50 pessetes els 100 quilos sobre vagó estació Barcelona.
Alfals d'Urgell de segona, a 20'25 pessetes.
Palla d'Urgell de segona, a 14'50 pessetes.
Palla curta d'Anagó, a 12'25 pessetes.
Palla per a embalatges, a 10'75 pessetes.
Palla per a omplir malfegues, a 10'25 pessetes.

FRUITES I LLEGUMS DEL PAIS

Dia 21 de febrer de 1922.
(Informació de la casa Miquel Valls i Salvadó)
Alls cap-pares, a 30 pessetes la dotzena de forces; alls de primera, a 28 pessetes.
Ametlles: amb closca molla, a 180 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 60 pessetes; idem Esperança de primera, a 400 idem Mallorca escollida, a 390; idem propietari de primera sense trosos, a 370 pessetes.

Escalola de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos.
Mongetes blanques: Amonquillines, a 90 pessetes els 100 quilos; Bralla, a 50; coco del país, a 115; Prat noves, a 80; Moldàvia, a 48; Perles del Japó, a 45; Mallorca, a 90; Pinet, a 82 pessetes.

Mongetes de color de Castella, a 88 pessetes els 100 quilos.
Matafuga en gra de Castella, a 170 pessetes els 100 quilos; idem de la Manxa, a 175.

Veçes de Sevilla, a 65 pessetes els 100 quilos.

Arros: Bomba floret, a 115 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 110; amonquill número 10, a 68; amonquill número 5, a 66; amonquill número 2, a 65; selecte, a 70; farina d'arros, a 52; glaci, a 74.

Avellanes negra escollida, a 74 pessetes els 58 quilos; idem garbellades, a 72; idem en gra de primera, a 245 pessetes.

Cacauets: de l'estranger, a 90 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera, a 118; dos grans roigs de primera, a 95.

Comi, a 150 pessetes els 100 quilos.

Llavor de canem, a 90 pessetes els 100 quilos.

Xufes garbellades, a 150 pessetes els 100 quilos; idem collitar, a 130 pessetes.

Cigrons: de Xereç, a 112 pessetes els 100 quilos; idem Xereç número 1, a 100; idem Xereç número 2, a 90; Mazagan, números 29-30, a 85; pelons número 4, a 60; especials, a 85 pessetes.

Llenties del país, a 105 pessetes els 60 quilos.

Moresco: del Plata, a 32 pessetes els 60 quilos.

Nous escollides, a 160 pessetes els 100 quilos.

Panses de Màlaga, de 26 a 32 pessetes la caixa de 10 quilos.

Pinyons de Castella, a 500 pessetes els 100 quilos.

Tramucos, a 38 pessetes els 100 quilos.

Fígues: de raga, a 14 pessetes, a caixa de 100 quilos; de Mallorca, a 9 pessetes; de Lape, a 8 pessetes; negres en sacs, a 55 pessetes els 100 quilos.

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 21 de febrer de 1922.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectolitre i mercaderia posada al celler del col·lector:
Penedès blanc, a 2'10 pessetes; negre, a 2.

Camp de Taragona: blanc, a 2'50 pessetes; negre, a 2'25.

Priorat: negre, a 2'70.

Vilanova i Geltrú: negre, a 2 pessetes.

Igualada: negre, a 1'80.

Manxa: blanc, a 2'20 pessetes.

Alacant: negre, a 2'75 pessetes.

Mistela blanca, a 3'25 pessetes.

Mistela negra, a 3'25 pessetes.

Moscate, a 4'75 pessetes.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 21 de febrer de 1922.

(Informació Matutano)

Alls de primera, de 48 a 54 pessetes la dotzena de forces; idem de segona, de 30 a 36 pessetes.

Cebes de Figueras, de 75 a 80 pessetes els 100 quilos; idem de Múrcia, de 70 a 75.

Patates del bufé, de 35 a 36 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 40 a 41.

Pèsols del País, de 10 a 15 pessetes els 10 quilos.

Mongetes tendres, de 30 a 30 pessetes els 10 quilos.

Boniat de Mallorca, de 26 a 28 pessetes els 100 quilos; idem del país, de 20 a 21.

Tomàtocs del país, de 8 a 12 pessetes els 10 quilos.

Peres d'Aragó, de 20 a 30 pessetes els 10 quilos.

Pomes d'Aragó, de 8 a 10 pessetes els 10 quilos.

Cols de València, de 6 a 10 pessetes el centenar.

Llimones, de 3 a 5 pessetes el centenar.

Ensalmas, de 0'75 a 1 pessetes la dotzena.

Escaroles, de 0'75 a 1'25 pessetes la dotzena.

Platans, de 2 a 2'25 pessetes la dotzena.

Melons de València, de 20 a 30 pessetes la dotzena.

MERCAT DE GIRONA

Dia 21 de febrer de 1922.

Blat, de 52 a 54 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 38 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 36 pessetes els 100 quilos.

Moresco, a 33 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 65 a 90 pessetes els 100 quilos; fesols menuts, a 85.

Fruites, de 125 a 200 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 53 pessetes els 100 quilos.

Cigrons, de 60 a 120 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, de 68 a 70 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 150 pessetes els 100 quilos; llana negra, a 140.

Arros, de 67 a 100 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 28 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 17 a 19 pessetes els 100 quilos.

Patates, de 30 a 32'50 pessetes els 100 quilos.

Olls, de 200 a 235 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 50 a 60 pessetes els 100 quilos.

Formatges, de 7 a 10 pessetes el quilo.

Carbó vegetal, de 28 a 32'50 pessetes els 100 quilos.

Sucres, de 1'55 a 3 pessetes el quilo.

Panis, a 39 pessetes els 100 quilos.

Mill, a 32 pessetes els 100 quilos.

Avellanes, de 70 a 90 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 350 a 1.000 pessetes una; bous, de 350 a 1.000 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 9 a 13 pessetes; pollastres, de 4 a 9 pessetes; corbils, de 4 a 7 pessetes; ois, de 3'25 a 3'40 pessetes la dotzena.

Anuncis oficials

INDUSTRIES PEQUARIAS S. A.

En virtut de l'establert a l'article 13 dels Estatuts socials, es convoca als senyors accionistes per a la Junta general ordinària que se celebrarà el vinent dia 30 del corrent, a les sis de la tarda, a les oficines socials, Passeig de la Duana, 4, principal.

Barcelona, 23 de gener de 1922.

Per acord de la Junta general

El president

Domènec Pardinas

SUBHASTA DE COTO

El dia 30 del corrent, a les quatre de la tarda, es procedirà al despatx dels SRS. MAC ANDREWS & CO LTD, agents del Lloyd a Barcelona, Rambla del Centre, 26, a obrir els plecs amb les ofertes que hagin estat dipositades fins abans de la dita hora i als esmentats senyors, per a adjudicar-se les partides de cotó avariats, que sumen un total de 1.135 fardells, més una quantitat de cotó a dojo, que es troben al moll de Barcelona procedents de l'incendi ocorregut el dia 4 del corrent.

Les condicions de la subhasta es trobaran de manifest a casa dels SRS. MAC ANDREWS & CO LTD.

Barcelona, 21 de gener de 1922.

PREMI DE L'OR

(Preus de compra)

Alfons	132'00	per cent
Isabel	132'00	>>>
Unces i mitges unces	131'00	>>>
Quart d'unca	130'50	>>>
1/16 d'unca	131'00	>>>
Francs	131'75	>>>
Dòlars	6'75	>>>
Lliures	33'25	>>>

Barcelona, 23 gener de 1922.

CANVIS DE L'ESTRANGER

Facilitats per la casa **SULER I TORRA GERMANS**, Rambla dels Estudis, 13, i Bonsucess, 1.

PREUS DE COMPRA

Bitllets:	Francesos, 53'25
>	Anglesos, 28'10
>	Italians, 23'75
>	Belgues, 52'00
>	Suïssos, 130'50
>	Portuguesos, 0'40
>	Alemanys, 3'10
>	Austríacs, 0'10
>	Holandesos, 2'20
>	Russos, 0'00
>	Grecs, 00'00
>	Suecs, 1'50
>	Noruegs, 0'90
>	Dinamarques, 1'10
>	Romania, 5'00
>	Turquia, 00'00
>	Estatos-Units, 6'02
>	Canadà, 5'25
>	Argentins, 2'20
>	Uruguais, 4'60
>	Xilens, 0'40
>	Brasilers, 0'65
>	Bolivians, 1'35
>	Peruans, 20'00
>	Paraguais, 0'10

- > Venezuela, 00'00
- > Japonesos, 3'25
- > Algerins, 52'00
- > Egipte, 27'90
- > Filipines, 2'75

CANVIS DE DIVISES XEO NO 60. TITZATS OFICIALMENT FACILITATS PEL BANDO DE CATALUNYA

Portugal	0'55 ptes. escu t.
Argentina	2'24 > peso.
Holanda	2'45 > flor.
Suècia	1'69 > corona.
Noruega	1'06 > >
Trecoeslovàquia	12'60 > 100 coron.
Polònia	0'30 > 100 marcs
Romania	5'60 > 100 leis.

Barcelona 23 de gener de 1922.

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICRU

Avui, 41.ª de propietat i abonament. A dos quarts de nou. Estrena a Espanya de la grandiosa òpera d'espectacle en quatre actes i un pròleg, de Rimsky Korsakoff, **LA FILLA DE LA NEU**, debut de les cèlebres artistes Thalia Savanyeva, Marta Horva i Elena Sadoven, presentant-hi part els cèlebres artistes Davydoff, Bielina Ivanoff, Kaidanoff, mestre Serge Koussevitzky. Cinc decoracions noves de Castells i Fernández. Vestuari, agencament i guardarroba nous. Direcció escènica Yvanoff Rayer. Direcció coreogràfica Karpouwa-Pamias. Direcció coral, Terragnolo. Primera ballarina, Lydia Karpouwa. — Demà: **EL CAVALLE DE LA ROSA**. — El dia 1 de febrer, **SALOME**, per l'eminent artista Genoveva Vix.

Teatre Català ROMEA

Avui, tarda, a les cinc: Per la Companyia catalana. Direcció: E. Giménez. La magnífica comèdia en cinc actes i deu quadros, d'En Santiago Rusiñol.

L'AJOA DEL SENYOR ESTEVE

decorat dels senyors Vilumara, Alarma i Junyent. Nit, a dos quarts de deu, per la Companyia italiana d'ALFRED DE SANCTIS: la preciosa comèdia en tres actes, de G. Giacosa.

COMME LE FOLLE

Demà, tarda, a les cinc: Extraordinària i única matínee, per ALFRED DE SANCTIS. Els preus d'aquesta matínee seran molt econòmics. Buques a 2'40, 1'60 i 1 pessetes. Vespere: Funció de GRAN GALA, commemoració del III Centenari de MOLIERE, amb l'assistència del senyor cònsol general de França i les autoritats de Barcelona. Primer: Parlament per En Josep Maria de Sagarra. Segon: La magnífica comèdia de MOLIERE.

L'ESCOLA DELS MARITS

Direcció: Adrià Gual. Decorat exproses (sota bocets d'En Gual), de l'escenògraf Batlle i Amigó. Vestits nous. Magnífica presentació. — El dijous, tarda, a les cinc, Espectacles per a infants. Darrera en dijous del magnífic espectacle en cinc actes i 19 quadros, d'En Folch i Torres.

ELS PASTORETS

L'ADVENIMENT DE L'INFANT JESUS

amb els Sants Reis Gaspar, Melchor i Baltasar, els quals obsequiaran als nens i nenes que assistiran a l'espectacle. Vespere: Tèrtilia Catalana. L'empresa, d'acord amb la Tèrtilia i l'assentiment del Comm. DE SANCTIS, ha acordat obsequiar tan benemèrita entitat amb una extraordinària funció de la Companyia italiana, posant en escena una de les millors creacions de DE SANCTIS: **L'AUTORITARIO**, essent vàlids per a l'esmentada funció, els tiquets d'abonament de la Tèrtilia.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela

Direcció:

Ferran Vallejó i Josep Llimona

Mestres directors i concertadors:

Emili Acevedo i Francesc Palos

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc, funció vermut, a preus populars. Butaca, 2 pessetes; general, 0'50. La popular sarsuela del mestre Serrano

LA CANÇON DEL OLVIDO

per les senyores Caussade i Ferrer, els senyors de León, Fuentes Beut (M.), Torres, Fabregat, Ruiz, Garcia, Muñoz, etc., i chor general. La sarsuela dels senyors: Alvarez Quintero.

LA MALA SOMBRA

per les principals parts de la companyia, i la sarsuela en un acte

LA GARA DEL MINISTRO

Creació del senyor Vallejó i restants

interprets

Nit, a tres quarts de deu, quarta

representació de la sarsuela en un

pròleg i dos actes. Llibre d'Eduard

Marquina i Gregori Martínez Sierra,

música del mestre Amadeu Vives.

BERGAMINO

Principals interprets: senyores

MARY ISAURO, CAROLA FERRANDO,

senyors EMILI SAGI-BARBA,

ARTUR DE CASTRO, RICARD FUEN-

TES, JOSEP ACUAVIVA, etc., chor

general, chor de nois, Ronda, etc.

Sumptuós decorat de Batlle i Amigó

Castells i Fernández. Sastreteria nova

de casa Paqueta. Sabateria, atrezzo,

armes, etc., tot exprés per a l'obra.

Demà, tarda, a preus populars, gran

matínee. Nit, i cada nit, el sorollós

exit

BERGAMINO

Dijous, extraordinària matínee, a

preus econòmics. — Aquesta setmana,

estrena de **LOS MONICOTES DEL REI**,

Teatre Victòria

Direcció: PEP VISAS

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts de cinc. «Molins de vent», «El puig de roses», i l'últim, «La olivada». Nit, a tres quarts de deu. Els dos grans èxits: «La holandesa» (tres actes) i «La olivada». — El divendres, estrena, «Las perversas». — Es despatxa a comptaduria.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts, nit, a dos quarts de deu. Primer: «Sangre gorda»; segon: «Melodrama en quatre actes, «La música trágica». — Demà, dimecres, estrena, «Alta Banca», d'En Guimerà.

Teatre Poliorama

Companyia còmica

GOELL JUAREZ-ASQUERINO

Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Matinée Popular. Butaca amb entrada, una pesseta. La farsa còmica en un acte, de Pérez Capo, «La vena de pi», i l'èxit d'execució i presentació, «Rocio la canastera, o entre calé y calé...». Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. El gran èxit «Es mi hombre». — Demà, tarda, a les cinc. Matinée Popular. L'obra del dia, «Es mi hombre». Nit, a les deu. Popular. «La vena de pi» i «Rocio la canastera, o entre calé y calé...». — Divendres, 27 del corrent, estrena a Barcelona de la joguina en dos actes, de Ferran Luque, «En

Divina Dora». — Cada dia «Es mi hombre». — Es despatxa a Comptaduria.

Teatre Novetats

6 ELEGANTS BALLS DE DISFRÉSSES

AURIGEMMA-CAÑADÓ

Dissabte 4 febrer BALL GROC
Dissabte 11 febrer BALL ROSA
Dissabte 18 febrer BALL BLAU
Dissabte 25 febrer BALL MULTICOLOR
Dimarts 28 febrer BALL FLORIT
Dissabte 4 març BALL GLORIA

Per al Dijous Gras, 23 de febrer, a la tarda

GRAN CERTAMEN INFANTIL DE VESTITS AURIGEMMA

A la nit el renom i luxos

BALL PARE ET TRAVESTI AURIGEMMA

Dia 11 de març

FESTIVAL DE MI-CAREME AURIGEMMA

Per a localitats: Fernando, 53.

PALACE CINE

GRAN SALO DE MODA

Avui, dimarts, tarda i nit, formosíssims programes. Projectió dels grans èxits: «Revista Pathe»; «Una llei per a tot»; «Els i els antropòfags», p-r EL; «El mosqueter de Nova York», per l'eminent actor George Walsh, i última de l'original comèdia cinematogràfica de la marca americana First National Circuit

CERCANT UN PECADOR

per Constance Talmadge
Demà, dimecres, estrena de la colossal pel·lícula històrica

DANTON

emocionant episodi de la Revolució Francesa.

IMPORTANT: Per a la present temporada aquesta empresa ha adquirit en l'exclusiva un gran lot de pel·lícules de la marca americana First National Circuit que es propagaran.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda

Avui, dimarts, gran sorpresa: «El signe de la guineu», el més gran triomf artístic de Douglas Fairbanks; «La menta», per Vivian Martin; «La senyora dentista», per Mlle May. — Demà, estrena del Programa Ajuria: «S. M. Buker Bill», per Jack Pickford. Aviat, gran exclusivitat: «Per la porta del servei», per Mary Pickford (Artistes Units de Nova York).

PATHE CINEMA

Rambles de Catalunya, 37

Avui, dimarts, sessió contínua de dos quarts de cinc a les dotze de la nit.

GRANS ESTRENES

Pathe Revue.

CHARLOTIN BARBER I BOXADOR

Els Tres Mosqueters

Capitol segon titulat ELS TRES MOSQUETERS DEL REI.

La interessant comèdia COR DE BANDOLER per la Brabant i Signoret.

La divertida pel·lícula

ELL I ELS ANTROPOFAGS

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Dijous, 26 gener. Recital de LIEDER per l'eminent sopran francesa

NINON VALLIN

presentada per aquesta mateixa ASOCIACIÓ l'any 1915, amb èxit magnífic.

Dies 6 i 8 de febrer. Presentació a Barcelona del gran artista romanès

GEORGE ENESCO

Dos recitals de violí, únics concerts en què pendrà part aquest il·lustre artista.

Exclusivament per als socis.

SALA MOZART

Divendres, 27, nit, a les deu, UNIC RECITAL DE VIOLONCEL·LO PER

ANTONI SALA

Localitats: Angelus Hall, Casa Doctesio. Instal·lació especial de calefacció per la casa Mas-Bagà.

Frontó Principal Palace

Avui, dimarts, tarda, a dos quarts

de cinc, dos grans partits de pilota a cestella. Nit, a un quart d'onze, extraordinari partit a cestella a 40 punts. Vermells: VICENTE I VEGA. Blaus: CLAUDIO I BERRONDO petit.

BOXA

IRIS PARK. — Dijous, 26, 4 sensacionals combats, 4: TORELLO, MORO, A. BAKER contra ROBUR (1ª serie pesos pesats).

EDEN CONCERT

Asalto, 12. — Èxit extraordinari de la màgica de l'elegància.

PRECIOSILLA

Cada dia els Aperitif Diner Tango, amb la notable orquestra Tzigans Planas.

DIVERSIONS PARTICULARS**Tertúlia Catalanista**

TEATRE CATALA ROMEA. — Dijous vespre, funció per la companyia italiana de l'eminent artista Comm. ALFREDO DE SANCTIS. La preciosa obra «L'autoritari», creació d'aquest gran artista. Vals a Sombrieria Gili Hospital, 16; Relotgeria Mullor, Da vallada de la Presó, 8, i a l'administració del Teatre.

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.Plaça de Santa Anna, 24. 1.er

Servei Municipalitzat

CENTRAL

TELÉFON 2480 A.

SUCURSALS

Districte I Balboa, lletra F, Barceloneta. — Tel. 1895
I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236. — Tel. 238 S.
VII Poble Sec, Campo Sagrado, núm. 24. — Tel. 3400 A.
VII Sans, Canonge Pibernat, 10. — Tel. 104 H
VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, núm. 133. — Tel. 757 G.

Districte IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201. — Tel. 264 S. M.
IX Horta, Major, 27. — Tel. 99 S. M.
X Sant Martí, Montanya, 37. — Tel. 234 S. M.
Hospital Clínic. — Tel. 332 G.
Sarrià, Reina Elisenda, 8. — Tel. 107 H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarterets de la Guàrdia Municipal

Cooperativa de fluid elèctric

Producció, conducció i distribució d'energia elèctrica als seus associats.

Venda i subministre de fluid elèctric

Queden obertes i a disposició dels associats les oficines tècniques i de contractació, de 9 a 12 del matí i de 4 a 6 de la tarda.

Plaça de Catalunya, 9, 1.er

BARCELONA

Telèfon 2081 A., 3175 A., 5373 A.

PIANOS

DE CORDES CREUADES

AMB MARC DE FERRO

Sublim marca

R. MARISTANY

Casa fundada el 1870

AL COMPTAT

PLASSOS, LLOGUER

18, Plaça Catalunya, 18

KERN

Compasos suïssos de fama mundial per llurs extraordinàries precisions. El present més desitjat per un estudiant és l'estoig

KERN

Dipòsit general a Espanya:

JOAN FREY

Ronda Sant Pere, 25

Immens assortit en binocles per a TEATRE en nacre, pell i esmalt

Des de

35 Ptes.

Impertinents en xapa d'or, plata, conxa i galalithe, models variadíssims
Carles Tutusaus, Optic-Fabricant
Boqueria, 22. - Raurich, 2
BARCELONA

EMULSIÓ NADAL

30% Oli de bacallà, Hipofosfita, Glicerofosfata
ESCRÓFULA - RAQUITISME DEBILITAT
ÉS LA MILLOR

Superior a les estrangeres. - 20 anys d'èxit

Concessionari: **Dr. Andreu****RUBINAT-LLORACH**

És la millor
alguna mine-
ral purgant

Dosis PURGAN: 1/2 vasigues. — LAXANT: 1/4 vas.
augmentar lleugerament segons temperament.
ADMINISTRACIÓ: BALMES, 22 — BARCELONA

CATARROS

antigues y recientes

TOSSES, BRONQUITIS

CURADOS RADICALMENTE por la

Solución Pautauberge

que procura **PULMONES ROBUSTOS** y
PREVENIR la **TUBERCULOSIS**
L. PAUTAUERGE, 10, R. de Constantinople, PARIS

Indústria i Comerç d'Alemanya

ALFRED BERNANN, Berlin W. 62, Kalckreuthstr. 6
 Fabricació a Alemanya i Thür & Heyerode i Thür.
 Fabricació de gèneres de punt i de malla.
 Adreça telegràfica: Strumpfhermann. Berlin. 1688

Cadenes Vulkan
 Cadenes mètriques, cadenes de collar, cadenes de gos, etc., així com cadenes de vaixell, de 5-13 mm., i cadenes de transmissió.
 Aug. Röttgers, Kettenfabrik
 GRÜNE I WESTF (ALEMANYA) 1785

JABÓN KUNZE
 Especialidad: mucosas de jabón
 20 modelos diferentes
G.H. KUNZE
 Fabrica de jabón
 Berlin/Schützenstr. 71

HANS REINHOLD (Fürth Bayern)
 Metall i or en fulla, i bronze.
 Se cerca representant 2218

CURT VOCKE BREMEN
 Productes químics i fèrreos. Importació. Exportació (Productes químics i alcaloides tècnics i farmacèutics). Preparats farmacèutics (Safra, Veto). Instruments mèdics de vidre. Termòmetres, aeròmetres, etc.
 Adreça telegràfica: Vockur Bremen A. B. C. Coda 5.16. ed. 2186

Es precis depurar la vostra sang.

Aixarop del professor GIROLAMO Pagliano (de Florencia)
 Polvos i Catxets

El millor depuratiu i refrescant de la sang
 65 anys d'èxit creixent
 són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO
 Se ven en les principals farmacies i drogueries

Únics agents a Espanya:
 J. Uriach i C^a: Bruch, 49 : Barcelona

Malalties de la PELL

Aonés, Grans, Rojors, Granallades, Picors, Furúncols, Eczemes, Brians, Psoriasis, Siccosis, Glàndules, Vari-cies, Llagues varicoses, Accidents sífilítics

Tota malaltia de la pell no és altra cosa que el símptoma i reflex d'un estat constitucional causat per una sang corrompuda. Aquest enut-jós trastorn es troba amb més freqüència en els artrítics que contenen aqueixes penoses i ostensibles erupcions d'eczema, acné, furonculosi, etc. Es precis, doncs, atacar el mal en la seva causa i fer passar pel torrent circulatori dels humors, i, per últim, dins els tel-lexis un medicament capaç de modificar aqueix estat perillós. Sense això no hi ha curació possible. Partint d'aquestes dades precises i després de considerables treballs de laboratori va ser compost el

DEPURATIU Richelet

d'una eficàcia reconeguda com absoluta en el tractament de totes les malalties de la pell i que en l'actualitat constitueix la base de la medicació antiartrítica. Sigui quin sigui el seu origen, la seva índole i la seva forma; sigui quina sigui la seva antiguitat o la seva gravetat, cap malaltia de la pell pot resistir la influència d'aquest tractament modern que s'exerceix encara amb més rapidesa en totes les manifestacions artrítics, menys aparents però tan perilloses: Dolors, Gota, Reuma, Asma, Enfisema, Congestions, Varies, Flebitis, Arterio-Esclerosis, etcètera.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmacies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Bel-fort, Bayonne (França).

Resultat segur

—Mira, chiqueta, que he comprat.
 —Puta, muller, que locurar!
 Si es a quel jabón tan bueno que le llaman Poca-Cura.

JOVENTUT PERPETUA

Sabó, 1.50.—Crema, 2.50.—Polvos, 2.50.—Aigua cutània, 5.50.
 Aigua de Colònia, 3.50, 6, 10 i 12 ptes. segons frasc. Locloges per al cabell, 4.50, 6 i 10 ptes. segons frasc.

Darreres creacions
Productes sèrie «IDEAL»

ACACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jarió, ADMIRA-BLE, Matinal, CHIFFRE, Zodia Flor, ROSA Vértigo, OLIVELL, Muguet, VIOLETA, Jasmín.

Sabó, 3.—Polvos, 4.—Loció, 4.50, 7.50 i 10 ptes. segons frasc. Essència per al mocador, 15 pessetes frasc amb estolig.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

Catarro dels nois

L'Anti-catarro Borbonet, és el veritable específic acreditat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis i tota mena de tos de les criatures.

DIPOSITS Farmàcia de l'autor, Carders, 44, Doctor Andreu J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Desitjo en consignació

ciments fent-me càrrec dels ports. Dirigir-se a Francesc Segovia, Pañuelas, 10, MADRID. Apartat propi.

Vendes

REGAL

Sols dimarts i divendres

SABATES
 vellut, cosides, per a senyora

Ptes. **5.75**

Caigats Novelty
 Plaça. Sta. Anna, 1

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell MULTIGRAPH, inconfusibles i originals mecànics gratuïts

Mobles
Fitxes
Carpets

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura, de tipus canviabls

Casa Garcia Suárez

33, Rambla de Catalunya

Telèfon 4335 A

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. ¿Per què no l'uses tu també i rebran el teu cabell i bigoti el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les
 Antiga Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral

Màquines Eines de primera qualitat

COM:

Torns - Estampadores
Taladradores - Fresadores

etc.

Gran rendiment Treball acurat
ELECTROMOTORS de totes grandàries
 immediata remesa, des del magatzem, a preus favorables

Werkzeugmaschinenfabrik
 Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

Salut : Força : Vigor : Joventut HISTOGENIC PUIG JOFRÉ

L'ideal dels reconstituents. Rehabilita des de les primeres dosis els organismes agotats per la TUBERCULOSI, ANEMIA, NEURASTENIA i demés afeccions CONSUNTIVES

Vint anys d'èxit. — PREMIAT pel Congrés Internacional de la Tuberculosi de 1910.

Demani's a totes les farmàcies

Midons

(Fàbrica) de absoluta puresa i de més d'errós, de primera i de segona classe, en gra, en pols i format, per Apresos, Estampats, Confiteries, Perfumeries, etc. Especialitat en pols impalpable del d'arròs per a perfumeries.

PREUS LIMITATS A L'ENGROS I A LA MENUDA

D. MERCADER, Cortines, 9. — Telèfon 2. P. 1205

Joies d'ocasió

Santíssim servei: plata, al pes. Compra or, plata, diamants i joies.

Joieries de J. Nàñez

Rambla de les Flors, 3 A

i Cardenal Casañas, 8

PERGAMINS

Tapissos, quadros i retrats pintats a l'oli. Exposició permanent. P. d'A. Lleyxa, Curull, 4, segon, Pont de la Plaça Santa Anna

Lloguers

Pianos de llugar de va-rius preus. Bruch, n.º 78, entresol. C. BIEGER